

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE

PROGRAMOVACIE OBDOBIE
2007 - 2016

2007

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE LIESEK

Programovacie obdobie 2007 – 2016

Samosprávny kraj: Žilinský
Okres: Tvrdošín
Región: Horná Orava
Tel: 043 / 538 42 20, 538 42 27
Fax: 043 / 538 42 27
Adresa: Obecný úrad
Liesek 442
027 12 Liesek
Email: ou.liesek@stonline.sk
IČO: 314617

2007

1 ÚVOD	5
2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE	10
2.1 HISTÓRIA OBCE	10
2.2 PRÍRODNÉ POMERY	10
2.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	15
2.4 DOPRAVA	17
2.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	19
2.6 OBYVATELSTVO	22
2.7 VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ	26
2.8 BÝVANIE	29
2.9 PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY	30
2.10 ŠKOLSTVO A VZDELANIE	31
2.11 SOCIÁLNA SFÉRA	32
2.12 ZDRAVOTNÍCTVO	32
2.13 ŠPORT	32
2.14 KULTÚRA	32
2.15 UBYTOVACIE ZARIADENIA	33
2.16 STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY	33
2.17 CESTOVNÝ RUCH	33
2.18 REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2001 – 2006	35
2.19 SAMOSPRÁVA	36
3 VÍZIA OBCE LIESEK	38
4 PRIORITNÉ ROZVOJOVÉ OBLASTI OBCE	41
5 SWOT ANALÝZY	42
5.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	43
5.2 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	43
5.3 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	44
5.4 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO	45
5.5 ŠKOLSTVO A ŠPORT	45
5.6 KULTÚRA	46
5.7 CESTOVNÝ RUCH A PUBLIC RELATION	46
6 STRATEGICKÉ CIELE ROZVOJA	49
6.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	50
6.2 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	51
6.3 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	55
6.4 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO	56
6.5 ŠKOLSTVO A ŠPORT	57
6.6 KULTÚRA	58
6.7 CESTOVNÝ RUCH A PUBLIC RELATIONS	59
7 MERATELNÉ INDIKÁTORY	61
7.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	61
7.2 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	62
7.3 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	64
7.4 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO	65
7.5 ŠKOLSTVO A ŠPORT	65
7.6 KULTÚRA	66
7.6 CESTOVNÝ RUCH A PUBLIC RELATIONS	67
8 AKČNÝ A FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU	68
8.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	68
8.2 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	74
8.3 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	85
8.4 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO	89
8.5 ŠKOLSTVO A ŠPORT	92
8.6 KULTÚRA	96
8.7 CESTOVNÝ RUCH A PUBLIC RELATIONS	99
9 ZABEZPEČENIE PHSR	103
9.1 FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PHSR	104
9.2 ADMINISTRATÍVNE ZABEZPEČENIE PHSR	104
10 MONITOROVANIE PHSR	105
10.1 SPÔSOB MONITOROVANIA PHSR	105
10.2 VYHODNOCOVANIE A SPÔSOB MODIFIKOVANIA PHSR	105
11 ZÁVER	106
12 POUŽITÁ LITERATÚRA	107

1 ÚVOD

Dokument „ Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Liesek s výhľadom do roku 2016 (PHSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Liesek sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Liesek, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Bol spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý definuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávania, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Liesek je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov predstupových a štrukturálnych fondov).

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na základe :

- Národný strategický rozvojový rámec 2007 - 2013.
- Národného plánu regionálneho rozvoja, ktorý je základný strednodobý strategicko – plánovací dokument na rozvoj regiónov vypracovaný spravidla na päť až sedem rokov. Jeho súčasťou je Regionálny operačný program regiónu NUTS III Žilinského kraja a NUTS II Slovensko – Stred.
- Regionálneho operačného programu, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný na úrovni druhého stupňa podľa klasifikácie štatistických územných jednotiek. Regionálny operačný program vypracúvajú samosprávne kraje vo vzájomnej spolupráci v rámci regiónu na úrovni druhého stupňa podľa klasifikácie štatistických územných jednotiek (NUTS II).
- Sektorového operačného programu, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory.
- Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja, ktorý je strednodobý programový dokument, je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu. Jeho vypracovanie zabezpečuje samosprávny kraj.
- Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja / Akčný plán trvalo udržateľného rozvoja (NSTUR/APTUR) – ROP prostredníctvom zvyšovania kvality života v regiónoch (posilňovanie inovačných a kohéznych pólov rastu) podporuje polycentrický celoplošný rozvoj územia SR, čím zoslabuje procesy vedúce k trvalo neudržateľnej koncentrácii obyvateľstva do malého počtu centier,
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) – rozhodujúci východiskový dokument vo väzbe na ROP, definuje štruktúru osídlenia SR a hierarchiu jeho centier a ťažiskových priestorov, ktoré sú východiskom pre špecifikáciu inovačných a kohéznych pólov rastu NSRR

Programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

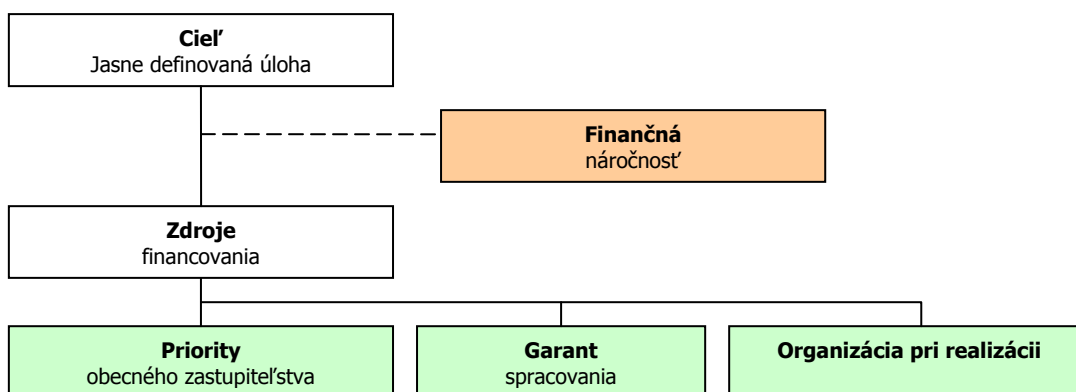

- Národný (regionálny) rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan), ktorý je hlavným dokumentom pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework), ktorý bude vytvorený na základe Národného rozvojového plánu v spolupráci s Európskou komisiou, je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme), ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégií majúci plošný (celoštatny) charakter, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme), ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov NUTS II a rozpracovávajú tie problémové celky stratégií, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Strategické usmernenia Spoločenstva (SUS) – ROP odráža 1 usmernenie SUS t.j. „urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu“, a súčasne 3 usmernenie SUS t.j. „vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest“
- Lisabonská stratégia/Národný plán rozvoja (LS/NPR) – ROP prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti/atraktivity regiónov podporou rozvoja regionálnej infraštruktúry v póloch rastu - podrobnejšie je tento súlad popísaný na národnej úrovni v rámci prílohy NSRR 7.2.3,

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Liesek je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Liesek. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Každý z navrhovaných projektov musí obsahovať: Pri posudzovaní jednotlivých projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

Finančné zabezpečenie

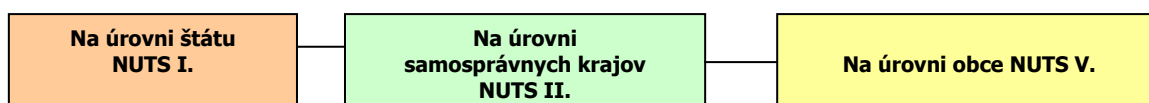
V zmysle zákona č. 503/2001 Z. z. sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Združenie obcí, ktorého je obec členom, nedisponuje spoločným mikroregionálnym fondom, z ktorého by sa mohli financovať rozvojové aktivity, preto zostavenie finančného plánu realizácie programu momentálne nie je relevantné. V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúci význam v kontexte priorít celého kraja zohráva významnú úlohu Žilinský samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaisťovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obec okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci skráteného programovacieho obdobia 2004 - 2006 a programovacieho obdobia 2007 - 2013.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Liesek nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Liesek boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Sústava priorít NSRR 2007 - 2013

Ciele a opatrenia PHSR Liesek boli stanovené aj v súlade so sústavou priorít NSRR 2007 - 2013

Tab. 0A Sústava priorít NSRR pre cieľ Konvergencia		
Strategická priorita	Špecifická priorita	Fond
1. Infraštruktúra a regionálna dostupnosť	1.1 Regionálna infraštruktúra	ERDF
	1.2 Environmentálna infraštruktúra a ochrana životného prostredia	ERDF + KF
	1.3 Dopravná infraštruktúra a verejná osobná doprava	ERDF + KF
2. Znalostná ekonomika	2.1 Informatizácia spoločnosti	ERDF
	2.2 Výskum a vývoj	ERDF
	2.3 Infraštruktúra vysokých škôl	ERDF
	2.4 Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvom inovácií	ERDF
	2.5 Modernizácia zdravotníctva	ERDF
3. Ľudské zdroje - zamestnanosť, sociálna inklúzia a vzdelávanie	3.1 Moderné vzdelávanie pre znalostnú spoločnosť	ESF
	3.2 Podpora rastu zamestnanosti a sociálnej inklúzie	ESF
4. Technická pomoc (horizontálna)		ERDF

Tab. 0B Sústava priorít NSRR pre cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť		
Strategická priorita	Špecifická priorita	Fond
1. Infraštruktúra a regionálna dostupnosť	1.1 Regionálna infraštruktúra	ERDF
	1.2 Environmentálna infraštruktúra a ochrana životného prostredia	ERDF
2. Znalostná ekonomika	2.1 Informatizácia spoločnosti	ERDF
	2.2 Výskum a vývoj	ERDF
	2.3 Infraštruktúra vysokých škôl	ERDF
	2.4 Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvom inovácií	ERDF

3. Ľudské zdroje - zamestnanosť, sociálna inklúzia a vzdelávanie	3.1 Moderné vzdelávanie pre znalostnú spoločnosť	ESF
	3.2 Podpora rastu zamestnanosti a sociálnej inklúzie	ESF

Tab. 0C Horizontálne priority NSRR

A. marginalizované rómske komunity

B. rovnosť príležitostí

C. trvalo udržateľný rozvoj

D. informačná spoločnosť

Zoznam operačných programov NSRR

Priority NSRR sa budú implementovať cez nasledujúcich **11 operačných programov** v rámci jednotlivých cieľov kohéznej politiky EÚ:

- **šesť operačných programov v rámci cieľa Konvergencia**, z toho:
 - štyri operačné programy spolufinancované z ERDF pokrývajúce celú SR okrem Bratislavského kraja (Regionálny operačný program, OP Informatizácia spoločnosti, OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast a OP Zdravotníctvo)
 - dva operačné programy spolufinancované z ERDF a KF pokrývajúce celú SR vrátane Bratislavského kraja¹ (OP Doprava a OP Životné prostredie)
- **tri operačné programy spoločné pre obidva ciele – cieľ Konvergencia i cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť**, t.j. pokrývajúce celú SR vrátane Bratislavského kraja – jeden spolufinancovaný z ERDF (OP Výskum a vývoj) a dva z ESF (OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia a OP Vzdelávanie)
- **jeden Operačný program Technická pomoc** v rámci cieľa Konvergencia pokrývajúci *horizontálne aktivity*, za ktoré je zodpovedný centrálny koordinačný orgán pre NSRR (príprava, riadenie, monitorovanie, hodnotenie, informovanosť, posilňovanie administratívnych kapacít); aktivity finančného riadenia, ktoré zabezpečuje certifikačný orgán a aktivity súvisiace s overovaním riadiacich a kontrolných systémov, vydávaním vyhlásení o ukončení pomoci a kontrolou vzorkových operácií, ktoré zabezpečuje orgán auditu. Komplementárne bude v rámci každého operačného programu vyčlenená finančná alokácia na technickú pomoc vzťahujúcu sa na *špecifické aktivity* príslušného riadiaceho orgánu a sprostredkovateľských orgánov pod riadiacim orgánom;
- **jeden operačný program** spolufinancovaný z ERDF **v rámci cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť** pre Bratislavský kraj.

Tab. 0D Zoznam operačných programov

	Operačný program	RO	SO/RO prvej úrovne	fond
1.	Regionálny operačný program	MVRR SR	regionálne SO/RO na úrovni NUTS 2, resp. NUTS 3	ERDF
2.	Životné prostredie	MŽP SR	-	ERDF, KF
3.	Doprava	MDPT SR	-	ERDF, KF
4.	Informatizácia spoločnosti	ÚV SR	-	ERDF
5.	Výskum a vývoj ²	MŠ SR	Agentúra MŠ SR pre štrukturálne fondy EÚ	ERDF
6.	Konkurencieschopnosť a hospodársky rast	MH SR	-	ERDF
7.	Zdravotníctvo	MZ SR	-	ERDF
8.	Zamestnanosť a sociálna inklúzia ³	MPSVR SR	implementačná agentúra pre sociálnu politiku	ESF
9.	Vzdelávanie ⁴	MŠ SR	Agentúra MŠ SR pre štrukturálne fondy EÚ, MZ SR	ESF
10.	Technická pomoc	MVRR SR	-	ERDF
11.	Bratislavský kraj	MVRR SR	-	ERDF

PHSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

¹ pričom prioritné osi spolufinancované z ERDF sa vzťahujú na celú SR okrem Bratislavského kraja a prioritné osi spolufinancované z KF sa vzťahujú na celú SR vrátane Bratislavského kraja

² v oblasti výskumu a vývoja zahŕňa i cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť

³ zahŕňa i cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť

⁴ zahŕňa i cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť

Hlavný dokument :

1. *Úvod* – charakterizuje PHSR-O a proces jeho tvorby
2. *Základná charakteristika obce* – obsahuje najdôležitejšie charakteristické údaje podľa jednotlivých oblastí života obce.
3. *Vízia obce* – obsahuje stručnú charakteristiku prioritných cieľov rozvoja obce.
4. *Prioritné rozvojové oblasti obce* - obsahuje prioritné oblasti rozvoja obce na základe všeobecného konsenzu.
5. *SWOT analýzy* - obsahuje hodnotenie jednotlivých prioritných oblastí obce z hľadiska jeho silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození, poukazujúc na disparity – rozdielnosti medzi stávajúcim využitím a potenciálom rozvoja.
6. *Strategické ciele rozvoja* - definuje strategický zámer, jednotlivé strategické ciele rozvoja podľa prioritných rozvojových oblastí a opatrenia na ich zabezpečenie.
7. *Merateľné indikátory* - monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Liesek sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov.
8. *Finančný plán programu* – predstavuje predpokladaný plán realizácie programu s indikatívne stanovenými výškami rozpočtu.
9. *Zabezpečenie PHSR-O* – predstavuje definovanie finančných zdrojov, ktoré budú použité na realizáciu programu, ako aj stanovenie administratívnych kapacít, ktoré by mali realizáciu programu hodnotiť, program aktualizovať, atď..
10. *Monitorovanie PHSR-O* – definuje subjekty poverené monitorovaním programu.
11. *Záver* - stručné zhodnotenie dokumentu, ktorý je otvoreným materiálom, pravidelne ročne vyhodnocovaným a aktualizovaným.

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Z hľadiska administratívneho členenia je obec Liesek súčasťou okresu Tvrdošín a Vyššieho územného celku Žilina.

Tab. 1 Základná charakteristika obce Liesek

Kód obce	509795
Názov okresu	Tvrdošín
Názov kraja	Žilinský
Štatút obce	obec
PSČ	027 12
Telefónne smerové číslo	43
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1558
Nadmorská výška stredu obce - mesta v m	631
Celková výmera územia obce [m ²]	30 904 168
Hustota obyvateľstva na km ²	83
Zdroj: ŠÚ SR	

Nadmorská výška obce je 631 m.n.m. a radí sa k stredne až vyššie položeným obciam. Celková výmera územia presahuje 30 mil. m². Z hľadiska hustoty osídlenia patrí obec k stredne zaľudneným obciam.

2.1 HISTÓRIA OBCE

Predpokladá sa že názov Liesek vznikol od pomenovania „malý lesík“, prípadne na základe skutočnosti, že severné svahy Skorušiny sú bohaté na liesky. Obec leží na východ od Trstenej v nadmorskej výške od 630 metrov. V roku 1558 na vykľovanom pozemku, zvanom "na Lesku" a patriacom osade Čimhová, ktorú vlastnili Plathyovci, pán Oravského hradu František Thurzo násilne vymedzil usadlosti a pripojil ich k Oravskému hradu. Najstaršie hranice obce boli vymedzené takto: "od osady Wittanowá od Uplznie a od Czerveneho potuoczka. Od mestečka Trstenna po Božu Muku. Od Brezowice po Omegowy potok. Od osady Czimhova po Orawiczu a po Tokarni potuočok." Prví obyvatelia boli pastieri oviec. Pretože oblasť rieky Jelešne pozostávala z močiarov a lesov, hodila sa viac na pastvu ako na roľníctvo. Na zimu vháňali zvieratá do stajní, okolo ktorých kľčovali a vytvárali podmienky pre vznik obce. Počas histórie sa zaoberali rozličnými prácami. Okrem pasenia to bolo aj roľníctvo, obchodovanie s plátnom soľou a drevom. Od 18.stor. sa zaoberali aj výrobou a predajom vápna. Koncom 19.stor. tu podľa určitých údajov začali ťažiť uhlie, ale pre jeho nekvalitu ťažba skoro skončila. Začiatkom 20.stor. bol Liesek napojený na železničnú trať vedúcu z Kral'ovian do Suchej Hory. Toto obdobie bolo typické veľkým vystáhovalectvom za prácou, čo neobišlo ani obec Liesek. Prvá svetová vojna priniesla straty na životoch, ale zároveň aj oslobodenie spod maďarizačného útlaku. Obyvateľstvo Liesku sa nevyhlo ani druhej svetovej vojne, ku koncu ktorej vyhorela veľká časť obce. Nedostatok pracovných príležitostí a pôda nevhodná na poľnohospodársku výrobu, ktorej sa venovala väčšina obyvateľov, boli príčinou vystáhovalectva po prvej aj druhej svetovej vojne. Vojnou zničená obec sa pomaly pozviechala z ruín. Novšie dejiny obce boli v znamení hospodárskeho rozvoja a rozvoja IBV, obec sa zelektrizovala, postupne sa vybudoval vodovod, asfaltové cesty, chodníky, požiarna zbrojnica, kultúrny dom a telocvičňa. Ako každá iná obec, ani Liesek sa nevyhol socializácii a kolektivizácii. V súčasnosti sa obec naplno rozvíja. Je to obec s novou veľkou školou, meteorologickou stanicou, moderným prebudovaným kostolom a veľkou možnosťou rozvíjať turistiku.

V obci bola uvedená do prevádzky čistička odpadových vôd a regulačná stanica plynu. Takmer celá obec je plynofikovaná a v súčasnosti sa uskutočňuje výstavba splaškovej kanalizácie.

2.2 PRÍRODNÉ POMERY

Vymedzenie územia, geografická poloha

Obec Liesek je súčasťou regiónu Orava, presnejšie Hornej Oravy. Zo severu Hornú Oravu ohraničuje slovensko - poľské pohraničné pohorie Oravské Beskydy, ktoré je časťou oblasti Stredné Beskydy. Uvedené prírodné celky obklopujú širšie územie obce zo severozápadnej časti. Ďalej sa terén otvára do Podbeskydskej brázd, Podbeskydskej vrchoviny a Oravskej kotliny, v ktorej leží aj obec Liesek. Ďalej hranica prebieha zároveň so štátnou hranicou Slovensko — Poľsko po severných

výbežkoch Skorušinských vrchov a pokračuje po hrebenei Furkasky, hrebeňmi Bobrovca, Lúčnej a Dlhým úplazom na Rákoň a Volovec. Tu sa štátna hranica skrúti na východ a hranica Oravy pokračuje na západ.

Z hľadiska administratívneho členenia obec Liesek patrí do okresu Tvrdošín a Žilinského samosprávneho kraja.

Severná hranica jeho katastrálneho územia je totožná so štátnou hranicou s Poľskou republikou. Štátnu hranicu tvorí tok Jeleše.

Hranica katastrálneho územia prebieha na severnej strane korytom hraničného toku Jelešňa, na západnej strane po opustení toku Jelešne prechádza cez kóty Nosková (692,4 m.n.m.) a Kuhajdová (673,5 m.n.m.), mení smer na východ do doliny Grúňovho potoka (zvaného aj Liesecká voda), pozdĺž nej na kótu Brezový vrch (1136,0 m.n.m.), odtiaľ schádza do doliny Čierneho potoka, postupne mení smer na sever ku kóte Vrchdolinky (950,4 m.n.m.), pokračuje do doliny Hlbokého potoka, sleduje tok až k rieke Oravica, prebieha jej korytom smerom východným a neskôr severovýchodným, opúšťa riek a pokračuje severne od obce Čimhová cez kótu Lazy (726,9 m.n.m.) k toku Jelešňa, kde dosahuje východiskový bod.

Najnižším bodom územia je kóta 633 na severnom okraji územia, v koryte toku Oravica, najvyšším bodom je kóta Brezový vrch (1136,0) na juhovýchodnom okraji územia. Nadmorská výška pri kostole v zastavanom území dosahuje 650,0 m n. m.. Rozloha katastrálneho územia je 30,9 km² (3 090 ha). Katastrálne územie Liesku susedí s obcami Trstená, Čimhová, Brezovica, Vitanová a Hladovka. Liesek zároveň susedí s Poľskou republikou.

Horopis

Na opisované územie, na ktorom obec leží, zasahujú z Podhôrno-magurskej oblasti na SV a V Skorušinské vrchy a Oravská kotlina, ktorá patrí medzi vysoko položené kotliny Slovenska, jej nadmorská výška nikde neklesá pod 600 m. Povrch kotliny charakterizuje malá členitosť, čím ostro kontrastuje s okolitými pohoriami. Juhozápadný výbežok kotliny, tiahnuci sa pozdĺž potoka Hruštínka medzi Oravskou Magurou a Podbeskydskou vrchovinou, sa nazýva Hruštínske podolie. Skorušinské vrchy buduje centrálno-karpatský flyš s pieskovcovo-flovcovými súvrstviami alebo súvrstviami s prevahou pieskovcov. Tieto súvrstvia vytvárajú mohutnú nesúmernú synklinálu - vrásu prehnutú smerom nadol, kde v jadre synklinály vystupujú mladšie vrstvy a na obode staršie vrstvy zvrásneného súvrstvia. Skorušinské vrchy majú preto inverzný reliéf. Vystupujú nad Oravskú kotlinu a Podtatranskú brázdou o 300—400 m. Svojou asymetrickou stavbou sa miernejšími stranami skláňajú k Oravskej kotline. Rieka Oravica a Studený potok svojimi dolinami rozčlenili Skorušinské vrchy na tri skupiny. Na skupinu Kopca (Kopec 1 251 m), na skupinu Skorušiny (Skorušina 1 314 m, ktorá je súčasne i najvyšším vrchom celého masívu) a na Oravickú Maguru (Magura 1232 m).

Výraznú zníženinu oproti Skorušinským vrchom predstavuje Zuberecká brázd, ktorá je súčasťou rozsiahlej Podtatranskej brázdy. Vznikla na mohutnom zlome medzi Skorušinskými vrchmi a Západnými Tatrami. Prítoky Oravice a Studeného potoka vytvorili v nej malé kotliny (depresie) - Oravickú a Zubereckú, ktoré oddeľuje od seba sedlo Borek 960 m.

Geomorfologická charakteristika oblasti

Podľa nového geomorfologického členenia je územie v širšom okolí obce Liesek začlenené do systému Karpaty a provincie Západné Karpaty. Tieto sa delia na niekoľko subprovincií, z nich na územie Oravy zasahujú subprovincie Vnútorne Západné Karpaty a Vonkajšie Západné Karpaty. Subprovincie sa delia na oblasti.

Z Vnútrotných Západných Karpát zasahuje do oblasti oblasť Fatransko-tatranská. Tu je najvýznamnejšia zmena oproti zaužívanému vymedzeniu i názvosloviu (Hromádka) v tom, že skupina Šípa je pričlenená k Veľkej Fatre.

Oblasť Fatransko-tatranská zasahuje na územie celkami: Malá Fatra (s podcelkami Rozsutec a Osnica), Veľká Fatra (podcelok Šípska Fatra), Chočské vrchy (podcelok Choč, Sielnické vrchy a Prosečné) a celkom Tatry (podcelok Sivý vrch, Roháče a Osobitá).

V subprovincii Vonkajšie Západné Karpaty sú na území: Stredné Beskydy a Podhôrno-magurská oblasť. Oblasť Stredné Beskydy obsiahla celky: Kysucká vrchovina (podcelok Zázrivská brázd), Oravské Beskydy (podcelok Úšust, Pilsko, Polhoranská vrchovina a Babia hora), Podbeskydská brázd, Podbeskydská vrchovina (podcelok Lesnianska planina), Oravská Magura (podcelky Paráč, Kubínska hoľa a Budín) a Oravská vrchovina (podcelky Veličnianska kotlina a Podchočská brázd). Zhruba stredom oblasti tiahne sa mohutný val Oravskej Magury. Začína sa nad Zázrivou oblúkom Paráča s najvyšším vrchom Paráč (1325 m), pokračuje Kubínskou hoľou s najvyšším vrchom Minčol

(1396 m) až do sedla Príslop, ktorým vedie cesta z Oravského Podzámku do Námestova. Od sedla Príslop až po vodnú nádrž Orava nesie názov Budín s najvyšším vrchom Budín (1222 m).

Na sever od Oravskej Magury sú dve výrazné terénne depresie: Oravská kotlina s Hruštínskym podolím a Podbeskydská brázda. Obe sú popretkávané skupinami vrškov Podbeskydskej vrchoviny dosahujúcimi nadmorskú výšku 700 - 1100 m. Štátnou hranicou ťahá sa celok Oravských Beskýd s podcelkami Úšust (Ošust), Pilsko (vrch Pilsko 1557 m), Polhoranská vrchovina (Javorina 1050 m) a Babia hora (vrch Babia hora 1725 m).

Geologická stavba, geologický vývoj

Geologický vývoj

Okolie obce Liesek je integrálnou súčasťou provincie Západných Karpát. Západné Karpaty sú relatívne mladou geologickou jednotkou, ktorej vývoj prebiehal v posledných 100 miliónoch rokoch alpínskou orogenézou a sú súčasťou mladých pásmových pohorí v Európe, tzv. alpínskeho oblúka, zasahujúceho od severozápadnej Afriky (Atlas) do malej Ázie. Na území Slovenska sú zastúpené okrem Západných Karpát aj časť Východných Karpát, ktoré pokračujú na územie Ukrajiny.

Vývoj Západokarpatskej sústavy bol až do karbónu podobný vývoju Českého masívu. Starohorné a prvohorné sedimenty vzniknuté v geosynklinálnych moriach boli niekoľkokrát zvrásnené a regionálne premenené na pararuly a svory. Vrásové procesy boli sprevádzané magmatickou činnosťou. V období varískej orogenézy vznikli magmatické telesá žulových hornín. Žulová magma často injikovala okolité ruly a iné kryštallické bridlice a v blízkosti magmatických telies tak vznikli zmiešané horniny - migmatity. Kryštallické bridlice, migmatity a žuly vzniknuté v priebehu variskeho vrásnenia prispeli k čiastočnému spevneniu Slovenského bloku, ktorý tvorí podklad Západných Karpát a vystupuje na povrch v jadrových pohoriach Vnútrotných Karpát. Po čiastočnom výzdvihu v oblasti Vnútrotných Karpát, vyvolanom variským vrásnením, došlo koncom prvohôr k rozsiahlemu poklesu tohto územia.

Začiatkom druhohôr - triasu, sem začalo prenikať od juhu more, na ktorého dne sa v triase, jure a spodnej kriede usadzovali mocné súvrstvia najmä karbonátových hornín - vápencov, dolomitov a slieňov. Koncom spodnej kriedy more ustúpilo. Sedimentárne súbory boli spolu s podložíom na začiatku vrchnej kriedy zvrásnené alpínskym horotvorným procesom. Silným stlačením v smere od juhu na sever boli výplne mezozoických panví zvrásnené do zložitých príkrovov, ktoré sa presúvali od juhu na sever na vzdialenosť 50 - 100 km. Vznikla najstaršia alpínska stavba Západných Karpát, centrálne karpatské jednotky.

Na severnom okraji Centrálnych Karpát došlo vo vrchnej kriede k výraznému prehĺbeniu mora a vytvorila sa druhotná geosynklinála, v ktorej sa v období od vrchnej kriedy do oligocénu usadzoval úlomkovitý a ílovitý materiál znesený z okolitých morí. Za stáleho tetonického nepokoja vznikali striedajúce sa súvrstvia zlepcov, pieskovcov a bridlíc - flyš. Tieto sedimenty boli zvrásnené koncom paleogénu a začiatkom neogénu ďalšími fázami alpínskeho vrásnenia. Vytvorili sa znovu príkrovy, ktoré boli presunuté od juhu na sever až do vzdialenosti 35 km. Vzniklo tak flyšové pásmo. Pri vrásnení flyšovej geosynklinály boli znovu zvrásnené i staršie sedimenty na severnom okraji Centrálnych Karpát. Vzniklo tak územie s veľmi zložitou tektonickou stavbou - bradlové pásmo.

Začiatkom mladších tret'ohôr sa na obode flyšových Karpát vytvorila ďalšia druhotná geosynklinála, v ktorej sa usadzovali štrky, piesky a piesočnaté íly. Medzi flyšovými Karpatmi a Českým masívom vznikla ďalšia stavebná jednotka Západných Karpát - čelná karpatská predhlbeň. Morská sedimentácia však netrvala dlho. Došlo k ústupu mora a koncom miocénu k ďalšej fáze alpínskeho vrásnenia, ktorá spôsobila presunutie časti flyšových Karpát cez čelnú karpatskú predhlbeň.

Na vnútrotnom okraji Karpát sa pri tomto vrásnení vytvorili hlboké zlomy. Pozdĺž ktorých v niekoľkých fázach vystupovala andezitová a ryolitová láva a sypký sopečný materiál. Vznikol oblúk vulkanických pohorí, ktorý sa začína na našom území na západe Pohronským Inovcom, prebieha Maďarskom a končí na východe Vihorlatom a Popričným.

Koncom miocénu sa začal výrazne utvárať i reliéf. V najmobilnejších častiach Karpát sa tvorili výrazné poklesové štruktúry - neogénne panvy a vnútrohorské kotliny. Výškové rozdiely medzi horskými pásmami a kotlinami zrejme neboli veľké (najviac 300 m). K výraznejšiemu výškovému rozčleneniu reliéfu došlo až v pliocéne, keď sa pohoria začali dvíhať pozdĺž zlomov a vznikali megaantiklinály. Tieto tektonické pohyby pokračovali i v štvrtohorách a uplatňujú sa výrazne aj v súčasnej dobe.

Geologická stavba

Geologickým podložím prevažnej časti Oravy sú flyšové íly a pieskovce, kryštallické bridlice i aluviálne naplaveniny ľadovcového i riečného pôvodu.

Oravské Beskydy, Skorušinské vrchy a Oravská Magura sú budované z tzv. Magurského flyšu. Vyznačujú sa hladkými oblými formami povrchu. Tieto nepriepustné materiály spôsobujú nerovnomerný odtok zrážok z hôr do údolí a v minulosti boh príčinou katastrofálnych povodní. Dnes sú zrážky zachytené Oravskou vodnou nádržou a vyrovnávacou nádržou pri Tvrdošíne, ktorá reguluje vodný režim rieky Orava. Údolie rieky Orava má pestré zloženie z vápencov, pieskovcov i bridlíc. Chočské vrchy sú budované z dolomitov a vápencov (Chočský príkrov) rovnako ako skupina Sivého vrchu, Osobitej, Furkasky a Bobrovca v Západných Tatrách. Prevládajúcim podkladom Roháčov je žula, rula a kryštallické bridlice. Dnešné bizarné tvary Roháčov sú vytvorené pôsobením štvrtohorného baltského ľadovca, ktorý pokrýval celý karpatský oblúk a v severnej časti Roháčov vytvoril pestrú a divokú škálu povrchových foriem - bralnaté hrebene, amfiteátre údolných vstupov s vodopádmi, kaňonovité doliny, ľadovcové morény, plesá. Roháče sú ukážkou dokonale vytvoreného glaciálneho reliéfu.

Pôdne pomery

Prevládajúcim typom pôd sú v tunajšej magurskej časti hnedé pôdy oglejené až glejové na flyšových sedimentoch. V časti Oravskej kotliny, kde leží aj obec Liesek, sú to najmä pôdy ilimerizované oglejené až oglejené pôdy na sprašových a iných hlinách a zvetralinách neogénnych sedimentov. Výskyt nerastných surovín je zanedbateľný. Poľnohospodárske pôdy sa tu vyznačujú stupňom 6 – 9 bonity. Najväčšia intenzita a rozsah ekologicky významných najmä negatívnych vplyvov sú spojené s obdobím socializácie a industrializácie poľnohospodárstva, ktoré do veľkej miery nivelizovalo štruktúru krajiny znížením krajinnej diverzity, zničením vzácnych a ekologicky významných ekosystémov, znížilo vododržnosť územia a schopnosť retencie živín a zvýšilo synantropizáciu vegetácie.

Hydrologické pomery

Pozdĺž južného okraja zastavaného územia obce vo východo-západnom smere preteká rieka Oravica. Jej koryto nie je upravené. Vzhľadom na relatívne mäkké horninové prostredie je koryto rieky pomerne hlboko zarezané do podložia. Charakteristické je výmoľami brehov a malými zosuvmi strmých pieskových stien po oboch stranách toku. Vzhľadom na hlboké koryto vybrežovanie rieky ani pri prílavových vodách nie je zaznamenané.

Prameň pitnej vody

V severojužnom smere pretekajú zastavaným územím dva malé potoky v upravených korytách s charakterom úzkych vodných kanálov. Odvádzajú povrchové vody zo svahov severne od zastavaného územia obce a z prameňov vyskytujúcich sa na tomto území. Problematická je časť údolnej nivy Oravice na západnom okraji zastavaného územia obce, ktorá je podmáčaná. Celá časť katastrálneho územia ležiaca severne od obce je málo vodnatá. Jediným väčším tokom je hraničná riečka Jelešňa, tvoriaca severnú hranicu katastra, do ktorej sa vlieva niekoľko malých nepomenovaných potokov. Vodnatejšia je časť katastrálneho územia ležiaca južne od obce, ktorá je už predhorím pohoria Skorušina. Zo severných svahov tohoto pohoria tečú do Oravice tri potoky – Brezovica, Hlboký potok a Grúňový potok. Majú charakter horských bystrín a ich korytá sú charakteristické výraznou eróziou brehov i dna.

Klimatické pomery

Obec Liesek leží v regióne Hornej Oravy, v najsevernejšom cípe Slovenska, na území s veľkou vertikálnou členitosťou, s najnižšími miestami v dolinách až po vrcholy Roháčov. Počasie v tejto oblasti je veľmi premenlivé. Podnebie možno označiť ako pomerne chladné, čo jednak spôsobuje zemepisná poloha a tým daná dĺžka slnečného svitu. V obci je priemerná dĺžka slnečného svitu 1464 hodín za rok, na vrcholoch najvyšších kopcov je slnečný svit skoro 2000 hodín v roku.

Druhým znakom podnebia Oravy je jeho vnútrozemský charakter, pre ktorý sú typické veľké rozdiely teploty v januári a v júli. Priemerná mesačná teplota je (493 m n. m) v januári je cca. - 4,7 °C a v cca. júli 16,4 °C. Absolútne maximálne teploty, namerané za obdobie rokov 1931 až 1960 boli 33,8 °C, v obci cca. 36 °C v auguste a absolútne minimálne teploty boli cca. - 37,1 °C v januári. Uvedené údaje len potvrdzujú vzdialenosť od Atlantického oceánu a tým aj suchší a studený ráz počasia. V niektorých dolinách sú extrémne ešte väčšie (najmä v zime). Z hľadiska zrážok sú najvýdatnejšou oblasťou Roháče (Ostrý Roháč má úhrn až 2047 mm ročne). Výdatným príspevkom k ročnému úhrnu zrážok v tomto vysokohorskom pásme sú tiež intenzívne búrkové lejaky v letnom období. Maximum zrážok pripadá na júl cca. 135 mm (ročný úhrn 1099 mm) a 108 mm (ročný úhrn 828 mm).

Jednotlivé ročné obdobia sa vo vyšších horských polohách prejavujú s určitým časovým oneskorením: zatiaľ čo na dolnom toku Oravy prichádza jar, vo vyšších polohách, najmä v roháčskej oblasti, ale aj v oblasti Babej hory a Pilska panuje ešte zima. Veterné pomery sú tiež dôležitou bioklimatickou zložkou oblasti a majú významný podiel na hospodárskej i na športovo-turistickej činnosti. Najčastejšie smery vetra v prízemnej vrstve sú orientované podľa pohoria Oravskej Magury v smere juhozápad - severovýchod. Vo vrcholových oblastiach Roháčov prevládajú severozápadné a severné vetry.

Severozápadný vietor, zvyčajne v lete spojený s búrkami, často zapríčiňuje zhoršenie počasia s náhlým ochladením a svojou rýchlosťou a silou narobí aj veľké škody najmä na lesných porastoch. Pri južných vetroch sa oblasť Oravy nachádza v tzv. zrážkovom tieni. V zimnom období prinášajú tieto vetry zmeny počasia a najmä výrazný odmäk. Pretože Orava je prevažne zalesnená býva tu často veľká oblačnosť.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Rastlinstvo

Tunajší vegetačný kryt je daný geologickou skladbou, poveternostnými podmienkami a intenzitou pestovania hospodárskych rastlín. Z poľnohospodárskych plodín má tradíciu pestovanie ovsu a jačmeňa, zemiakov, prosa, ľanu, konopí, bôbu, hrachu a fazule. Z lesných plodín na Orave hojne rastú čučoriedky, maliny, jahody, brusnice, černice, jarabina, baza čierna, šípky a trnky. Oravské lesy sú bohaté aj na rôzne druhy húb. Kvetena horských lúk a strání je mimoriadne bohatá, pretože sa tu stretáva vápencová kvetena s kvetenou žulového aj pieskovco-vého podkladu.

Botanicky cenné sú dolomitické Chočské vrchy, Sivý vrch, Biela skala, Osobitá, Bobrovec, Furkaska, Juráňová dolina, v Oravskej vrchovine Vyšnokubínske skaly, v Oravských Beskydách najmä Pilsko a Babia hora. Zaujímavé sú rastlinné spoločenstvá rašelinových bôrov pri Suche Hore, pri Kline, v Blatnej doline, na Kubínskej holi a inde. Dnes sú niektoré z nich chránené ako prírodné náleziská.

Spomedzi množstva druhov kvetov, ktoré skrášľujú oravskú prírodnú scenériu, možno spomenúť: kamzičník rakúsky i kamzičník Clusiov, fialku dvojvetú i fialku sudetskú, rôzne druhy horca - luskáčovitý, bodkovaný, ľadovcový, Clusiov i jarný, rastie tu starček subalpínsky, veternica narcisokvetá, plesnivec alpínsky, poniklec slovenský, klinček peristý i klinček lesklý, astra alpínska, prvosienka holá i prvosienka najmenšia, zvonček tatranský i zvonček maličký, lomikameň vždyživý, soldanelka karpatská, dryádka osemľístková, hmyzožravá tučnica alpínska, rosička okrúhlostá, iskiernik alpínsky, jastrabník pomarančový, náprsník veľkokvetý, žltohlav európsky, črievičník papučka, kortúza Mat-híolova, stokráska Micheliho, žltuška orlíčkolistá, ľalia zlatohlavá, fialka chočská. Brniansky botanik dr. Josef Dostál našiel roku 1928 v Smutnej doline aj vzácny pyštek alpský a v Prvom roháčskom plese ježohlav splývajúci.

Vyskytuje sa tu okolo 60 druhov vysokohorských rastlín, ktoré sa z vyše polovice nenachádzajú na žiadnej inej lokalite, len v Beskydách. Všetky jej rastliny sú zákonom chránené, a preto ich nemožno trhať. Z plavúňov spomeňme prudko jedovatý chvostík jedľovitý, ďalej plavúň zaplavovaný, obyčajný, pučivý i sploštený, plavúnik alpský a jelení jazyk. Z prasličiek tu rastie praslička zimná, lesná, pestrá i obrovská. Vyskytuje sa tu rožec alpínsky, nátržník Crantzov, lazerník archangelikovitý, alchemilka zárezovolistá tuhá a veronika bezlistá, zvláštnosťou je borievka nízka.

Orava teda obsiahla takmer všetky vegetačné stupne: podhorský do výšky 800 m. n. m. s poliami, lúkami, pasienkami a nesúvislými lesmi, stupeň montánný, lesný, do výšky 1500 m. n. m., v ktorom prevládajú ihličnaté i zmiešané lesy, subalpínsky stupeň do výšky 1800 m. n. m. s kosodrevinou, borievčím, zakrpatenými smrekmi a jarabinami. Nad týmto pásom až na hrebene hôr rozkladá sa pásmo alpínske - pásmo vysokohorských lúk a holí, kde sa na klimaticky výhodných miestach udrží len zakrpatená kosodrevina a borievka, inak tu rastie len vysokohorská kvetena a brusnice.

Živočíšstvo

Nielen okrajové lesné komplexy Oravy, ale aj Oravská Magura a Oravská vrchovina sú bohaté na lesnú zver, no v menšom výskyte ako v hlbokých beskydských či roháčskych lesoch. V Oravskej vodnej nádrži, v lesných potokoch i v rieke Orave žijú, najmä vďaka relatívnej čistote rieky, vyhľadávané ryby. Podhorské lúky a pasienky sú vhodné na intenzívny chov hovädzieho dobytku, ale najmä na chov oviec, ktorý sa v poslednom období rozšíril.

V montánnom pásme žije srnčia a jelenia zver, diviak, liška, zajac, veverica, kuna, v hlbokých lesoch medveď a rys. Faunu subalpínskeho a alpínskeho pásma reprezentuje kamzík a svišť. Z lietavcov na Orave žije tetrov hôľny, hlucháň, jariabok, sľuka, divá kačka, na Oravskej vodnej nádrži aj potápka, volavka sivá, v močiaroch bocian biely a pri horských riekach a bystrinách čierny. Oravská vodná nádrž je zastávkou sťahovavého vtáctva, prilietava sem divá hus, kormorán i orol morský. V lesoch žije sova, výr, orol kriklavý, myšiak, jastrab, krahulec, ďateľ, kukučka, sojka. Orol skalný hniezdi v nedostupných skaliskách Roháčov. Oravské potoky sú domovom pstruha a lipňa, v rieke Orava sa vyskytuje vzácna hlavátka zvaná „oravka“, známa svojou dravosťou. Vo vodnej nádrži žije zubáč, šľuka, hlavátka, kapor a pstruh jazerný. Na slnečných svahoch sa vyskytuje slepúch, vretenica a jašteričky. Vo všetkých pásmach sú rozšírené motýle a rôzny hmyz.

2.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Elektrifikácia obce

Riešeným územím prechádza vzdušné VN vedenie č.275, z ktorého sú odbočky k jednotlivým trafostaniciam .

Obec Liesek je zásobovaná elektrickou energiou z 22 kV vzdušnej linky č.275, z ktorej sú prevedené vzdušné VN prípojky k stožiarovým trafostaniciam.

Pre zásobovanie obce slúžia nasledovné trafostanice:

TR 1 – 400 kVA	-	Liesek ČOV – v cudzom vlastníctve (TS ČOV)
TR 2 – 250 kVA	-	Liesek obec 1 – vo vlastníctve SSE a. s. (TS obec 1)
TR 3 – 160 kVA	-	Liesek HMÚ - vo vlastníctve SSE a. s. (TS HMÚ)
TR 4 – 400 kVA	-	Liesek Drevona - vo vlastníctve SSE a. s. (TS Drevona)
TR 5 – 160 kVA	-	Liesek bytovky - vo vlastníctve SSE a. s. (TS bytovky)
TR 6 – 250 kVA	-	Liesek kostol - vo vlastníctve SSE a. s. (TS kostol)
TR 7 - 400 kVA	-	Liesek východ - vo vlastníctve SSE a. s (TS vyšný koniec)

TS RD 1,2,3

- v cudzom vlastníctve

NN sekundárne rozvody 3x400/230 V po obci sú prevedené väčšinou na betónových stĺpoch. V niektorých častiach obce sú ešte sekundárne rozvody na drevených pätkovaných stĺpoch. Rozvody sekundárnej NN siete sú prevedené holými vodičmi AlFe do prierezu 70 mm² a zfázované pre paralelné prepojenie jednotlivých transformátorov. NN prípojky k rodinným domom sú väčšinou prevedené vzdušnými závesnými káblami.

Vonkajšie osvetlenie je riešené výbojkovými svietidlami osadenými na stĺpoch sekundárnej NN siete. Rozvod pre napájanie verejného osvetlenia je prevedený vodičmi AlFe6 16(25) mm², ktoré sú napojené zo skríň RVO pre ovládanie osvetlenia.

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie v obci je realizované výbojkovými svietidlami 125 W a 250 W upevnenými na stĺpoch vzdušnej NN siete.

Slaboprúdové rozvody

Hlavné telefónne rozvody po obci sú prevedené káblami uloženými v zemi. Účastnícke prípojky pre domy a skupiny domov sú prevedené vzdušnými káblami. Telefónne rozvody sú napojené z digitálnej telefónnej ústredne umiestnenej v objekte obecného úradu, ktorá je spoločná aj pre obec Čimhovú.

Po obci sú prevedené aj rozvody miestneho rozhlasu, ktoré sú napojené z rozhlasovej ústredne umiestnenej na obecnom úrade. Rozvody miestneho rozhlasu sú prevedené na stĺpoch vzdušnej NN siete.

Plynofikácia

Projekt plynofikácie obce bol vypracovaný v roku 1994 a schválený býv. Obvodným úradom v Trstenej rozhodnutím č. 223/96 zo dňa 29. 4. 96. Realizácia plynofikácie obce prebiehala v rokoch 1996 – 1997. Liesek je zásobovaný zemným plynom z VTL plynovodu s profilom potrubia DN 100, ktorý prebieha smerom od Trstenej cez Vrchpole okrajom cesty II/520, po križovaní cesty prebieha súbežne po ľavom okraji cesty smerom na Liesek do k.ú. Liesek (Hrady) a po následnom križovaní cesty je zaústený do regulačnej stanice. Regulačná stanica plynu typu RS 3000 slúži aj pre susedné obce, ktoré sú zásobované rozvodným potrubím STL DN 200, prebiehajúcim pozdĺž cesty smerom na Čimhovú. Z tohto potrubia sú napojené aj rodinné domy v obci Liesek okolo hlavnej cesty. Ostatné časti obce sú zásobované rozvodným STL potrubím profilu Ø 63 a Ø 50 s celkovou dĺžkou 14 395 m. Väčšina navrhovaných obytných domov sa nachádza pozdĺž existujúcich ulíc formou dostavby parcelných prieluk.

Obec odoberá zemný plyn z regulačnej stanice, (RS), ktorá je vybudovaná na dolnom konci pri ČOV. Obec Liesek je celá splynofikovaná a návrh rozšírenia siete je len pre novonavrhované ulice, resp pre ulice, ktoré boli v návrhu predĺžované.

Zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou

Obec má vybudovaný obecný vodovod, ktorého výstavba bola ukončená v roku 1983. Zdrojom vody sú pramene v Oraviciach a obcou prebieha Oravský skupinový vodovod, z ktorého je zásobovaný aj Liesek. Akumulácia vody je riešená cez existujúce vodojemy obcí Liesek a Čimhová s kapacitou 250 m³ (Liesek), resp. 150 m³ (Čimhová) osadené na východnom svahu návršia Nad Čimborským v katastrálnom území obce Čimhová. Max. hladina vo vodojeme Liesek je na kóte 687,5 m.n.m, kóta dna vodojemu je 684,2 m.n.m. Pre nadlepšenie akumulácie kapacity sú nad vodojemom zachytené dva pramene „Richtársky potok“ s minimálnou výdatnosťou 1,4 l/sec⁻¹, ktoré sú v súčasnosti nefunkčné.

Trasa Oravského skupinového vodovodu prebieha južne od obce. Potrubie má profil DN 500 mm. Z neho sú vybudované odbočky výtláčného potrubia do vodojemov profilu DN 200 v dĺžke 0,9 km pre vodojem Liesek a DN 150 v dĺžke 0,2 km pre vodojem Čimhová. Prívodné gravitačné potrubie z Lieskovského vodojemu má profil DN 150 v dĺžke 0,8 km. Jeho trasa prebieha k mostu cez rieku Oravica na Priechnu ulicu a je z neho zásobovaný stred a dolný koniec obce. Prívodné gravitačné potrubie do obce z Čimhovského vodojemu má profil DN 100. Jeho trasa prebieha k mostu na Oravickej ceste a je z neho zásobovaný horný koniec obce a severná časť obce s novobudovanými rodinnými domami. Problematické je zásobovanie pitnou vodou na ulici Staničnej

k Hydrometeorologickej stanici aj vlastnej stanice z dôvodu nedostatočného tlaku v potrubí. Dĺžka potrubia vodovodnej siete obce je 8 852 m a dĺžka vodovodných prípojk je 3 787 m. Počet obyvateľov obce napojených na obecný vodovod je 2473. Počet obyvateľov napojených na vlastný zdroj pitnej vody je 27. Profil rozvodného potrubia v obci sa pohybuje od 80 do 110 mm.

Kanalizácia a čistenie odpadových vôd

Liesek má čiastočne vybudovanú obecnú kanalizáciu. Vyhotovený je projekt obecnej kanalizácie a jeho zrealizovanie závisí iba od finančných možností obce. Projekt rieši odvedenie splaškových vôd zo všetkých častí obce. Zrealizované je odkanalizovanie areálu školy trasa „A“ v dĺžke 1249,5 m. a trasa „AD“ resp. „G“ v dĺžke 359,5 m, trasa G1 Nová ulica v dĺžke 462,3 m, G2 Školská ulica v dĺžke 571,05 m a G3 ulica A. Bernoláka v dĺžke 400 m. Vybudovaná je tiež trasa C na ulici Hradý v celkovej dĺžke 195,04 m. Kanalizačný poriadok bol schválený rozhodnutím OÚ v Tvrdošíne pod č. ŽP – 2001 / 21478 zo dňa 27. 11. 2001.

Obec má zrealizovaný objekt čistiarny odpadových vôd (ČOV) na západnom okraji zastavaného územia, medzi cestou II/520 a tokom Oravice. ČOV bola naprojektovaná pre čistenie odpadových vôd z obcí Liesek, Čimhová a Vitanová. Vzhľadom na to, že v obciach Čimhová a Vitanová nebola kanalizácia zrealizovaná, bola ČOV zrealizovaná s úpravami riešiacimi čistenie odpadových vôd s obce Liesek. (Možnosť napojenia aj ostatných dvoch obcí však zostala zachovaná).

ČOV je zrealizovaná v nasledovnej objektovej skladbe: hrubé predčistenie, čerpacia stanica, biologický stupeň čistenia, nitrifikácia, dosadzovacia nádrž a kalojem.

Prevádzkový poriadok na skúšobnú prevádzku bol schválený OÚ v Tvrdošíne rozhodnutím č. ŽP – 2001 / 18603 zo dňa 13. 9. 2001.

2.4 DOPRAVA

Dopravne je obec dobre prístupná, najmä v hlavnom západo - východnom smere (520). Železničné spojenie obec v súčasnosti nemá. Cez obec v minulosti prechádzala železničná trať, ktorá je v súčasnosti mimo prevádzky. Uvedená trať mala hlavne obchodný hospodársky účel. Letecké spojenie okres nemá. Najbližšie letisko väčšieho významu je alokované v Poprade.

Cestná doprava

Liesek je napojený na nadradenú cestnú sieť štátnou cestou II/520, ktorá prebieha obcou východo-západným smerom. Vo vzdialenosti 5 km západne – v meste Trstená sa napája na štátnu cestu I/59 Banská Bystrica – Ružomberok – Trstená – štátna hranica Poľskej republiky. Táto cesta je súčasťou európskej cestnej siete E 71 prepájajúca v severojužnom smere Baltické more s Jadranským morom.

Tieto cesty sprístupňujú pre obyvateľov Liesku dôležité sídla : mesto Trstená so železničnou stanicou, okresné sídlo Tvrdošín vzdialené 12 km západným smerom, krajské sídlo Žilina vzdialené 112 km juhozápadným smerom, rekreačný priestor Oravice vzdialený 12 km východným smerom, mesto Dolný Kubín s vyššou občianskou vybavenosťou a mesto Ružomberok s rýchlikovou železničnou stanicou na hlavnom severnom železničnom dopravnom ťahu Bratislava – Žilina – Košice. Z Tvrdošína i z Trstenej je prístupná Oravská priehrada.

Cesta II/520 je hlavnou prístupovou komunikáciou do atraktívneho rekreačného priestoru Oravice, ktorý má mimoriadne dobré predpoklady pre celoročné rekreačné a športové aktivity. Táto cesta v náväznosti na turistický hraničný priechod Suchá Hora má medzinárodný rozmer súvisiaci s pohybom návštevníkov z Poľskej republiky za zimnými športmi do Brezovice a celoročne do okolia Oravskej priehrady.

Miestne komunikácie

Systém existujúcich miestnych komunikácií bol okrem krátkych úsekov južne od kostola, vybudovaný v uplynulých 50. rokoch, v súvislosti so zakladaním nových ulíc. Majú väčšinou kategóriu MOK 7,5/30 alebo MO 8/30 s absenciou chodníkov. Uží priechy profil majú miestne komunikácie v južnej časti obce (Bugaj), kde sa ešte zachovala časť pôvodného urbanistického pôdorysu. V týchto uliciach sa šírka vozovky pohybuje v rozmedzí 4,5 – 6,0 m. Krátke úseky (ulica Ľ. Jankuláka a Bugaj len 3,5 m. Celková dĺžka miestnych komunikácií je 13,8 km.

Účelové komunikácie

Účelové komunikácie v katastrálnom území liesek majú charakter poľných alebo lesných ciest. Časť z nich má bezprašnú povrchovú úpravu (najmä severne od zastavaného územia obce). Ostatné účelové komunikácie majú prašný povrch s čiastočným spevneným povrchom. Sieť účelových komunikácií vyhovuje aj pre návrhové obdobie.

Cyklistické komunikácie

Riešeným územím prebiehajú cyklistické trasy slovenského cykloklubu Piešťany: trasa „a“ prebieha severným okrajom k. Ú. Pozdĺž poľskej hranice ; trasa „b“ prebieha pozdĺž telesa bývalej železničnej trate Trstená – Suchá Hora, s odbočkami smerom severným k hraničnému priechodu trstená a smerom južným cez obec Liesek smerom do obce brezovica.

Pešie komunikácie a priestranstvá

Väčšie polopešie priestranstvá sa nachádzajú v centre obce medzi budovou obecného úradu a kostolom. Jedná sa o obdĺžnikové námestie s parkovými úpravami a spevnými plochami. Pozdĺž cesty II/520, ktorá je zároveň hlavnou komunikačnou osou obce sú čiastočne vybudované chodníky. Popri ul. Stanickej sú tiež vybudované jednostranné chodníky. Celková dĺžka chodníkov je 2,35 km.

Hromadná preprava osôb

Jediným druhom hromadnej prepravy osôb na území obce je autobusová doprava. Autobusové linky zabezpečujú prepravu osôb v smeroch Trstená a Oravice s nadväznosťou spojov do Tvrdosína, Žiliny, Dolného Kubína, Ružomberka, Banskej Bystrice a ďalších miest SR i do zahraničia. Na území obce sú 3 zastávky hromadnej dopravy. Počet autobusových spojov denne je 24.

Statická doprava

Na území obce sú vybudované odstavné plochy v centre obce pred budovami Obecného úradu a pošty, pred kultúrnym domom a reštauráciou. Tieto plochy súčasne slúžia aj pre peší pohyb, čo vyplýva z relatívne nízkej hustoty premávky motorových vozidiel. Odstavovanie motorových vozidiel sa uskutočňuje na okrajoch miestnych komunikácií a na spevnených viacúčelových plochách, najmä pred niektorými objektmi občianskej vybavenosti. Ďalšie odstavné plochy sú na súkromných pozemkoch pred rodinnými domami.

Železničná doprava

Severne od obce prebiehala v minulosti železničná trať č. 181 Trstená – Suchá Hora, ktorá bola v 70. rokoch 20. storočia zrušená. Pozemky, ktorými trať prebiehala boli delimitované na Železnice SR stredisko hospodárenia s majetkom v Bratislave. Budova železničnej stanice Liesek bola daná k dispozícii S HMÚ v Bratislave pre potreby Hydrometeorologickej stanice. Po roku 2015 sa uvažuje s obnovením železničnej trate v celom úseku Trstená – Liesek – Suchá Hora – hranica SR/PR.

Letecká doprava

Najbližšie sa nachádza v Poprade. Medzinárodné letisko Poprad -Tatry je najvyššie položeným medzinárodným letiskom pre dopravné lietadlá v Európe (leží vo výške 718 m.n.m., čo je o cca 150 m vyššie ako rakúsky Innsbruck). Napriek tomu prílety a odlety nevyžadujú špeciálne postupy ani kvalifikáciu posádky, pretože Popradská kotlina je široká a umožňuje priblíženie v ose dráhy. Betónová vzletová a pristávacia dráha 09/27 je 2600 m dlhá a 45 m široká. Uhol zostupu je 3,5o a pre dráhu 27 je k dispozícii navigačné zariadenie ILS I. kategórie.

Letisko je otvorené celoročne, technicky je schopné vybaviť väčšinu lietadiel na krátke a stredné trate s kapacitou do cca 200 cestujúcich (napr. Airbus A320, Boeing 737, MD-83, TU-154, TU-204 a iné), pričom maximálna hodinová kapacita budovy terminálu, ktorá bola naposledy rekonštruovaná v roku 1993, je 300 cestujúcich (150 na odlet/150 na prílet).

Vďaka svojej geografickej polohe má letisko Poprad -Tatry mimoriadne dobré poveternostné podmienky, často leží nad hranicou hmly a využívajú ho ako náhradné letisko lietadlá pôvodne smerujúce do Košíc, Sliača, Žiliny, či dokonca Bratislavy. Základné technické a kapacitné ukazovatele prezentuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 2 Technické parametre letiska Poprad

Poloha letiska	490425N 0201428E	
	5 km západne od centra mesta Poprad	
ICAO skratka letiska	LZTT	
IATA kód letiska	TAT	
Nadmorská výška	718 m (2 356 ft)	
Prevádzková doba	denne od 07:00 do 19:00 miestneho času	
	na vyžiadanie vopred aj mimo tohto času	
Povolený druh prevádzky	IFR/VFR, deň/noc	
Požiarna kategória letiska	CAT 5 na vyžiadanie vopred CAT 7	
Vzletové a pristávacie dráhy	VPD 09/27	betón 2 600 x 45 m
	VPD 07R/25L	tráva 760 x 35 m
	VPD 07L/25R	tráva 760 x 45 m
Počet stojísk na vybavovacej ploche	4	
Kapacita terminálu	300 cestujúcich/hod (150prilet / 150odlet	
Zdroi: Letisko Poprad, 2005		

Existencia relatívne blízko alokovaných letísk má pre obec dôležitú úlohu, hlavne z hľadiska záujmu zahraničných investorov o obec a región. Letiská v súčasnosti využívajú rôzni záujemcovia zo Slovenska, ako i zo zahraničia. Využitie je rôznorodé, na turistické, výcvikové alebo podnikateľské účely, ale aj pre potreby rýchlej zdravotníckej pomoci.

2.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Priemysel, energetika, doprava a ťažba nerastných surovín, majú okrem hospodárskeho významu značne negatívny vplyv na krajinnno-prírodné prostredie v katastrálnom území obce a jej blízkom okolí. Obec leží v ochrannom pásme CHKO Horná Orava, ktorý sa vyznačuje väčšou alebo menšou variabilitou prírodných a antropogénnych javov, čo závisí od jeho geologických, geomorfologických a iných pomerov. Prítomnosť CHKO a potreba zvýšenej ochrany územia ovplyvňuje zákonite aj spoločensko-hospodársku činnosť v obci Liesek, ktorá sa prejavuje hlavne v možnosti zakladania len ekologicky nezávadných prevádzok a obmedzených možnostiach hospodárskeho využívania okolitých lesných porastov, vodných tokov a okolitej pôdy.

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno – historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v obci. Základným nástrojom územného plánovania je územný plán obce. Územný plán obce je výsledok formálneho plánovania a je územnoplánovacím dokumentom v zmysle zákona č.50/1976 Zb. (zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov) a v zmysle vyhlášky č.84/1976 Zb. (o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii) v znení neskorších predpisov. Základným pre obec je územný plán sídelného útvaru (ÚPN SÚ), ktorého záväzná časť sa po schválení obecným zastupiteľstvom stáva všeobecne záväzným nariadením obce. Obstarávateľom ÚPN obce (alebo zóny) je obecná samospráva.

Ochrana ovzdušia

Na ochranu ovzdušia v obci pred potenciálnymi a reálnymi zdrojmi znečistenia slúži zákon č. 309/1991 Zb. o ochrane ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami v znení neskorších predpisov. Upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania. V zákone sú definované znečisťujúce látky, zdroje znečisťovania, povinnosti právnických a fyzických osôb ako aj prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia, poplatky a pokuty za znečisťovanie ovzdušia. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším.

Tunajší nepriaznivý vývoj bol výsledkom extenzívneho rozvoja ekonomiky v okolitých mestských sídlach - Trstená, Tvrdosín a Námestovo. Ide o nevhodnú štruktúru, rozmiestnenie a postupnú zastaranosť priemyslu, nízkeho zhodnocovania energie a surovín. Starý zákon o ovzduší (č. 35/67 Zb.) vychádzal z nesprávneho predpokladu neobmedzenej samočistiacej kapacity atmosféry, problém znečisťovania ovzdušia riešil rozptylom, t. j. výstavbou vysokých komínov. Zákon bol nedostatočne účinný. Napríklad za obdobie od roku 1970 do roku 1985 celkové misie škodlivín tu narástli o cca. 25 %. Za pozitíva v uplynulých dvoch desaťročiach možno označiť širokú aplikáciu odprašovacej techniky, elektrifikáciu železníc, teplofikáciu a plynofikáciu (obec Liesek je už kompletne plynofinovaná), zníženie a odstránenie olova v benzínoch a síry v motorovej nafta a zníženie emisií z viacerých technológií.

Mimoriadna členitosť tunajšieho územia zhoršuje prirodzený rozptyl škodlivín v ovzduší. Priemysel umiestnený v hlbokých údolných a kotlinových polohách, s častým bezvetrím a teplotnými inverziami, spôsobil celý rad lokálnych problémov. Poloha v strede kontinentu je príčinou, že celá SR patrí medzi štáty najviac postihované diaľkovým prenosom škodlivín a kyslými zrážkami. V celej strednej Európe sa pozoruje veľkoplošné poškodzovanie lesných ekosystémov (znižovanie hornej hranice lesa na Slovensku je v niektorých prípadoch až o 30 m za rok).

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2001. Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne krajský úrad, samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu. Nasledujúca tabuľka prezentuje príjmy a výdavky obce so zabezpečením odvozu a likvidácie komunálneho odpadu.

Zber, odvoz a likvidáciu tuhého komunálneho odpadu zabezpečujú pre obec Technické služby Ružomberok. Odpad je odvážaný v pravidelných intervaloch na skládku pri Ružomberku. Obec má zavedený separovaný zber komunálneho odpadu. Zabezpečovaný je zber triedeného odpadu bielych a farebných fliaš z PVC a sklenených fliaš. Každá domácnosť má k dispozícii farebne odlíšené vrecia na jednotlivé vyseparované zložky. Zber separovaného odpadu je zabezpečený v pravidelných plánovaných termínoch. Obec tiež pravidelne zabezpečuje hromadný zber a likvidáciu autobaterií, ktoré sú zaradené medzi nebezpečný odpad. Biologický odpad z domácností je čiastočne kompostovaný a využívaný v záhradách ako hnojivo.

Tab. 3 Výdavky na zabezpečenie odvozu TKO v obci od roku 2001 do 2006 (v tis.).

Ukazovateľ/Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Príjmy	88	144	154	160	220	216
Výdavky	101	234	333	301	410	420

OcÚ Liesek

V sledovanom období bol vývoj príjmov a výdavkov z odvozu a likvidácie komunálneho odpadu rovnomerný. V prípade obidvoch položiek bol zaznamenaný nárast. Ani v jednom roku sledovaného obdobia neprevýšili príjmy výdavky súvisiace so zabezpečením služby.

Mimoriadne nepriaznivý je súčasný stav vo využívaní a likvidácii tuhého komunálneho odpadu, s ktorým má problém aj obec. Jednou z ciest ako by mohla obec uvedený problém riešiť je reparovaný zber, ktorý v súčasnosti uskutočňuje.

Tab. 4 Objem vyprodukovaných odpadov v obci Liesek od 2001 do 2006 (v tonách).

Ukazovateľ/Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Komunálny odpad	346	350	350	340	348	282
Separovaný odpad	12	11	13	13	15	16

OcÚ Liesek

Do budúcnosti plánuje obec zabezpečiť efektívnejšiu separáciu komunálneho odpadu, čo by pozitívne vplývalo na znižovanie zaťaženia obecného rozpočtu, ako aj životné prostredie.

Lesné hospodárstvo

V lesnom hospodárstve prebehla reprivatizácia, ktorá bola spojená so značnými problémami v zabezpečovaní pestovanej a lesoochranskej činnosti u nových súkromných vlastníkov. Z dôvodu

existencie blízkeho CHKO Horná Orava sú ekonomické možnosti využitia drevnej hmoty značne obmedzené. Následne obmedzená schopnosť tvorby vlastných zdrojov sa odráža v kvalite starostlivosti o existujúci lesný porast.

Lesy sú základnou zložkou životného prostredia, najdôležitejším článkom územných systémov ekologickej stability a významným prírodným zdrojom. Lesné spoločenstvá majú v tunajšej biosfére ochrannú, regulačnú a produkčnú funkciu. Lesy ovplyvňujú a zlepšujú podnebie, vodné a pôdne pomery, vytvárajú prirodzené prostredie pre mnohé druhy rastlín a živočíchov a ich spoločenstvá.

Tunajší les je výsledkom pôsobenia všetkých činiteľov okolitého prostredia. Dlhodobé pôsobiace faktory ľudskej činnosti majú významný negatívny vplyv na vývoj lesa v širšom okolí obce. Na mnohých miestach dochádza k chradnutiu lesného porastu, ktoré prerastá mnohokrát do veľkoplošných rozmerov. Terajší charakter veľkoplošného chradnutia lesov je predovšetkým dôsledkom súčinného pôsobenia veľkého spektra nepriaznivých faktorov, antropogénnych abiotických a biotických činiteľov. Najnepriaznivejšími z nich sú antropogénne činitele a anomálie počasia. Súčasný stav tunajších lesných porastov je teda výsledkom pôsobenia prírodných faktorov a ich hospodárskeho využívania človekom. Najväčšie škody na tunajších lesných porastoch zapríčiňuje skupina abiotických, mechanicky pôsobiacich činiteľov, najmä vietor, sneh a námraza. Významným problémom je aj environmentálny dopad hospodárskej činnosti. Podobne ako vo všetkých oblastiach Slovenska, aj tu sa prejavuje jej negatívny vplyv. Vysoké hodnoty oxidu siričitého spôsobujú nadmernú kyslosť dažďovej vody s negatívnym vplyvom hlavne na spoločenstvá ihličnatých lesov. Kyslé dažde spolu s pôsobením biologických škodcov spôsobujú vysychanie lesného porastu. Ten následne nemôže plniť svoju akumulačnú funkciu a spolu so zvyšujúcimi sa emisiami oxidu dusíka pôsobí na znižovanie objemu zrážok. Zmena klímy a uvedený proces má negatívny vplyv na tunajší ekosystém, ktorý hlavne v prípade rastlinstva pomaly mení svoju štruktúru a prirodzenú biodiverzitu. Územie bolo v minulosti intenzívne odlesňované, čím došlo k ústupu lesa, vzniku holín a prirodzenej sukcesii drevín.

PÔDA

Kvalita pôdy patrí medzi najvýznamnejšie faktory využívania a rozvoja územia obce. Vzhľadom k veľmi dlhému času jej obnovy je potrebné v maximálnej miere zohľadňovať jej prirodzené vlastnosti. Rozsah pôdneho fondu je obmedzený, a práve preto musí byť v plnom rozsahu racionálne využívaný. Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerne meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno – imisná kontaminácia pôd.

Veľmi významný a podstatný vplyv na pôdu v regióne majú exhaláty vznikajúce spaľovaním uhlia, najmä zlúčenín síry (spôsobujú okysľovanie pôd) a ťažké kovy. Ťažké kovy sa dostávajú do ovzdušia a následne do pôdy z vysokoteplotných procesov. Pre oblasť Oravy sa zistila najvyššia úroveň Mn a Cr. Fytotoxicita arzénom, olovom a inými ťažkými kovmi sa popisuje ako inhibícia enzýmových systémov, čo sa navonok prejavuje v zníženom raste, vo vývoji a vo zvýšenom obsahu týchto prvkov v nadzemnej hmote. To má zároveň negatívny dopad na živočíšnu výrobu.

Správa povodí

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone NR SR č. 184/2002 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) s účinnosťou od 1. júna 2002. Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Na **kvalitu povrchových vôd** rozhodujúcou mierou vplývajú priemysel a poľnohospodárstvo. Napriek tomu, že sa v poslednom období zlepšila kvalita vody v Oravici, stále nie je v optimálnom stave. Problémom naďalej zostávajú sídla, ktoré nemajú vybudovanú kanalizáciu – medzi ktoré patrí aj Liesek s krátkym úsekom zrealizovanej kanalizácie.

Tab. 5 Stupeň znečistenia Oravice v Tvrdošine

Žilinský kraj Okres	Tok Profil	Riečny km	STN 75 7221				
			Skupina Ukazov. Trieda	Najnepriaznivejšie ukazovatele a ich Charakterist.Hodnoty (Mg/L)			
				min.	max.	C ₉₀	Triedu urč. Ukazovateľ
1	2	3	4	5	6	7	8
Tvrdošín	ORAVICA Tvrdošín	0,30	A,III.	1,80	8,90	6,84	A02
			B,IV.	4,00	159,00	76,00	B05
			C,III.	0,00	0,10	0,0833	C11
			E,V.	4,00	33.000,00	2.516,00	E03
ÚP Liesek							

K plošnému znečisteniu prispieva najmä poľnohospodárska výroba. Znečisťujúce látky sa do vodných tokov dostávajú nepriamo cez infiltráciu do podzemných vôd a tiež splachom kontaminovanej pôdy. K týmto zdrojom patria poľnohospodárske objekty s nedostatočným skladovaním hnojív, priepustnosťou močovkových nádrží, silážnych žľabov a pod. Aj napriek tomu, že na riešenom území sa takýto areál nenachádza, hospodárske stredisko v Čimhovej je v priamom vizuálnom kontakte s obytnou zástavbou juhovýchodnej časti Liesku a splachy stekajú do rieky, ktorá preteká okrajom zástavby.

Menšími zdrojmi znečistenia, ale o to nebezpečnejšími sú skládky odpadov, ktoré nie sú zabezpečené proti úniku skládkových vôd do podlažia a následne do povrchových tokov. Typické sú smetiská domového odpadu na brehoch vodných tokov. Spolu s ostatnými tzv. starými záťažami sú skládky jedným z hlavných zdrojov nielen znečisťovania vôd, ale i pôd a horninového prostredia.

Zásobovanie pitnou vodou

V zmysle zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení je obec zodpovedná za zásobovanie obce pitnou vodou a zodpovedá za odvádzanie odpadových vôd, ktoré vzniknú na území obce. Vodovod, na ktorý je obec napojená, sa nachádza v správe Oravskej vodárenskej spoločnosti, a.s..

Oblasť je významnou z hľadiska prirodzenej akumulácie podzemných vôd, ktoré sa využívajú ako pitná voda. Keďže sa v dôsledku prírodných daností dostávajú povrchové znečistenia do týchto vôd bez dostatočnej filtrácie, ich kvalita priamo závisí od vhodného spôsobu ľudskej činnosti. V prvom rade ide o poľnohospodárstvo a s ním spojenú chemizáciu. Nesprávnymi postupmi a nakladaním s priemyselnými hnojivami a a skládkami domového odpadu, ale i škodlivými zásahmi jednotlivcov, sa kvalita podzemných vôd znižuje.

Pokrytie vodovodnou infraštruktúrou je 100 %.

2.6 OBYVATEĽSTVO

Oblasť ľudských zdrojov je zameraná na rozvoj, vzdelanosti, zamestnanosti a trhu práce. Oblasti identifikované na lokálnej úrovni sú relevantné s Národným plánom zamestnanosti.

Z hľadiska vierovyznania je obec prakticky homogénna. Dominantná časť obyvateľov sa hlási k rímsko-katolíckemu vierovyznaniu.

Tab. 6 Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Ukazovateľ	SLDB 1991	SODB 2001
Rímskokatolícke %	99,23	98,74
Evanjelické %	0,00	0,00
Gréckokatolícke %	0,00	0,00
Pravoslávne %	0,00	0,00
Čs. Husitské %	0,00	0,00
Bez vyznania %	0,27	0,08
Ostatné %	0,00	0,16
Nezistené %	0,50	1,02

www.statistics.sk

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa prevažná časť obyvateľov hlási k Slovenskej národnosti, zanedbateľná časť obyvateľstva je zastúpená poľskou a českou národnosťou.

Demografia

Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje viacero ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. V prípade obce Liesek je vývoj protichodný. Od roku 2001 bol zaznamenaný len nárast počtu obyvateľov. Prírastky obyvateľov v každom roku vykazovali relatívne vysoké hodnoty. V súčasnosti žije v obci 2639 obyvateľov.

Tab. 7 Počet obyvateľov v obci od roku 2001 do roku 2006 (počet osôb)

Ukazovateľ/Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Počet obyvateľov	2 469	2 527	2 560	2 581	2 619	2 639
OcÚ Liesek						

Za sledované 5 ročné obdobie vzrástol počet obyvateľov o 6,8 %. Priemerný koeficient rastu dosiahol hodnotu 1,01658, čo predstavuje priemerný ročný nárast o 1,65 %. Predpokladaný vývoj do budúcnosti prezentuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 8 Predpokladaný počet obyvateľov v obci do roku 2011 (počet osôb)

Ukazovateľ/Rok	2007	2008	2009	2010	2011
Počet obyvateľov	2658	2671	2707	2742	2781
OcÚ Liesek					

V prípade, že sa zachová doterajší trend vývoja, počet obyvateľov by sa mal v sledovanom období vyvíjať rovnomerne v smere nárastu počtu. V prípade, že sa doterajší trend zachová, do roku 2011 by mal počet obyvateľov stúpnuť o 4,6 %. Z hľadiska pohlavia, permanentne mierne presahuje počet žien počet mužov. Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený úbytok obyvateľstva v obci.

Tab. 9 Prirodzený úbytok obyvateľstva v obci (osoby)

Ukazovateľ/Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Úbytok	44/15	40/17	44/15	38/17	46/16	40/16
OcÚ Liesek						

Vývoj ukazovateľa prirodzeného prírastku obyvateľstva v obci v sledovanom období vykazuje pozitívny trend. Počet zomrelých v obci neprekračuje počet živonarodených obyvateľov v žiadnom roku sledovaného obdobia. Najvyšší prírastok bol zaznamenaný v roku 2005, kedy bol zaznamenaný prírastok 46 živonarodených detí.

Migrácia obyvateľstva

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje vcelku rovnomerný vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok rovnako ako v prípade prirodzeného úbytku pozitívny trend.

Tab. 10 Migračný prírastok / úbytok obyvateľov (osoby)

Ukazovateľ/Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Migračný prírastok	34/28	64/29	29/27	31/31	28/20	27/31
OcÚ Liesek						

Najväčší migračný prírastok obyvateľstva bol zaznamenaný v roku 2002. V uvedenom roku vzrástol počet obyvateľov v dôsledku migračných tendencií o 35. Naopak najvyšší úbytok bol zaznamenaný v roku 2004 a 2006. V uvedených rokoch klesol počet obyvateľov o 31 osôb. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku obyvateľstva v obci, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku.

Tab. 11 Celkový prírastok / úbytok obyvateľov (osoby) v obci.

Ukazovateľ/Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Celkový prírastok	78/43	104/46	73/42	69/48	74/36	67/47
OcÚ Liesek						

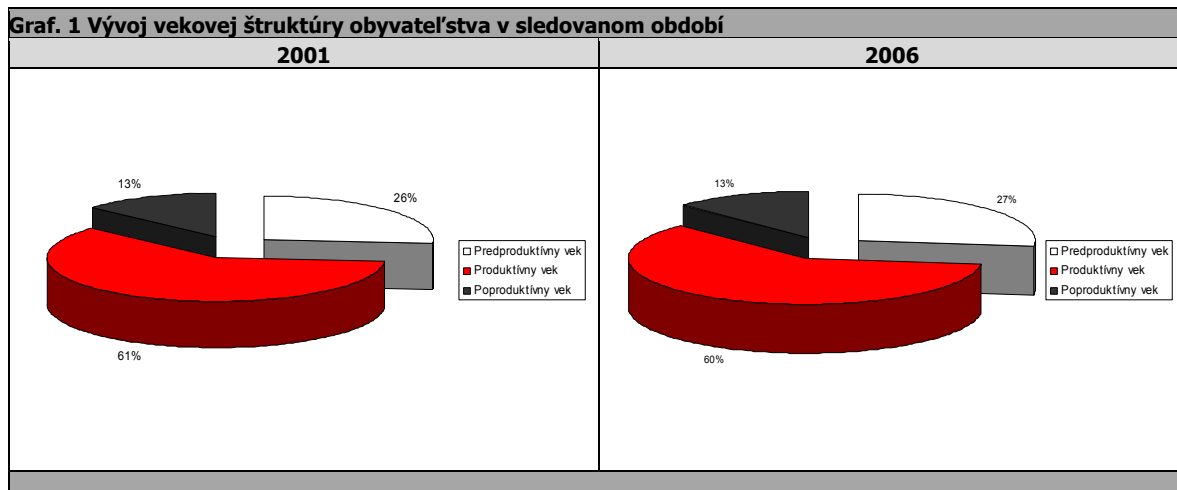
Ako prezentuje tabuľka, v každom roku sledovaného obdobia, dochádzalo len k prírastok obyvateľstva. Najvyšší celkový prírastok bol zaznamenaný v roku 2002, kedy stúpol celkový počet obyvateľov o 58 obyvateľov.

Veková štruktúra obyvateľstva obce

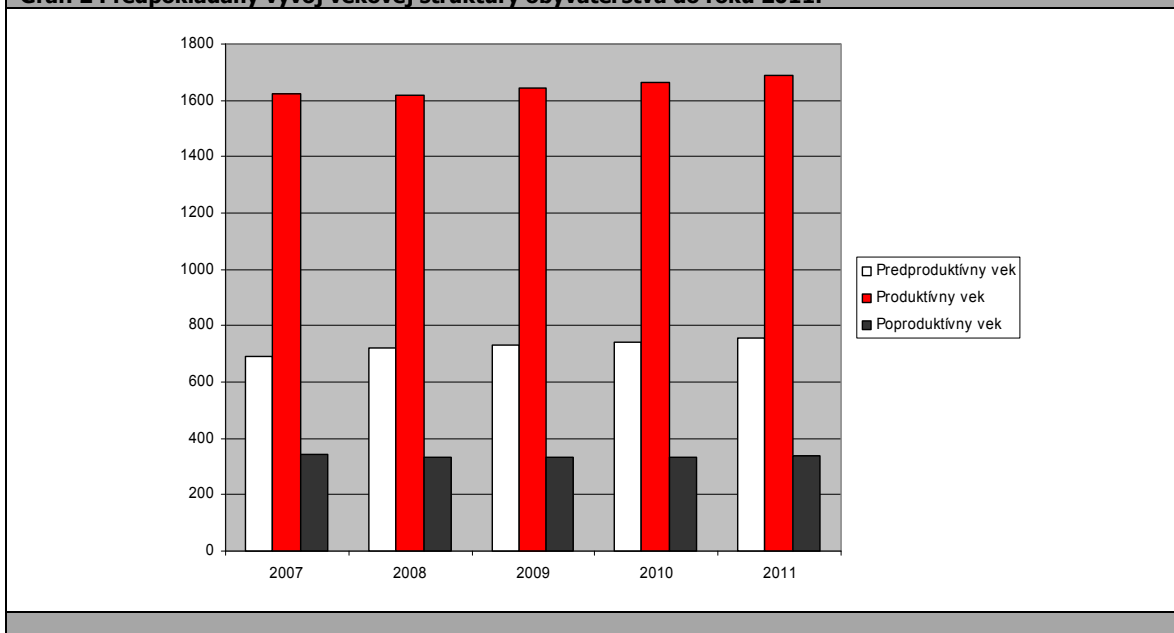
Nasledujúca tabuľka prezentuje aktuálnu vekovú štruktúru obyvateľov v rokoch 2001 až 2006. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku. V priebehu sledovaného obdobia vzrástol počet obyvateľov v skupine v predproduktívnom veku o 8,4 %. V prípade skupiny v poproduktívnom veku to bolo len 1,8 %.

Tab. 12 Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín			
Ukazovateľ / Rok	Predproduktívny vek	Produktívny vek	Poproduktívny vek
2001	652	1 492	325
2002	655	1 544	328
2003	660	1 557	343
2004	668	1 581	332
2005	683	1 595	341
2006	707	1 598	331
OcÚ Liesek			

Legenda: predproduktívny (0 – 14), produktívny (15 – 59m/54ž), poproduktívny (60+m/55ž). Index starnutia – pomer poproduktívnej zložky obyvateľstva k predproduktívnej

Ako prezentuje graf, za uvedených 6 rokov nedošlo vo vekových skupinách k výrazným zmenám. V absolútnych číslach došlo k nárastu obyvateľov vo všetkých vekových skupinách.

Graf. 2 Predpokladaný vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva do roku 2011.

Ako prezentuje graf č. 2. predpokladá sa výraznejší nárast obyvateľov v predproduktívnom veku, ktorý bude následkom viacerých faktorov. Ide predovšetkým o zvyšovanie pôrodnosti obyvateľstva, migračný prírastok spôsobený vhodnou alokáciou obce v blízkosti okresného mesta Trstená. Naopak, v prípade, že sa doterajší trend zachová, malo by dôjsť k postupnému znižovaniu počtu obyvateľov v skupine v poproduktívnom veku.

Tab. 13 Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

Ukazovateľ/Rok	2007*	2008*	2009*	2010*	2011*
Predproduktívny vek	691	719	730	742	755
Produktívny vek	1622	1620	1643	1665	1689
Poproduktívny vek	345	332	334	335	337

OcÚ Liesek

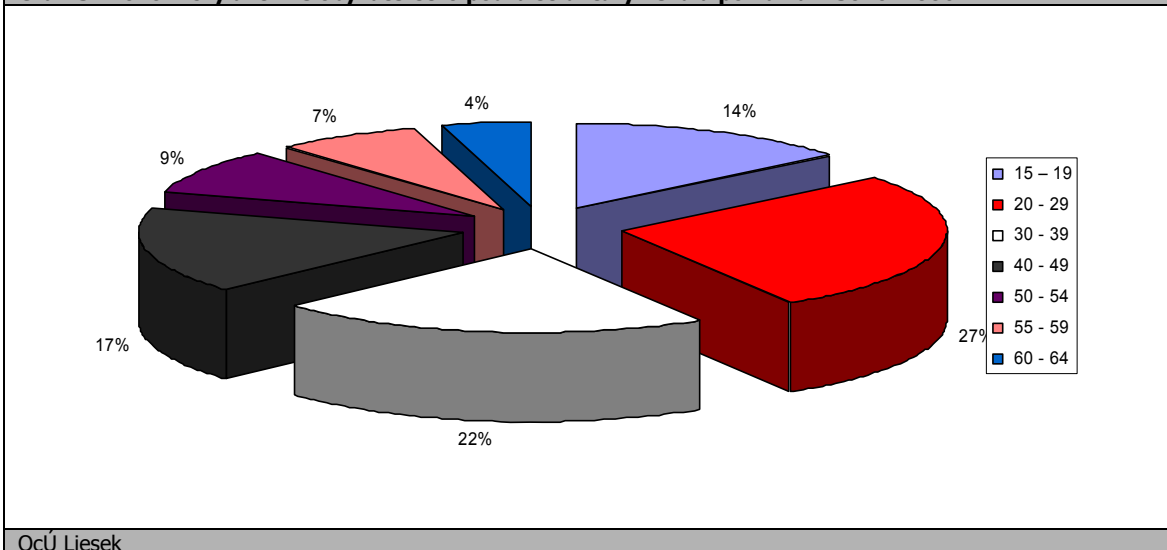
* - prognóza

Vekovú štruktúru ekonomicky aktívneho obyvateľstva prezentuje nasledujúca tabuľka. Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu žien od 20 do 29 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria muži od 60 do 64 rokov.

Tab. 14 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 30. 6. 2006

Vek	Muži	Ženy	Spolu
15 – 19	136	110	246
20 - 29	230	240	470
30 - 39	203	171	374
40 - 49	146	146	292
50 - 54	74	75	149
55 - 59	67	57	124
60 - 64	28	49	77
Spolu	884	848	1 732

OcÚ Liesek

Graf. 3 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 30. 6. 2006

OcÚ Liesek

Z ekonomického hľadiska je daná štruktúra vyhovujúca, nakoľko sa pomerne veľká časť ekonomicky činných obyvateľov pohybuje vo vekovej skupine od 20 do 40 rokov.

Národnostná štruktúra obyvateľstva

V obci je štruktúra obyvateľstva prakticky homogénna. Až 99,8 % obyvateľov sa hlási k slovenskej národnosti.

Tab. 15 Trvalo bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti (%)

Ukazovateľ / Národnosť	Trvalo bývajúce obyvateľstvo	z toho národnosť					
		slovenská	maďarská	rómska	česká	rusínska	poľská
Štruktúra	2 619	99,8	-	-	0,1	-	0,1

OcÚ Liesek

V obci žije zanedbateľný počet obyvateľov poľskej a českej národnosti. V obci nebývajú žiadni obyvatelia rómskej národnosti.

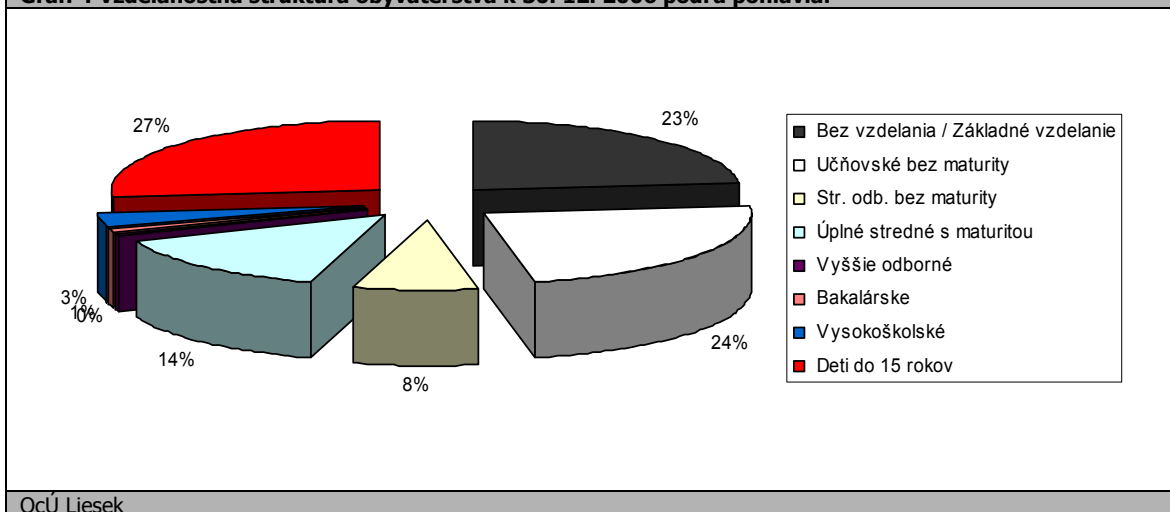
2.7 VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce má nasledovnú štruktúru. Najväčší počet obyvateľov v mužskej populácii disponuje učňovským vzdelaním bez maturity. V prípade ženskej populácie pripadá najviac obyvateľov na základné vzdelanie. Minimálne percento pripadá na obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním a s vyšším odborným vzdelaním. Treťou najväčšou skupinou sú obyvatelia s úplným stredným vzdelaním s maturitou. Nasledujúca tabuľka prezentuje vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva v roku 2006.

Tab. 16 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva k 30. 12. 2006 podľa pohlavia.

Stupeň vzdelania / Pohlavie	Muži	Ženy	Spolu
Bez vzdelania / Základné vzdelanie	132	487	619
Učňovské bez maturity	221	402	623
Str. odb. bez maturity	95	103	198
Úplné stredné s maturitou	166	212	378
Vyššie odborné	3	8	11
Bakalárske	8	20	28
Vysokoškolské	36	39	75
Deti do 15 rokov	374	333	707

OcÚ Liesek

Graf. 4 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva k 30. 12. 2006 podľa pohlavia.

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra výrazne negatívny pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci zvyšovať počet obyvateľov s úplným stredným vzdelaním, ako aj počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním.

Vývoj vzdelanostnej štruktúry sa v sledovanom období vyvíjal smerom k zvyšovaniu počtu obyvateľov s úplným stredným vzdelaním.

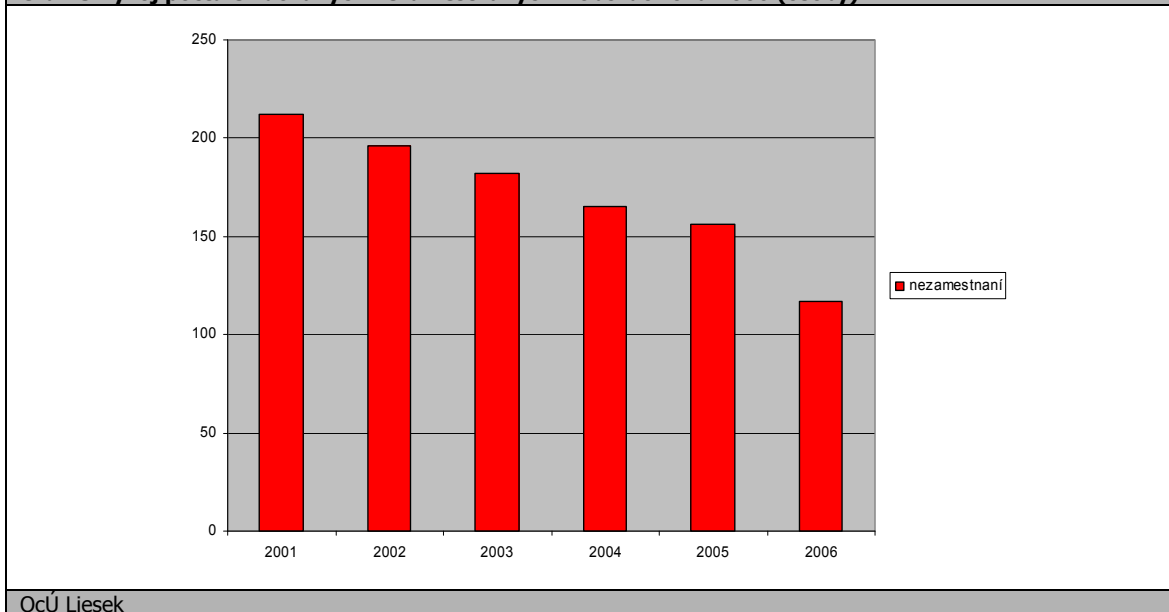
Vývoj nezamestnanosti

Od roku 1989 sa na vývoji zamestnanosti začalo výrazne prejavovať spomalenie dynamiky hospodárskeho rastu. Likvidácia pracovných miest v dôsledku transformačných a reštrukturalizačných procesov nebola kompenzovaná vytváraním nových pracovných miest v ozdravených častiach hospodárstva. Pre celú ekonomiku je charakteristická vysoká miera nezamestnanosti a nízka tvorba nových pracovných miest.

Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti v Žilinskom kraji zaznamenáva mierne klesajúci trend a ale jej súčasná úroveň je spolu s Košickým a Prešovským krajom najvyššia spomedzi ostatných krajov na Slovensku. Mierne zlepšovanie situácie je výsledkom priamych zahraničných investícií, ktoré sú hlavným zdrojom tvorby nových pracovných miest. Absolútny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v obci prezentuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 17 Vývoj počtu evidovaných nezamestnaných v obci do roku 2006 (osoby)

Ukazovateľ/Roky	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Obec Liesek	212	196	182	165	156	117
OcÚ Liesek						

Graf. 5 Vývoj počtu evidovaných nezamestnaných v obci do roku 2006 (osoby)

Štruktúra evidovaných nezamestnaných z hľadiska ich dosiahnutého vzdelania bola totožná s celoslovenskými štatistikami. Najväčší podiel na nezamestnanosti v obci v sledovanom období pripadal na obyvateľov so základným s stredným vzdelaním bez maturity. Od roku 2001 do roku 2006 klesol počet nezamestnaných obyvateľov celkovo o vyše 44,8 %.

Podiel nezamestnaných mladých ľudí na celkovom počte evidovaných nezamestnaných v obci je vysoký. Z pohľadu vzdelávacej sústavy je dôležitý ako krátkodobý aktuálny pohľad na uplatnenie absolventov škôl, tak aj pohľad všeobecnejší, sledujúci uplatniteľnosť absolventov na trhu práce podľa úrovne a odboru dosiahnutého vzdelania.

Početnosť skupín nezamestnaných podľa úrovne dosiahnutého vzdelania je značne rozdielna, najpočetnejšou skupinou nezamestnaných sú vyučení. Najvyššia miera nezamestnanosti je u osôb so základným vzdelaním, so SOŠ, SOU a SOU s maturitou. Dôsledkom tohto stavu je tiež skutočnosť, že transformácia odborného školstva v Slovenskej republike prebiehala prevažne spontánne, od relatívne nízkeho počtu učebných a študijných odborov k počtu odborov mnohonásobne prevyšujúcich európsky priemer. V súčasnosti na povolanie zodpovedajúce jednému profilu absolventa, často i na jedno povolanie, sa príprava uskutočňuje v niekoľkých odboroch, ktoré sa od seba nepatrne líšia.

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôbovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytvárania nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR v Námestove, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (AFTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov AFTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Štruktúra zamestnanosti

Reštrukturalizácia ekonomiky od konca osemdesiatych rokov mala významný dopad aj na zamestnanosť obyvateľstva v obci. Zmeny sa dotkli predovšetkým väčšiny priemyselných odvetví. Za posledné roky v absolútnom vyjadrení tu zamestnanosť značne poklesla. V relatívnom vyjadrení sa v sledovanom období štruktúra zamestnanosti v priemyselnom odvetví vyvíjala nasledovne. Najviac obyvateľov v obci je zamestnaných v oblasti drevárskeho a potravinárskeho priemyslu.

Tab. 18 Priemerný evidenčný počet zamestnancov žijúcich v obci podľa priemyselných odvetví (%)

Odvetvie/Roky	2003	2004	2005	2006
Priemysel spolu	20	22	24	24
Ťažba nerastných surovín	2	2	2	1
Potravinársky	2	3	3	3
Textilný, odevný a obuvný	1	1	1	2
Drevársky	5	6	6	6
Polygrafický	0	0	0	0
Chemický a farmaceutický	0	0	0	0
Výroba, rozvod energií a vody	0	0	0	0

OcÚ Liesek

Celkovo v priemyselných odvetviach pracovalo v sledovanom období od 20 do 24 % obyvateľstva.

V nepriemyselných odvetviach bolo najviac obyvateľov obce zamestnaných v poľnohospodárstve, vrátane stavebníctva. V priemere pripadal v sledovanom období na uvedené odvetvia podiel na zamestnanosti od 16 do 30 %.

Tab. 19 Priemerný počet zamestnancov žijúcich v obci pracujúcich v nepriemyselných sektoroch (%).

Odvetvie/Roky	2003	2004	2005	2006
Pôdohospodárstvo vrátane lesného hospodárstva	20	18	16	16
Stavebníctvo	30	27	24	25
Obchod	3	3	4	4
Doprava, skladovanie	2	3	3	3
Pošta a telekomunikácie	-	1	1	1
Peňažníctvo a poisťovníctvo	1	1	1	1
Verejná správa, obrana, povinné sociálne zabezpečenie	1	1	2	2
Školstvo	2	3	3	3
Zdravotníctvo, soc. starostlivosť	1	2	2	2
Ostatné služby	11	7	8	7

OcÚ Liesek

Najmenší podiel v nepriemyselných odvetviach pripadol na peňažníctvo a poisťovníctvo, ako aj na poštové a telekomunikačné služby.

2.8 BÝVANIE

V 2007 tvorí v obci bytový fond 729 rodinných domov. Trvalo obývaných bytov bolo 650.

Rozvoj v oblasti výstavby bytov

Nakoľko obec nemá dostatočné prostriedky na rozvoj bytového fondu, vo väčšine prípadov sa uskutočňuje výhradne z prostriedkov jednotlivých domácností.

Základné údaje o domovom a bytovom fonde

Nasledujúca tabuľka prezentuje stav bytového fondu v roku 2007. V obci bolo v roku 2007 evidovaných 729 domov, z čoho 79 domov bolo neobývaných. V obci sa nachádzajú bytové domy, v ktorých sa nachádza 38 bytov.

Tab. 20 Domový a bytový fond (byty, domy) v roku 2006

Ukazovateľ / Domy	Domy spolu	Neobývané domy	Byty spolu	Neobývané byty
Počet domov	729	79	38	-

OcÚ Liesek

Ukazovatele úrovne bývania a vybavenosti boli nasledovné: na jeden byt v obci v priemere pripadalo 4,2 osôb, pričom na jednu osobu pripadlo v priemere 16,5 m².

Tab. 21 Ukazovatele úrovne bývania a vybavenosti domácností

Ukazovateľ	Priemerný počet				Podiel trvalo obývaných bytov s 3+ obytnými miestnosťami (v %)
	trvalo bývajúcich osôb na 1 trvalo obývaný byt	m ² obytnej plochy na 1 trvalo obývaný byt	obytných miestností na 1 trvalo obývaný byt	m ² obytnej plochy na osobu	
Obec	4,2	68,6	3,9	16,5	88,7
OcÚ Liesek					

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladiení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 124/1996 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov a zo Sektorového operačného plánu pre oblasť rozvoja bývania, vypracovaného Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR na obdobie rokov 2000 – 2006.

Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť – dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

2.9 PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY

Hospodársku základňu obce tvorí poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a podnikateľské aktivity v spracovaní drevnej hmoty. Na poľnohospodárskej pôde hospodári PD Čimhová so sídlom v Čimhovej. Obhospodaruje pôdu v katastroch obcí Liesek, Čimhová a Vitanová. Z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území Liesku (2 333 ha) obhospodaruje PD Čimhová 1653 ha. Z toho je ornej pôdy 233 ha a trvalých trávnych porastov 1420 ha. Na území obce nie je uskutočňovaná živočíšna výroba. Rastlinná výroba je špecializovaná na výrobu obilovín a krmovín. V roku 2001 boli pestované tieto plodiny : pšenica, jačmeň, zemiaky, ovos a jednoročné krmoviny. Ako špeciálna plodina sa pestuje rasca. Počet zamestnancov z obce Liesek je 32.

Podnikateľské aktivity nie sú v obci dostatočne vyvinuté. V súčasnosti je registrovaných iba 12 samostatne zárobkovo činných osôb. Celkový počet ekonomicky aktívnych obyvateľov na základe sčítania obyvateľstva v roku 2001 je 1 104. Časť práceschopných obyvateľov odchádza za prácou mimo obec. Ich počet sa priebežne mení podľa vývoja zamestnanosti vo firmách v ktorých sú zamestnaní.

Vo výrobnnej sfére sú vytvorené podmienky pre podnikateľské aktivity občanov sústredením do jednej lokality na južnom okraji zastavaného územia, ktorá nebude nepriaznivo vplyvať na obytnú zónu. V podmienkach Liesku sú reálne podnikateľské aktivity v poľnohospodárstve, v lesnom hospodárstve, v drevovýrobe, v stavebníctve, v remeselnej výrobe, vo využití časti separovaného komunálneho odpadu ako druhotných surovín, v autodoprave a v práci doma pri počítači. Vo väčšine podnikateľských aktivít je možná ponuka výrobkov a služieb a kooperácia aj so susednými obcami. Predpokladáme, že počet pracovných miest v podnikateľských aktivitách postupne narastie na 150.

Tab. 22 Podnikateľské subjekty v obci k 20. 9. 2006

Firma	Odvetvie
AGAMON, s.r.o.	služby, obchodná činnosť
AP-TRANS, s.r.o.,	obchodná činnosť, doprava
AUTOBUSOVÁ DOPRAVA STAS, s.r.o.	autodoprava, obchod
DREVOVÝROBA - výrobné družstvo	drevovýroba, obchod
G + G POWERTRANS, s.r.o.	autodoprava, obchod
Grapstav, s.r.o.	drevovýroba, obchod, stavebné práce
INTERMETAL, spol. s r.o.	obchod, kovovýroba
PELUX, s.r.o.	služby, obchodná činnosť
PFDH, s.r.o.	služby
Regalsystém Bau G.K. s.r.o.	služby, kovovýroba, obchod
OcÚ Liesek	

Funkciu zásobovania obce základným spotrebným tovarom plní niekoľko malometrážnych predajní.

2.10 ŠKOLSTVO A VZDELANIE

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest.

Tab. 23 Celkový počet žiakov v materskej škole od roku 2001 do 2006.

Ukazovateľ/Roky	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Žiaci	70	94	89	106	93	89
OcÚ Liesek						

V obci pôsobí jedna základná škola a jedna materská škola. V súčasnosti materskú školu navštevuje 89 detí. Počet žiakov v základnej škole je 460. Škola je vybavená počítačovou učebňou s počítačmi a s pripojením na Internet. V čase mimo vyučovania ju môžu obyvatelia obce navštevovať za účelom vyhľadávania pracovných príležitostí.

Tab. 24 Celkový počet žiakov v základnej škole od roku 2001 do 2006.

Ukazovateľ/Roky	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Žiaci	457	460	479	464	461	460
OcÚ Liesek						

Čo sa týka ostatného materiálneho vybavenia, postupne zastaráva a stáva sa nevyhovujúcim z hľadiska jeho ďalšieho využitia na pedagogické účely. V priebehu budúcich rokov obec plánuje postupnú obnovu a doplnenie materiálneho vybavenia, aby škola spĺňala bežné štandardy základných škôl. Celkové výdavky od roku 2001 do roku 2006 prezentuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 25 Celkové výdavky základnej školy od roku 2001 do roku 2006 (v tis. Sk).

Ukazovateľ/Roky	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Výdavky bežné	-	-	7 878	10 391	11 121	14 327
Výdavky kapitálové	-	-	361	685	1 200	1 308
OcÚ Liesek						

Základná škola v Lieseku

Z dôvodu nízkych finančných možností obce a nedostatočných normatívnych príspevkov na žiaka z ministerstva školstva SR (ktoré nepostačujú ani na úhradu bežných výdavkov spojených

s činnosťou školy), sa predpokladá uskutočňovanie investičných projektov v súvislosti s rekonštrukciou školy v dlhšom časovom období, prípadne s pomocou štrukturálnych fondov Európskej únie. V priebehu programovacieho obdobia bude potrebné kompletne rekonštruovať (strešná krytina, okná spôsobujúce vysoký únik tepla vo vykurovacom období - výmena okien a zateplenie budovy). Predpokladá sa aj rekonštrukcia sociálnych zariadení.

2.11 SOCIÁLNA SFÉRA

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Tie poskytujú sociálnu pomoc v zmysle zákona NR SR č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov. Nasledujúca tabuľka prezentuje výdavky obce na zabezpečenie sociálnych služieb.

Tab. 26 Celkové výdavky obce na zabezpečenie sociálnych služieb od roku 2001 do roku 2006 (v tis. Sk).

Ukazovateľ/Roky	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Výdavky	60	58	106	105	135	135
OcÚ Liesek						

Obec zabezpečuje sociálne služby pre svojich obyvateľov sama. V súčasnosti poskytuje opatrovateľskú starostlivosť pre obyvateľov hlavne v dôchodkovom veku.

2.12 ZDRAVOTNÍCTVO

V obci sa nenachádza zdravotné stredisko, ani ordinácia praktického lekára. Obyvatelia môžu využívať zdravotnícke služby v meste Trstená, pre ktorú je spádovou obcou v tejto oblasti.

2.13 ŠPORT

Obyvatelia majú v obci obmedzené možnosti športového vyžitia. K dispozícii je hlavne futbalové ihrisko, ktoré aj intenzívne využívajú. Obec plánuje do budúcnosti s výstavbou ďalšieho športového ihriska, ktoré by malo slúžiť hlavne nižším vekovým skupinám obyvateľov, ale aj turistom a iným návštevníkom obce. Po dobudovaní areálu mlyna s kúpaliskom v údolí potoka Brezovica vzniknú možnosti letnej rekreácie.

Tab. 27 Výdavky na zabezpečenie kultúry v obci od roku 2001 do 2006 (v tis.).

Ukazovateľ/Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Výdavky	66	97	797	884	385	422
OcÚ Liesek						

V oblasti športových aktivít, ktoré sa neviažu na vybudovanú (resp. absentujúcu) športovú infraštruktúru, obec a jej okolie ponúka široké možnosti. V letných mesiacoch ide predovšetkým o horskú cykloturistiku, pešiu turistiku (značkové turistické trasy), poľovníctvo a rybolov.

2.14 KULTÚRA

Kultúra v obci je samozrejmom a nevyhnutnou podmienkou ponuky kultúrno-spoločenského vyžitia sa vlastných obyvateľov, ale aj prejavom cielenej kultúrnej ponuky širšej návštevníckej verejnosti danej obce. Je prejavom a symptómom spoločenskej úrovne a kultúrnej vyspelosti daného sídla a regiónu.

Celkové ročné výdavky na zabezpečenie kultúry v obci prezentuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 28 Výdavky na zabezpečenie kultúry v obci od roku 2001 do 2006 (v tis.).

Ukazovateľ/Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Výdavky	125	338	309	570	536	580
OcÚ Liesek						

Na uskutočňovanie kultúrnych aktivít je k dispozícii obyvateľom v obci kultúrny dom. Uvedená stavba je však v zlom technickom stave. Súčasná strešná krytina na mnohých miestach vplyvom poveternostných vplyvov zvetrala a dažďová voda presakuje do interiéru budovy. V budúcnosti je

potrebné zatepliť obvodové plášte budovy a výmena sklených výplní v dôsledku zníženia energetickej náročnosti.

Kostol

Aj napriek zlému technickému stavu však budova slúži na uskutočňovanie pravidelných i nepravidelných kultúrnych aktivít. Z pravidelných kultúrnych akcií sa v obci usporadúvajú slávnosti pri príležitosti dňa detí, dňa matiek, atď.. Do budúcnosti plánuje obec zaviesť viacero pravidelných kultúrnych akcií, ako Dni obce, prípadne družobné kultúrne slávnosti s príslušnými obcami v Poľskej republike.

2.15 UBYTOVACIE ZARIADENIA

V súčasnosti sa v obci nenachádza špecializované ubytovacie zariadenie. Návštevníci obce majú možnosť ubytovať sa aj na súkromí. K dispozícii sú 2 možnosti ubytovania.

Privát1

Návštevníci sa môžu ubytovať v prístavbe vo dvore domácom. Jedna 2-lôžková izba s prístelkom a jedna 4-lôžková izba, kúpeľňa (sprch. kút) s WC, kuchyňa (pl. sporák, el. rúra, chladnička, rýchly kanvica), prenosný TV a rádio, terasa, záhr. posedenie, ohnisko, pieskovisko, hojdačka.

Privát 2

Ide o apartmán s vlastným vchodom v rodinnom dome. Dve 3-lôžkové izby (v jednej poschod. posteľ), spol. miestnosť s TV a dvoma prístelkami (rozkladací gauč), kúpeľňa (sprch. kút, vaňa), WC, kuch. kút (pl. sporák, el. rúra, chladnička, mraznička, rýchly kanvica). Parkovanie je zabezpečené pri objekte.

2.16 STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY

Stravovacie a reštauračné služby sú poskytované v miestnych pohostinstvách, ako aj niektorých ubytovacích zariadeniach. K dispozícii je jedna reštaurácia. V obci chýba reštauračné zariadenie, ktoré by v tradičnom prostredí poskytovalo príležitostným ale aj ostatným návštevníkom obce tradičné jedlá typické pre túto oblasť.

2.17 CESTOVNÝ RUCH

Poloha obce Liesek poskytuje ideálne možnosti uskutočňovania poznávacej turistiky do užšieho i širšieho okolia. Návštevníci obce môžu uskutočňovať turistické výlety po značkových turistických

trasách východne položených Skorušínskych vrchoch ako aj využívať široké možnosti pasívneho a aktívneho oddychu.

Liesek má potenciál pre zachytenie rekreantov svojou ubytovacou a stravovacou kapacitou. Má tiež predpoklady pre ponuku prehliadky kostola sv. Michala, zachovaných dreveníc, krátkych výletov ku kaplnkám a k prameňu čistej a zdravej vody. Má tiež možnosť poskytnúť športové ihrisko pre loptové hry. Po dobudovaní areálu mlyna s kúpaliskom v údolí potoka Brezovica vzniknú možnosti letnej rekreácie.

Pre rekreáciu sú vyčlenené plochy v časti Brezová a Núdzové brehy pozdĺž brehov potoka Brezovica. Táto lokalita nadviaže na existujúce rekreačné aktivity v údolí potoka Brezovica (lyžiarske stredisko, mlyn) a umožní rozšíriť možnosti rekreácie aj na letnú sezónu.

Tab. 29 Atraktivity v okolí obce

6 km	Vitanová	
	Sauna	Sauna
	Vlek	Lyžovanie
9 km	Brezovica	
	Teplica 1	Lyžovanie
	Teplica 2	Lyžovanie
	Trstená	
	Kino Mier	Kiná
	Kolkáreň	Šport, relax
15 km	Nížná	
	Krytá plaváreň	Kryté plavárne
	Prasatín	Lyžovanie
	Sauna	Sauna
	Tenisové kurty	Tenis
	Vleky	Lyžovanie
16 km	Oravice	
	Aquapark - Meander park	Kúpaliská
	Juráňova dolina	Šport, relax
	Sauna	Sauna
	Tenis	Tenis
	Termálne kúpalisko	Termálne kúpaliská
	Vlek	Lyžovanie
www.limba.sk		

Aquapark - Meander park

Veľký bazén (512 m²) je naplnený termálnou vodou bohatou na minerály. Je dostatočne veľký na plávanie a obsahuje viacero trysiek pre rozmasírovanie akýchkoľvek svalových bolestí. Bazén je rozdelený na vnútornú a vonkajšiu časť, ktoré sú medzi sebou prepojené prieplovom. Voda v ňom dosahuje teplotu 36°C. Menší bazén (80 m²) je naplnený prírodnou termálnou vodou. Je tak isto rozdelený na vnútornú a vonkajšiu časť a teplota vody v ňom dosahuje 38°C.

Tab. 30 Atraktivity v okolí obce

30 km	Zuberec	
	Bežecká lyžiarska trať	Beh na lyžiach
	Janovky	Lyžovanie
	Janovky 1	Lyžovanie
	Janovky 2	Lyžovanie
	Lyžiarska a snowboardová škola	Požičovňa lyží
	Milotín	
	Lyžiarska a snowboardová škola	Lyžiarska škola
	Požičovňa lyží	Požičovňa lyží
	Múzeum oravskej dediny Brestová	Skanzeny
	Kostol Sv. Alžbety	Kostoly
	Podroháčske folklórne slávnosti	Podujatia
	Roháčska dolina	Významné kopce a doliny
	Roháčske pleso	Príroda
	Tenis	Tenis
	Zverovka - Spálená	Lyžovanie
	Bežecká lyžiarska trať	Beh na lyžiach
	Lyžiarska škola	Lyžiarska škola
	Požičovňa lyží	Požičovňa lyží
	Spálená 1	Lyžovanie

35 km	Spálená 2	Lyžovanie
	Spálená 3	Lyžovanie
	Oravský Podzámok	
	Oravský hrad	Hrady a zámky
	Oravské vlastivedné múzeum	Múzeá
Vlek		Lyžovanie
www.limba.sk		

Oravská priehrada

Oravská priehrada a príležiace strediská, z ktorých najznámejšia je Slanická osada, lákajú každoročne tisíce turistov, ktorí tu nachádzajú nespočetnú paletu vodných športov ako aj iných možností: vodné bicyklovanie, člňkovanie, potápanie, vodné lyžovanie, windsurfing, jachting, vyhliadkové plavby loďou a iné. Je tu možnosť rybolovu, či turistiky do okolitej prírody.

Tab. 31 Atraktivity v okolí obce

62 km	Liptovský Mikuláš	
	Aquapark - TATRALANDIA	Termálne kúpaliská
	Areál vodných športov	Šport, relax
	Fitness centrum Bača, Podbreziny	Fitness
	Klžisko	Ľadové plochy
	Sauna a masáže	Sauna
	Kone	Kone
	Krytá plaváreň	Kryté plavárne
	Kultúra, pamiatky	Kultúra, pamiatky
	Evanjelická fara	Kultúra, pamiatky
	Tatrin a Žiadosti slovenského národa	Múzeá
	Galéria P. M. Bohúňa	Galérie
	Knižnica G. F. Belopotockého	Kultúra, pamiatky
	Kostol Sv. Mikuláša	Kostoly
	Mikulášska mučiareň	Múzeá
	Pamätná izba Eleny Lazinovej	Múzeá
	Pongráčovská kúria	Kultúra, pamiatky
	Rodný dom Rázusovcov	Múzeá
	Slovenské múzeum OPaJ	Múzeá
	Ekologické dni	Podujatia
	Speleofotografia	Podujatia
	Synagóga	Kostoly
	Vranovo	
	Jánošíkovské tradície v Liptove a SR	Múzeá
	Župný dom	Kultúra, pamiatky
	Múzeum Janka Kráľa	Múzeá
	Lyžovanie	Lyžovanie
	Bežecká lyžiarska trať	Beh na lyžiach
	Bežecký lyžiarsky okruh	Beh na lyžiach
	Háj Nicovô	Beh na lyžiach
	Iľanovo	
	Podbreziny	Lyžovanie
	Ploštín	Lyžovanie
	Squash	Šport, relax
	Tenis	Tenis
	Zimný štadión	Ľadové plochy
www.limba.sk		

Oravský hrad

Oravský hrad v Oravskom Podzámku (30 km) z roku 1297, tvorí neoddeliteľnú súčasť panorámy oravskej krajiny. Dnešná podoba hradu vznikla postupným budovaním obranných, obytných a hospodárskych stavieb v priebehu 13. až 18. storočia, čím hrad získal svoje jedinečné usporiadanie - Oravský hrad tvoria dolný, stredný a horný umiestnený na hradnom brale vo výške 112 m nad hladinou Oravy. Od roku 1953 hrad slúži ako múzeum.

2.18 REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2001 – 2006

V sledovanom období vykazovalo hospodárenie obce rovnomerný vývoj.

Tab. 32 Prehľad hospodárenia obce v období od 2001 – 2005 (tis.Sk)

Ukazovateľ / Roky	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Bežné príjmy	11 716	13 704	26 913	26 480	31 578	31 944
Kapitálové príjmy	3 581	20 018	2 305	711	3 251	3 066
Príjmy spolu	15 297	33 722	29 218	27 191	34 829	35 010
Bežné výdavky	7 771	8 639	21 188	21 337	24 507	25 561
Kapitálové výdavky	7 229	19 561	4 893	5 293	8 885	5 922
Výdavky spolu	15 000	28 200	26 081	26 630	33 392	31 483
Zisk/strata	297	5 522	3 137	561	1 437	3 527

OcÚ Liesek

Ako prezentuje tabuľka, v každom roku sledovaného obdobia, hospodárila obec s kladným hospodárskym výsledkom. V roku 2002 vykázala obec prebytok rozpočtu vo výške 5,52 mil. Sk. Vzhľadom na veľkosť obce možno hospodárenie obce považovať za veľmi pozitívne s tendenciou trvalej stability zabezpečenia všetkých potrebných samosprávnych funkcií. V dôsledku vysokých prebytkov má možnosť obec uskutočňovať aj väčšie investičné akcie. Nasledujúca tabuľka prezentuje stav majetku obce k 31.12.2006. Obec disponovala týmto majetkom:

Tab. 33 Prehľad majetku obce v roku 2006 k 31.12.

Majetok	Suma (v tis. Sk)
Software	39
Pozemky	466
Stavby	73 966
Ostatný HIM	23 408
Spolu majetok	97 879

OcÚ Liesek

Najväčší podiel majetku obce pripadal na hmotný investičný majetok. K uvedenému termínu disponovala obec stavbami v hodnote 73,9 mil. Sk. Ostatný hmotný investičný majetok bol ohodnotený na 23,4 mil. Sk. Obec k uvedenému dátumu disponovala pozemkami v hodnote 466 tis. Sk.

Obecný úrad

2.19 SAMOSPRÁVA

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať projekt klientskeho prístupu riešiaci ako, vzťah zamestnancov úradu, tak aj poslancov ku občanom a návštevníkom obce. Nasledujúca tabuľka prezentuje celkové výdavky na chod samosprávy v tis. Sk.

Tab. 34 Výdavky obce na chod samosprávy od 2001 do 2006

Ukazovateľ/Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Obec	1 697	1 848	2 454	2 363	2 482	2 836
OcÚ Liesek						

Vývoj celkových výdavkov v sledovanom období zaznamenáva rastúci trend. Od roku 2001 do roku 2006 vzrástol objem vynaložených prostriedkov na chod samosprávy 67,1 %. Nárast výdavkov bol kompenzovaný nárastom príjmov z podielových daní a miestnych poplatkov, ktorých výšku prezentuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 35 Príjmy obce z podielových daní a poplatkov od 2001 do 2006 (v tis. Sk).

Ukazovateľ/Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Podielové dane	3 778	4 163	4 366	5 238	11 820	14 057
Miestne poplatky	729	641	680	847	1 010	1 406
OcÚ Liesek						

S výkonom svojich samosprávnych funkcií súvisí aj zabezpečovanie komunálnych služieb v obci. Nasledujúca tabuľka prezentuje výdavky obce Liesek na zabezpečenie týchto služieb. Najväčší podiel výdavkov pripadal na zabezpečenie údržby miestnych komunikácií a úpravu verejných priestranstiev.

Tab. 36 Výdavky obce na zabezpečenie komunálnych služieb

Ukazovateľ/Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Úprava verejných priestranstiev	480	455	510	625	640	720
Údržba miestnych komunikácií	614	587	751	739	823	730
Cintorínske služby	41	44	49	55	74	59
Verejné osvetlenie	345	324	351	496	439	612
OcÚ Liesek						

Najmenej výdavkov bolo vynaložených na zabezpečenie cintorínskych služieb, ktoré sa týkali v prevažnej miere údržby verejných priestranstiev v areály cintorína.

3 VÍZIA OBCE LIESEK

Obec Liesek bude obcou, ktorá bude vyvážene zabezpečovať podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľov. V nadväznosti na svoju kultúrno - historickú hodnotu, a bude vyvážene a ohľaduplne využívať svoje prírodné bohatstvo za účelom jeho ekonomického a ekologického zvelaďovania. V súvislosti s rozvojom cestovného ruchu sa bude snažiť čo najlepšie prezentovať svoje kultúrne tradície a zvyklosti v duchu rozvoja kultúrneho povedomia nielen vo svojom regióne, ale aj za hranicami Slovenskej republiky. Z hospodárskeho hľadiska obec vytvorí priaznivé podmienky na rozvoj výrobných a nevýrobných odvetví, pre ktorých rozvoj má obec najväčší potenciál – poľnohospodárstvo a drevársky priemysel.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

V obci bola vybudovaná priemyselná zóna. Rýchly ekonomický rozvoj nastal po príchode kľúčového investora do obce. Vzniklo niekoľko desiatok pracovných miest, ktoré boli obsadené nielen obyvateľmi obce a susedných obcí, ale aj obyvateľmi priľahlých mestských sídel. Popri podniku vzniklo niekoľko subdodávateľských firiem, ktoré spustili svoje podnikanie nielen v blízkosti hlavného investora.

V priebehu desaťročia došlo k úplnej modernizácii a rozvoju poľnohospodárskeho družstva. Rozšírila sa živočíšna výroba. V areály vznikli nové podnikateľské subjekty na spracovanie mäsa a mlieka. Svoje nezastupiteľné miesto tu našla aj výroba mliečnych výrobkov. Uvedené malo pozitívny dopad na zamestnanosť v obci a jej finančnú stabilitu.

Popri výrobnej sfére sa rozvinul sektor služieb. Zásobovanie základnými potravinami a tovarom bežnej spotreby zabezpečuje niekoľko podnikateľských subjektov. V dôsledku nárastu počtu obyvateľov bol v obci zriadený supermarket. V obci bola otvorená nová predajňa spotrebnej elektroniky, predajňa textilu, domáce potreby a iné. Podnikateľské subjekty v oblasti predaja zriadili svoje prevádzky v multifunkčnej budove.

Nárast obyvateľov a návštevníkov obce si vyžiadala rozšírenie stravovacích a ubytovacích kapacít. V obci vznikla nová reštaurácia, ako aj reštaurácia rýchleho občerstvenia, kaviareň, cukráreň a čajovňa.

2. Technická infraštruktúra

Obyvatelia sú o spoločenskom dianí informovaní prostredníctvom informačného bulletinu a internetového portálu <http://www.liesek.sk>. V obci vyskúšali prvýkrát internetové hlasovanie prostredníctvom verejného Internetu. Internet je v obci šírený prostredníctvom optickej siete, s dostatočnou kapacitou a spoľahlivosťou. Okrem Internetu sa optická sieť využíva aj na prevádzkovanie káblovej televízie a obecnej telefónnej siete.

V obci je vybudovaná funkčná splašková a dažďová kanalizačná sieť. Odpadové vody sú prečerpávané do čističky odpadových vôd mimo intravilánu obce. ČOV využívajú aj priemyselné areály v obci.

Estetická stránka obce sa výrazne zlepšila po rekonštrukcii elektrickej rozvodnej siete. Elektrická sieť bola kompletne uložená do siete, pričom sa výrazne zvýšila jej kapacita a znížila poruchovosť a výkyvy.

Po rekonštrukcii a výstavbe sietí boli v obci zrekonštruované všetky miestne komunikácie ako aj štátna cesta prechádzajúca cez obec. Okrem rekonštrukcie ciest boli v uliciach vybudované a zrekonštruované jednostranné chodníky. Pozdĺž miestnych komunikácií bola vysadená estetická zeleň, ktorá je pravidelne počas roka udržiavaná. Pri objektoch občianskej vybavenosti, reštauráciách, obchodných jednotkách a športovej infraštruktúre bol vybudovaný dostatočný počet parkovacích miest.

3. Životné prostredie

Vo obci bolo vybudovaných niekoľko oddychových zón pre obyvateľov.

Vďaka osвете je separovaný zber odpadu samozrejmosťou a vo všeobecnosti prevládajú snahy o ekologické riešenia aj v iných oblastiach (využívanie slnečnej energie a biomasy s miestnych lesov). V obci bol vybudovaný zberný dvor pre separovaný zber, s modernou linkou na triedenie a balenie druhotnej suroviny. Okrem zberného dvora v obci vzniklo aj obecné kompostovisko s drvíčkou rastlinného odpadu.

V obci sa hlavne v zimných mesiacoch zlepšila kvalita ovzdušia. Väčšina domácností využíva pri zásobovaní bytov a domov teplom len ušľachtilé médiá. Rekonštrukciou prešli aj kotolne objektov občianskej vybavenosti.

4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Kvalitatívny skok v raste životnej úrovne obyvateľov je spôsobený tromi faktormi – pokračovaním rozvoja bytovej výstavby, – celkovým zlepšením vzhľadu a kvality životného prostredia obce a ponukou kvalitných pracovných príležitostí. Ekonomická prosperita a dobrá spolupráca v rámci obce, založená na partnerstve verejného a súkromného sektoru, posilňuje hrdosť obyvateľov na obec, v ktorej žijú. Obec úzko spolupracuje s okresným mestom Tvrdosín – v mnohých oblastiach majú rovnaké smerovanie. Čulá spolupráca existuje predovšetkým v zabezpečení verejných služieb. Z hľadiska rozvoja sociálnych služieb by mohol ísť Liesek príkladom.

Existujúce sociálne zariadenie – Domov dôchodcov dopĺňa objekt nájomných bytových jednotiek prakticky rodinného typu, kde ohľaduplný prístup (súcit, odvaha a statočnosť), neustála asistancia sociálnych pracovníkov a individuálny prístup, vychádza zo snahy vyhovieť potrebám každého obyvateľa (klienta). Systém obecnej sociálnej starostlivosti pod jednou strechou, od prvej až po odbornú identifikuje potreby (manuál sebestačnosti) a riešenie požiadaviek každého prijímateľa sociálnej služby.

V obci bolo vybudovaných niekoľko nájomných bytových domov pre mladé rodiny s deťmi a nových obyvateľov obce. V okolí nájomných bytových domov bola vybudovaná obslužná infraštruktúra. V okolí boli vybudované detské ihriská a oddychové zóny.

V obci funguje nové zdravotné stredisko v ktorom pracuje niekoľko všeobecných ako aj špecializovaných lekárov. V stredisku boli zriadené ambulancie gynekologická, reumatologická, ortopedická, urologická a očná ambulancia. Súčasťou zdravotného strediska je aj moderne vybavené laboratórium pre stomatologickú ambulanciu. Okrem lekárne sa v obci nachádza aj optika.

5. Školstvo a šport

Významnými zmenami prešla aj oblasť základného školstva a predškolskej výchovy. Systém zrealizovaných projektov vytvoril zo školy stabilný odborný systém základného a ďalšieho vzdelávania v obci na úrovni, ktorú vyžaduje pracovný trh. Budova základnej školy prešla rozsiahlou rekonštrukciou po kvalitatívnej ale aj priestorovej stránke. Výrazne sa zvýšila kapacita základnej školy. Priestory školy čoraz viac využívajú aj obyvatelia vyšších vekových skupín v rámci svojho ďalšieho vzdelávania.

V obci bola zriadená aj nová materská škola, ktorá ponúka klientom vzdelávanie svojich detí v moderných priestoroch a prostredníctvom moderných vyučovacích metód. Materskú školu navštevujú aj deti zo susedných obcí. Súčasťou je aj rozsiahly pozemok s detskými preliezkami, športoviskami a malým parkom.

V obci bolo vybudovaných niekoľko multifunkčných športových ihrísk a areálov. V priebehu programovacieho obdobia obec pristúpila k priebežnej rekonštrukcii už existujúcich ihrísk, pričom sa výrazne zmenila ich kvalita a kapacita.

6. Kultúra

Liesek je príjemnou obcou s bohatým historickým, kultúrnym a prírodným zázemím. Stali sa atraktívnym miestom pre život a návštevu. V súčasnosti si Liesek obnovili imidž obce kultúry a histórie. Zaujímavosťou obce sú stále živé dedinské tradície, čomu svedčí aj aktívny spevácky súbor a divadelná činnosť. V obci sa každoročne usporadúvajú rôzne podujatia, hody, karnevaly, kultúrne podujatia.

V obci bol vybudovaný nový kultúrny areál, v ktorom sa uskutočňujú kultúrne slávnosti hlavne v letných mesiacoch.

7. Cestovný ruch a public relation

V obci bola vybudovaná ekofarma a chovom koní. Areál je hojne navštevovaný hlavne návštevníkmi z okolitých väčších sídelných štruktúr. Najviac žiadaná je hipoterapia.

V okolí Liesku sa vďaka prírodným podmienkam a výskytu srnčej, jelenej, diviačej zveri, bažantov a zajacov rozšíril aj poľovnícky cestovný ruch, veľmi atraktívny najmä pre zahraničných hostí.

4 PRIORITNÉ ROZVOJOVÉ OBLASTI OBCE

Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – dostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia vychádzajúc z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti nasledovné:

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít. Ide o vymedzenie priemyselných zón v obci, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry. V prípade existujúcich priemyselných zón ide hlavne o rekonštrukciu zóny s ohľadom na vytvorenie podmienok jej patričného rozšírenia.

2. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj cestovného ruchu.

3. Životné prostredie

Trvalo udržiavané životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržiavanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov obce. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území a národného parku.

4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zbytku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

5. Školstvo a šport

Zlepšenie technického stavu a vybavenia školy. Údržba a skvalitnenie športového areálu ako aj príľahlých ihrísk. Komplexná rekonštrukcia futbalového ihriska s príslušenstvom ako aj výstavba krytého a otvorených bazénov.

6. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce.

7. Cestovný ruch a public relation

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kancelárkami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce a to najmä prostredníctvom www - stránky.

5 SWOT ANALÝZY

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriava na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

- 5.1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj.
- 5.2 Technická infraštruktúra.
- 5.3 Životné prostredie.
- 5.4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo.
- 5.5 Školstvo a šport.
- 5.6 Kultúra.
- 5.7 Cestovný ruch a public relations.

Analýza SWOT

Analýza SWOT pomôže zamerať pozornosť na kľúčové oblasti vo vnútri obce. Využitá bude hlavne pri budovaní jej silných stránok, odstraňovaní slabých stránok alebo ich akceptovaní (pokiaľ ich nie je možné odstrániť), využívaní príležitostí a vyrovnaní sa s rizikami vonkajšieho prostredia. SWOT analýza bude základným dokumentom a východiskom pre tvorbu stratégie obce a strategického plánovania.

Analýza silných a slabých stránok sleduje súčasný stav z hľadiska vnútorných faktorov, odhaľuje, čo je v obci pozitívne a negatívne. Silnou stránkou obce sú jej prirodzené dispozície a akákoľvek konkurenčná výhoda. Slabou stránkou je to, čo obci chýba, alebo čo sa robí nedostatočne v porovnaní s inými.

Analýza príležitostí a ohrození sa zameriava na budúci rozvoj obce z hľadiska vonkajších faktorov, určuje možnosti rozvoja a riziká, s ktorými treba rátať. Príležitosťou obce je akýkoľvek pozitívny trend, ktorý môže byť impulzom pre jej ďalší rozvoj v prípade, že sa nájdu zdroje na jeho realizáciu a bude oň záujem. Ohrozením obce sú akékoľvek nevýhodné trendy alebo smery vývoja na úrovni miestnej ale aj regionálnej, národnej či celosvetovej, ktoré ju v negatívnom smere ovplyvňujú.

Syntéza výsledkov analýzy SWOT porovná vonkajšie hrozby a príležitosti s vnútornými silnými a slabými stránkami. Ich kombináciou a prienikom vznikne stratégia ako vyvažujúci faktor, ktorý uvedie obec do súladu s jej okolím. Vzhľadom na rozdielny význam a váhu jednotlivých analyzovaných položiek bude mať obec k dispozícii rozličné varianty stratégie:

- 1.Stratégia SO - najatraktívnejší strategický variant. Obec si ju zvolí ak, prevažujú sily nad slabosťami a príležitosti nad hrozbami. Odporúča sa ofenzívna stratégia z pozície sily.
- 2.Stratégia ST - stratégia silnej, ktorá sa nachádza v nepriaznivom prostredí. Odporúča sa defenzívna stratégia, ktorou si obec chráni už vydanú pozíciu.
- 3.Stratégia WO - túto stratégiu si volí, ak prevažujú slabosti nad silami, nachádza sa však v atraktívnom prostredí. Aby obec využila naskytujúce sa príležitosti, na ktorých zvládnutie nemá dostatok vnútorných schopností, snaží sa postupne posilňovať svoju pozíciu a odstrániť nedostatky.
- 4.Stratégia WT - vhodná pre obec, ktorá je slabá a navyše sa nachádza v neatraktívnom prírodnom a sociálno-ekonomickom prostredí.

5.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- existencia vhodných plôch pre budovanie priemyselných zón,- dostatok pracovnej sily, ktoré sú k dispozícii pre priemyselne zamerané podniky,- prítomnosť firiem s dobrým rozvojovým potenciálom,- výhodná geografická poloha obce v blízkosti okresného mesta,- vysoký podiel obyvateľstva v produktívnom veku,	<ul style="list-style-type: none">- nevyriešené vlastnícke vzťahy k pozemkom a stavbám, ktoré sa môžu stať prekážkou pri rozvoji podnikateľských aktivít,- nízky rozpočet obce nedovoľuje v dostatočnej miere podporovať podnikateľské aktivity obyvateľstva,- chýba informačný systém na komunikáciu samospráva – podnikatelia - občania- nedostatok investičného kapitálu z vlastných zdrojov,- vysoká finančná záťažnosť a administratívne bariéry obmedzujúce rozvoj podnikania,- nedostatočné využitie existujúcich výrobných kapacít,- nedostatočná miera tvorby finančných zdrojov u fyzických osôb, ktorá zabraňuje rozvoju podnikateľských aktivít,- nedostatočná podpora poľnohospodárskych podnikov,- nedostatočná miera tvorby finančných zdrojov na nákup a inštaláciu moderných efektívnych výrobných technológií,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none">- dostatok ľudských zdrojov s dostatočnými skúsenosťami v oblasti poľnohospodárstva,- existencia vhodných podmienok na rozvoj poľnohospodárstva,- maximálna podpora podnikateľov a vytváranie vhodných podnikateľských podmienok,- rozvoj technickej infraštruktúry,- rozvoj informačných technológií – lepší prístup k informáciám,- zlepšenie prístupu malých a stredných podnikateľov k financiám,- možnosť vstupu zahraničných investorov do existujúcej infraštruktúry v priemysle,- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,- rozvoj environmentálne vhodných technológií,- zahraničné investície,- podpora rozvojových investícií,- vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom a strednom podnikaní a službách,- spájanie pravidelných, tradičných kultúrnych aktivít s podnikateľskými aktivitami, resp. organizovanie kultúrnych aktivít pre podnikateľské účely (poznávacia a kultúrna turistika),- zlepšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva môže byť hybnou silou rozvoja podnikateľských aktivít,	<ul style="list-style-type: none">- pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry,- administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu,- veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU,- nedostatok investičného kapitálu,- neochota obyvateľov uskutočňovať podnikateľské aktivity,- neochota obyvateľov investovať do ďalšieho vzdelávania,

5.2 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- vybudovaná sieť na rozvod elektrickej energie,- dobré zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou- dobré prepojenie obecnej komunikácie na hlavnú cestnú sieť,- dostupná železničná sieť v obci Trstená,- digitálna telekomunikačná sieť,- pokrytie signálom mobilných operátorov,- z funkčného hľadiska veľmi vyhovujúci systém regionálnej autobusovej dopravy,- kompletná plynofikácia obce,- existencia verejného rozhlasu,- dostupnosť informačnej siete Internet mimo vyučovacích hodín v budove základnej školy,	<ul style="list-style-type: none">- nevyhovujúci stav verejného osvetlenia, potreba dobudovania,- potrebná rekonštrukcia miestneho vodovodu,- zlý technický stav miestnych komunikácií, ktoré sú vplyvom poveternostných podmienok v značnom štádiu zvetrania,- zlý technický stav miestneho verejného rozhlasu,- nevyhovujúci stav korýt miestnych tokov,- negatívny stav nehnuteľného majetku obce – obecný úrad, základná škola, ...,- nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,- absencia chodníkov popri väčšine komunikácií vo vlastníctve obce,

	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nedostupnosť vysokokvalitných informačných služieb verejnými alebo súkromnými operátormi, - nízka penetrácia užívateľov Internetu (v dôsledku vysokých cien), - absencia vysokorýchlostného Internetu,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie miestneho bezdrôtového rozhlasu, - rekonštrukcia mostov a lávok, - rekonštrukcia miestnych komunikácií, - dobudovanie chodníkov popri miestnych komunikáciách, - rekonštrukcia verejného osvetlenia a jeho rozšírenie na neosvetlené časti obce, - zriadenie vysokorýchlostného Internetu DSL, prípadne WI – FI, ktorý by bol významným pozitívnym prvkom pri hľadaní si zamestnania a rozvoji podnikateľských aktivít, - rekonštrukcia miestneho vodovodu a eliminácia jeho stratovosti, - príprava pozemkov pre budúcu priemyselnú zónu v obci, - výstavba cestnej komunikácie s potrebnými parkovacími plochami, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - zvýšenie počítačovej gramotnosti, - zníženie cien využívania Internetu, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, - existujúca infraštruktúra pre rozvoj priemyselných zón v obci, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - absencia chodníkov popri miestnych cestných komunikáciách, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk,

5.3 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kompletná plynofikácia obce, - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - prírodné bohatstvo s lesmi, pasienkami, - veľké plochy lesov vhodných na rekreáciu, - CHKO Horná Orava, - vysoká hustota vzácnych prírodných úkazov, - zavedený separovaný zber v obci, 	<ul style="list-style-type: none"> - narastanie individuálnej automobilovej a motocyklovej dopravy, - absencia zberného dvora pre separovaný zber, - absencia obecného kompostoviska, - v širšom okolí prítomné výrobné prevádzky spôsobujúce nadmernú produkciu polietavých častí prachu, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, - nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov, - kyslé dažde znehodnocujúce lesný porast v okolí, - nadmerné využívanie umelých hnojív spôsobujúce acidifikáciu pôdy, - existencia čiernych skládok, - absencia oddychovej zóny pre obyvateľov,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - kompletná zmena palivovej základne, - úprava verejných plôch, - zabezpečiť efektívnejší separovaný zber v celej obci, - rekonštrukcia miestnych komunikácií, - výstavba zberného dvora pre separovaný zber, - výstavba obecného kompostoviska, - spustenie ČOV, - dobudovanie miestnej kanalizácie, - možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov, - dôsledné plnenie kvalitatívne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva, - regulácia koryta miestneho potoka, - výstavba chodníkov popri miestnych komunikáciách, 	<ul style="list-style-type: none"> - zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja, - zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmerného využívania fosílnych palív domácnosťami. - ohrozená kvalita pitných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami, - nárast množstva vyvázaných odpadov, - nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi, - neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,

<ul style="list-style-type: none">- odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje pitnej vody,- zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia,- výstavba oddychovej zóny v širšom centre obce,- výstavba športovo – rekreačného areálu v obci,- rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby,- obnoviteľné zdroje energie – geotermálna energia, energia biomasy, veterná energia,- možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,- dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle,-	
---	--

5.4 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- opatrovateľská služba zabezpečená obcou,- rozvinutá sieť sociálnych zariadení a služieb v príľahlých sídlach,- dobrá dostupnosť zdravotníckeho zariadenia v susednej obci Trstená,	<ul style="list-style-type: none">- nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb,- nedostatok priestorov na zriadenie domova sociálnych služieb,- absencia oddychovej zóny pre seniorov a ostatné vekové kategórie,- absencia ordinácie praktického lekára,- ekonomická situácia obyvateľstva zabraňuje častokrát potrebnú návštevu ordinácie praktického a následne špecializovaného lekára,- zdravotný stav obyvateľstva,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none">- možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva,- zlepšenie sociálneho povedomia rómskeho etnika,- zabezpečenie detskej lekárky aspoň 1 x týždenne do obce,- rozšírenie opatrovateľskej služby,- zlepšenie štandardu zdravotníckych zariadení v dostupných zariadeniach,- zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby,- možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,	<ul style="list-style-type: none">- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii,- zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva,- zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku,- rast počtu srdcovo-cievnych chorôb,- rast nádorových ochorení tráviaceho traktu,- vysoký výskyt alergických ochorení,- pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť,

5.5 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- dobré výchovno – vzdelávacie výsledky základnej školy,- základná škola pripojená na sieť Internet,- prítomnosť počítačovej učebne,- dostatok priestorov na výkon vzdelávacej činnosti,- existencia materskej školy,- využívanie priestorov škôl a školských zariadení pre verejnosť,- existencia futbalového ihriska,- existencia poľovníckych revírov,	<ul style="list-style-type: none">- deficit v materiálno – technickom vybavení školy,- potreba zateplenia budovy základnej školy,- potreba výmeny strešnej krytiny,- potreba výmeny okien na budovách materskej a základnej školy,- potrebná rekonštrukcia sociálnych zariadení,- nedostatok športových ihrísk v okolí školy,- pomalé zavádzanie informačných technológií do školy,- nedostatok moderných učebných pomôcok,- neatraktivnosť učiteľského povolania a neadekvátne finančné ohodnotenie,- deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve,- nesystémová reforma vzdelávacej sústavy,- nedostatočná starostlivosť o starších občanov,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none">- ďalšie zavádzanie výpočtovej techniky do školy - zvýšenie počítačovej gramotnosti žiakov a učiteľov,	<ul style="list-style-type: none">- vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...),

<ul style="list-style-type: none">- koordinácia výchovy a vzdelávania so všetkými odbornými inštitúciami,- výstavba oddychovej a športovej zóny v obci,- zefektívnenie spolupráce s okresným mestom na regionálnej úrovni,- úprava turistických chodníkov,- podpora záujmových krúžkov zo strany obce,- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,	<ul style="list-style-type: none">- nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov,- nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov,- nárast sociálnej ohrozenosti mládeže,- nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov,
--	---

5.6 KULTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- dlhoročná história obce, tradície,- prítomnosť kultúrnych pamiatok (kostol),- rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru,- dobré kultúrne povedomie obyvateľov,- existencia kultúrneho domu,	<ul style="list-style-type: none">- nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj,- chýbajúce tradičné, každoročne organizované kultúrne podujatia,- nerozvinutá kultúrna turistika,- absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry,- negatívny stav kultúrneho domu – potrebná výmena strešnej krytiny, zateplenie budovy,- potrebná rekonštrukcia sociálnych zariadení v priestoroch kultúrneho domu,- slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce,- nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia,- chátrajúci stav kultúrnych pamiatok,- neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none">- rekonštrukcia kultúrneho domu,- usporadúvanie Dňa obce,- spracovanie ročného programu kultúrnych podujatí,- usporadúvanie výročných kultúrnych podujatí pri príležitosti prvej zmienky o obci,- cezhraničná spolupráca s Poľskou republikou v oblasti kultúry,- každoročné folklórne slávnosti,- lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce,- výstavba izby folklóru a zvyklostí obce,- výstavba remeselného dvora,- rozvoj sponzorovania kultúry,- obnova zanikajúcich tradícií,- vydanie multimediálnych propagačných materiálov o obci, jej kultúrnom dedičstve a tradícií,- zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni,- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,	<ul style="list-style-type: none">- nezáujem obyvateľov o rozvoj svojho kultúrneho povedomia,- slabá podpora kultúry zo strany štátu a VUC,- posun priorit mládeže ku konzumnej kultúre,- nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia na obce,- neuskutočnená rekonštrukcia kultúrneho domu,

5.7 CESTOVNÝ RUCH A PUBLIC RELATION

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- bohaté kultúrne dedičstvo,- prírodné krásy v okolí obce,- CHKO Horná Orava,- veľký počet povrchových prírodných útvarov,- strategická východisková poloha na poznávacie výlety do širšieho okolia obce,- početné množstvo turistických chodníkov,- početné množstvo cykloturistických trás,- existencia poľovníckeho revíru,	<ul style="list-style-type: none">- málo rozvinutý cestovný ruch,- chýba rekreačné zázemie obce,- nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce,- neexistencia www stránky obce,- nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu,- slabá kooperácia s cestovnými kancelárkami,- slabá propagácia tradičných umení a remesiel v obci,- nedostatok športovísk potenciálne využiteľných návštevníkmi obce,

Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none">- možnosť rozvíjať agroturistiku,- možnosť rozvoja oddychovej turistiky v okolí- možnosti rozvoja cykloturistických, jazdeckých a náučných chodníkov,- vytypovanie lokality na rozvoj rekreačných aktivít,- výstavba rekreačného zariadenia v majetku obce,- výstavba rekreačného príslušenstva pri rekreačnom zariadení,- spracovať multimediálne propagačné materiály obce v rôznych jazykových mutáciách,- zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni,- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU- rozvíjať rodinnú rekreáciu,- vypracovať projekt obnovy nevyužívaných objektov pre CR,	<ul style="list-style-type: none">- prítomnosť CHKO výrazne obmedzí rozvoj aktivít cestovného ruchu v obci,- nízka tvorba disponibilných zdrojov ekonomických subjektov zamedzí rozvoju podnikateľských aktivít,- náročné získavanie úverových zdrojov,- neochota ľudí investovať a započat' podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu,- zaostávanie obce v rozvoji CR sa nakoniec odrazí v úrovni kvality života jeho obyvateľov,- predstih „konkurenčných obcí“ v oblasti poznávacej turistiky, športovej a pobytovej turistiky,

Koordinácia a syntéza výsledkov SWOT

Zostavenie analýzy SWOT je zložitý proces, ktorý si vyžaduje systematický prístup pri identifikácii a analýze bezprostredných (často i skrytých) vonkajších a vnútorných faktorov. Výstižnosť väčšiny faktorov je zložitá vyjadriť prostredníctvom jednoduchých formulácií. Pri zaradovaní jednotlivých faktorov do základných zložiek SWOT analýzy je potrebné zodpovedne posudzovať ich lokálne a mikroregionálne podmienenú situáciu a relatívny podiel na regionálnom rozvoji. V tomto zmysle ide hlavne o nerovnováhu medzi Lieskom a ostatnými obcami v okolí.

Aj napriek vyššie uvedeným obmedzeniam a determinantom je možné konštatovať, že silná stránka obce vychádza hlavne z jej výhodnej alokácie v blízkosti regionálnych centier – krajské mesto Žilina, mesto Tvrdošín, Trstená, ako aj blízkej alokácie hraníc s Poľskou republikou. Ďalej ide o pomerne dobre vybudovaný systém inštitúcií poskytujúcich verejné služby obyvateľom obce ako aj súkromného podnikateľského sektora v oblasti služieb. Historicko-kultúrny a prírodný potenciál obec predurčuje stať sa dôležitým regionálnym centrom cestovného ruchu.

Naopak medzi slabé stránky obce Liesek patrí nepriaznivý demografický vývoj obyvateľstva, nedobudovaný komplexný vzdelávací systém zahŕňajúci okrem formalizovaného vzdelávania aj možnosti vzdelávania v rámci celoživotného vzdelávania, vzhľadom na alokáciu obce, pomerne vysoká miera nezamestnanosti, nízka profesijná mobilita ľudských zdrojov, nesúlad vzdelanostnej štruktúry s potrebami trhu práce. V oblasti podnikateľského sektora ide hlavne o nevyjasnené vlastnícke vzťahy k pozemkom potrebným na prípravu príchodu väčších investícií, nedostatočne rozvinutý výrobný sektor, a potreba dobudovania službotvorného sektora. V oblasti technickej infraštruktúry ide potrebu dobudovania inžinierskych sietí v oblasti odpadového hospodárstva, dostavbu a rekonštrukciu cestnej siete, ktorá sa nachádza na niektorých miestach v havarijnom stave.

Medzi hlavné príležitosti obce Liesek patrí dostatok priestrastiev využiteľných na príchod investora, ktorý môže byť potenciálnym iniciátorom priamych a nepriamych pozitívnych efektov v oblasti hospodárskeho a sociálneho rastu obce. V tejto súvislosti a s nárastom počtu obyvateľov v obci môže dôjsť k doplneniu obslužnej infraštruktúry v oblasti verejných ale aj súkromne poskytovaných služieb. V obci by mali byť rozšírené kapacity v oblasti vzdelávania, sociálnych služieb a kultúry. V súvislosti s budúcimi potrebami obce a jej návštevníkmi a obyvateľmi v obci potenciálne vzniknú nové možnosti športového a kultúrneho využitia.

Ohrozenia obce Liesek vyplývajú z okolitého prostredia, tendencií a skutočností, ktoré nemôže manažment obce ovplyvniť. Ohrozenia môžu súvisieť s absenciou priamych a vyvolaných investícií v oblasti komerčného hospodárstva obec nebude môcť uskutočniť množstvo aktivít a investícií v oblasti zabezpečenia služieb nekomerčného charakteru, prípadne sa ich rozvoj uskutoční v dlhšom časovom horizonte.

Vo vyššie uvedenom kontexte je potrebné sledovať i potenciálne rozvojové príležitosti a hrozby, indukované hierarchicky vyššími faktormi sociálno - ekonomického rozvoja. Na základe uskutočnených analýz je možné za najväčšie hrozby pokladať hlavne:

1. **Znižovanie konkurencieschopnosti obce v dôsledku trvalej stagnácie v rozvoji spolupráce podnikateľskej sféry s orgánmi miestnej samosprávy – Public Private Partnership.**
2. **Nedostatok externých finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie kvalitných verejných služieb.**
3. **Podcenenie významu kvalitatívneho rozvoja ľudských zdrojov ako pre ekonomický, tak aj pre sociálny rozvoj obce Liesek.**
4. **Podcenenie významu informačných technológií ako základného prvku ekonomického rozvoja a rozvoja ľudských zdrojov v obci.**

Jedným z nutných predpokladov úspešnej implementácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je návaznosť na existujúcu sústavu strategických a rozvojových dokumentov. Tento fakt sa premietol z časti aj do výberu opatrení a cieľových skupín, na ktoré sa má zamerať podpora z verejných zdrojov, hlavne z dôvodu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov, odstránenia duplicit, možných protichodných účinkov opatrení atď.. Z tohto dôvodu je prirodzeným rámcom Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja, ako aj NSRR 2007 – 2013, ale aj platná legislatíva v oblasti zabezpečovania verejných služieb.

Komparáciou výsledkov vyššie uvedenej selekcie odvetvových disparít a PHSR ŽISK je možné zistiť, že niektoré opatrenia v rámci tohto dokumentu pokrývajú kritické oblasti zistené v problémovej analýze. Preto je nutné v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami zamerať sa na odstránenie týchto disparít v relevantných cieľových oblastiach a relevantných skupín.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj	
Cieľová skupina	
	<ul style="list-style-type: none">- Podnikateľské subjekty v priemysle, obchode a výrobných službách- Podnikateľské subjekty ve výzkumu a v inovačných procesoch- Obec- Investori
2. Technická infraštruktúra	
Cieľová skupina	
	<ul style="list-style-type: none">- obce,- obyvatelia obce,- podnikateľské subjekty,- mimovládne subjekty,
3. Životné prostredie	
Cieľová skupina	
	<ul style="list-style-type: none">- obec,- obyvatelia obce,- podnikateľské subjekty,
4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo	
Cieľová skupina	
	<ul style="list-style-type: none">- nezamestnaní,- sociálne odkázaní,- zdravotne a duševne postihnutí,- obyvatelia v dôchodkovom veku,- mladí ľudia,- rizikové skupiny obyvateľstva,
5. Školstvo a šport	
Cieľová skupina	

- deti predškolského veku,
- žiaci v rámci povinnej školskej dochádzky,
- nezamestnaní,
- obyvatelia v dôchodkovom veku,
- športovci organizovaní v rámci športových hnutí,
- pasívna športová verejnosť,
- obyvatelia v produktívnom veku,

6. Kultúra**Cieľová skupina**

- obyvateľstvo
- podnikateľské subjekty
- návštevníci obce,

7. Cestovný ruch a public relation**Cieľová skupina**

- obec,
- VÚC,
- obyvatelia obce,
- návštevníci obce,
- súkromný podnikateľský sektor,

6 STRATEGICKÉ CIELE ROZVOJA**STRATEGICKÝ CIEĽ**

Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Liesek nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalý ekonomický, sociálny a kultúrny rozvoj obce Liesek, ktorý zabezpečí, aby bola obec ideálnym miestom pre trvalé bývanie, podnikanie a aktívne a pasívne trávenie voľného času. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti cestovného ruchu a vybraných oblastí poľnohospodárstva a potravinárstva, pre ktoré má rozvojové predpoklady.“

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov.

Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné

koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spoluprácou verejného a súkromného sektoru a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov.

Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHSR Žilinského samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

GLOBALNE CIELE ROZVOJA

Globálne ciele rozvoja definujú strategický zámer za príslušnú prioritnú rozvojovú oblasť. Strategický zámer je následne rozpracovaný na jednotlivé ciele rozvoja, ktoré sú zabezpečované príslušnými opatreniami.

- 6.1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj.
- 6.2 Technická infraštruktúra.
- 6.3 Životné prostredie.
- 6.4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo.
- 6.5 Školstvo a šport.
- 6.6 Kultúra.
- 6.7 Cestovný ruch a public relations.

6.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer

Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Z uvedeného dôvodu sa predpokladá zriadenie nových priemyselných zón, ktoré by významným spôsobom pozitívne ovplyvnila zamestnanosť a ekonomickú stabilitu v obci.

Cieľ 6.1.1	Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce
Opatrenie 6.1.1.1	Spracovať stratégiu podpory podnikania a zvýšenia informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VÚC, štátu a EÚ.
Aktivita	Vypracovanie analýzy možností rozvoja podnikateľských aktivít v obci. Analýza a priebežná aktualizácia verejných výdavkových programov pre podporu podnikania. Prezentácia foriem podpory podnikateľských subjektov zo strany obce.
Opatrenie 6.1.1.2	Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu priemyselnej zóny v južnej časti obce - príprava územia a realizácia infraštruktúry.
Aktivita	Výkup súkromných pozemkov pre uskutočnenie investičnej výstavby Spracovanie technickej dokumentácie. Realizácia investičnej výstavby prípravy pozemkov – inžinierske siete. Výstavba výrobných a montážnych hál.
Opatrenie 6.1.1.3	Vymedziť prenajímateľné obecné priestory pre potrebné služby a remeselné dielne.
Aktivita	Rekonštrukcia vybraných budov v obecnom vlastníctve a ich príprava na prenájom podnikateľským subjektom.
Opatrenie 6.1.1.4	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v obci.
Aktivita	Vytvoriť materiálne finančné a personálne podmienky pre rozvoj tradičných remesiel v obci. Nadviazať spoluprácu vzdelávacích inštitúcií, obce, podnikateľských subjektov a obyvateľov obce pri výučbe a prezentácii tradičných remesiel.
Opatrenie 6.1.1.5	Zvýšenie kapacít informačných a poradenských služieb a podpora vzdelávania firiem.
Aktivita	Zabezpečenie personálnych a technických kapacít na poskytovanie informačných a poradenských služieb.

Opatrenie 6.1.1.6 Aktivity	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem. Vytvoriť inštitucionálne podmienky na podporu MSP so susednými obcami. Analýza predpokladov budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem v obci. Tvorba stratégie budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.
Opatrenie 6.1.1.7 Aktivity	Podporovanie zavádzania remeselníckych dielní pre remeslá, ktoré sú pre obec typické. Výber a rekonštrukcia vhodných budov na alokáciu remeselných dvorov. Zabezpečenie personálnych kapacít. Materiálne zabezpečenie remeselných dvorov predmetmi s kultúrohistorickou hodnotou.
Opatrenie 6.1.1.8 Aktivity	Rekonštrukcia existujúcich zastaralých poľnohospodárskych zón, s dôrazom na zavádzanie nových technológií. Výriešenie vlastníckych vzťahov. Návrh alternatív rozvoja existujúcich priemyselných zón. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia priemyselných zón.
Opatrenie 6.1.1.9 Aktivity	Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce. Analýza možností rozvoja podnikateľských aktivít obcou. Spracovanie podnikateľského zámeru obce. Príprava podmienok pre založenie podnikateľských subjektov. Založenie podnikateľských subjektov.
Opatrenie 6.1.1.10 Aktivity	Podpora zriaďovania malých rodinných fariem. Spracovanie podnikateľského zámeru obce. Príprava podmienok pre založenie podnikateľských subjektov. Založenie podnikateľských subjektov.
Opatrenie 6.1.1.11 Aktivity	Výstavba dvoch nájomných bytových domov na južnom okraji obce. Výber lokality. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba nájomných bytov.
Opatrenie 6.1.1.12 Aktivity	Výstavba nákupného centra v rekreačnej zóne. Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba objektu.
Opatrenie 6.1.1.13 Aktivity	Zriadenie prevádzky drevovýroby. Spracovanie podnikateľského zámeru obce. Príprava podmienok pre založenie podnikateľských subjektov. Založenie podnikateľských subjektov.
Opatrenie 6.1.1.14 Aktivity	Výstavba obecného trhoviska pri obecnom úrade. Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba trhoviska.

Cieľ 6.1.2	Podpora tradičných odvetví priemyslu
Opatrenia 6.1.2.1 Aktivity	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok. Podpora podnikateľov zavádzajúcich výrobu na báze progresívnych technológií, pomoc pri získavaní nenávratných finančných prostriedkov zo Štrukturálnych fondov na tento účel.
Opatrenia 6.1.2.2 Aktivity	Podporovať rozvoj tých odvetví priemyslu, pre ktorých rozvoj sú v okolí regiónu vytvorené ideálne podmienky. Podpora rozvojových zámerov súkromnej sféry, ktoré sú v súlade s potrebami rozvoja obce a ktoré sú efektívne z pohľadu tvorby nových pracovných miest.
Opatrenia 6.1.2.3 Aktivity	Podpora výroby a podnikateľských subjektov, ktoré využívajú surovínové zdroje regiónu. Podpora spracovateľov miestnych surovín finančnými a nefinančnými opatreniami. Podpora rozvoja živnostenského podnikania, ktoré sa zameriava hlavne na využívanie miestnej surovínovej základne. Vytvorenie vhodného daňového prostredia pre uvedené podnikateľské subjekty.

6. 2 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer

Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne

priemyselné zóny v obci, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry – vodovodnej, elektrickej, cestnej.

Ciel' 6.2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúr
Opatrenie 6.2.1.1	Rekonštrukcia zastávok SAD v obci a výstavba dvoch zastávok SAD na ul. Hurčák a na ul. Staničná.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia a výstavba zastávok.
Opatrenie 6.2.1.2	Úprava miestnych komunikácií a výstavba chodníkov.
Aktivita	Analýza súčasného stavu miestnych komunikácií. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia miestnych komunikácií.
Opatrenie 6.2.1.3	Výstavba cyklotrasy na bývalom vale železničnej trate.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba cyklotrás.
Opatrenie 6.2.1.4	Budovanie miestnych turistických cyklotrás prepájajúcich obce mikroregiónu a historické a prírodné atraktivity.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba cyklotrás.
Opatrenie 6.2.1.5	Výstavba mosta ponad rieku Oravica.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba mosta.
Opatrenie 6.2.1.6	Budovanie parkovísk a cestnej infraštruktúry k sociálnej a športovej infraštruktúre.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba infraštruktúry.
Opatrenie 6.2.1.7	Rekonštrukcia štátnej cesty prechádzajúcej cez obec.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia cestných komunikácií.
Opatrenie 6.2.1.8	Predĺženie Urbárskej ulice smerom k cintorínu.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba infraštruktúry.
Opatrenie 6.2.1.9	Šírkové usporiadanie cesty na ul. L. Jankuláka.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Úprava cestnej infraštruktúry.
Opatrenie 6.2.1.10	Úprava komunikácií na uliciach Hradý, a. Bažíka, Močiarna a Bliechy.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Úprava cestnej infraštruktúry.
Opatrenie 6.2.1.11	Rekonštrukcia a úprava Staničnej ulice a výstavba nových trás ulíc na severovýchode obce.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba infraštruktúry.
Opatrenie 6.2.1.12	Predĺženie Bernolákovej ulice západným smerom s napojením na cestu II./520.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba infraštruktúry.
Opatrenie 6.2.1.13	Predĺženie Dolnej ulice.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba infraštruktúry.
Opatrenie 6.2.1.14	Dobudovanie ulice pod Havraňákom, Uhliny, Hurčák.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba infraštruktúry.
Opatrenie 6.2.1.15	Výstavba prepojenia Ul. Pri Moste s Tichou ulicou a ulicou Uhliny.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba infraštruktúry.
Opatrenie 6.2.1.16	Vybudovanie komunikácie s bezprašným povrchom pozdĺž Brezovického mlyna smerom k lyžiarskemu stredisku v trase existujúcej poľnej cesty.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba infraštruktúry.

Opatrenie 6.2.1.17	Zlepšiť šírkové usporiadanie a spevniť povrch prepojovacej účelovej komunikácie medzi obcami Liesek a Brezovica.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba infraštruktúry.
Opatrenie 6.2.1.18	Dobudovanie peších chodníkov prietahu cesty II./520.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba infraštruktúry.
Opatrenie 6.2.1.19	Dobudovanie peších chodníkov okolo ul. Staničnej.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba infraštruktúry.
Opatrenie 6.2.1.20	Dobudovanie jednostranných chodníkov popri ďalších miestnych obslužných komunikáciách - Hradý, Dolná, A. Bažika, A. Hlinku, A. Bernolákova, Za Borom, Staničná, Pod Havraňákom, Školská, Nová Hurčák, Uhlíny, Tichá, Tri moste, L. Jankuláka.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba infraštruktúry.
Opatrenie 6.2.1.21	Výstavba chodníka pozdĺž rieky Oravica.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba infraštruktúry.
Opatrenie 6.2.1.22	Výstavba parkoviska pri obecnom cintoríne, základnej škole, kaplnke a ostatných objektoch občianskej vybavenosti.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba parkoviska.
Opatrenie 6.2.1.23	Výstavba preložky cesty II/520 severne od obce súbežne s telesom bývalej železničnej trate.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba infraštruktúry.

Cieľ 6.2.2	Rozvoj občianskej infraštruktúry
Opatrenie 6.2.2.1	Rozšírenie intravilánu obce vzhľadom na potenciálnu výstavbu IBV, prípadne priemyselné zóny.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Príprava pozemkov a inžinierskych sietí.
Opatrenie 6.2.2.2	Dostavba miestneho vodovodu.
Aktivita	Analýza technického stavu vodovodnej siete. Výber dodávateľa na výkon prác. Dostavba vodovodných sietí.
Opatrenie 6.2.2.3	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Rekonštrukcia a výstavba verejného osvetlenia v obci.
Opatrenie 6.2.2.4	Dostavba splaškovej kanalizačnej siete v obci.
Aktivita	Dopracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Výkon pozemných prác. Dostavba kanalizácie.
Opatrenie 6.2.2.5	Úprava verejných plôch v obci.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Úprava verejných plôch.
Opatrenie 6.2.2.6	Rekonštrukcia mostov a lávok.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Rekonštrukcia mostov a lávok.
Opatrenie 6.2.2.7	Dobudovať technologicky ČOV.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Dostavba ČOV.
Opatrenie 6.2.2.8	Rekonštrukcia brehov rieky Oravice a zamedzenie erózie brehov toku.
Aktivita	Analýza súčasného stavu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Spevnenie a regulácia koryt miestnych potokov.

Opatrenie 6.2.2.9 Aktivity	Dostavba dažďovej kanalizačnej siete. Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Výkon pozemných prác. Výstavba kanalizácie.
Opatrenie 6.2.2.10 Aktivity	Výstavba bezdrôtového rozhlasu. Spracovanie technickej dokumentácie. Výber dodávateľa – verejná súťaž. Inštalácia bezdrôtového rozhlasu.
Opatrenie 6.2.2.11 Aktivity	Rozšírenie elektrických rozvodov VN. Spracovanie technickej dokumentácie. Výkon pozemných prác. Rozšírenie VN rozvodov.
Opatrenie 6.2.2.12 Aktivity	Rekonštrukcia obecného úradu. Spracovanie technickej dokumentácie. Výber dodávateľa výkonu rekonštrukčných prác. Realizácia rekonštrukčných prác – zateplenie budovy, výmena okien.
Opatrenie 6.2.2.13 Aktivity	Zabezpečenie vysokorýchlostného Internetu. Výber vhodného riešenia. Výber poskytovateľa Internetových služieb. Inštalácia zariadení a pripojenie domácností.
Opatrenie 6.2.2.14 Aktivity	Rekonštrukcia a rozširovanie obecného cintorína. Spracovanie technickej dokumentácie. Výkon rekonštrukčných a rozširovacích prác.
Opatrenie 6.2.2.15 Aktivity	Iluminácia historických objektov v obci. Inštalácia osvetľovacej techniky.
Opatrenie 6.2.2.16 Aktivity	Dostavba ekostabilizačnej vegetácie na stržiach, neplodných pásoch pôdy a na nábrežiach potokov. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výkon pozemných prác.
Opatrenie 6.2.2.17 Aktivity	Realizácia a údržba parkovej úpravy v obci. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výkon pozemných prác. Výsadba zelene.
Opatrenie 6.2.2.18 Aktivity	Výsadba stromovej a krovinej ekostabilizačnej vegetácie pozdĺž účelových komunikácií, pozdĺž hraníc blokov pôdy a v stržiach a terénnych depresiách na zamedzenie veternej erózie. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výkon pozemných prác. Výsadba zelene.
Opatrenie 6.2.2.19 Aktivity	Výstavba protizáplavových opatrení v južnej časti obce. Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba protizáplavových poldrov, hrádz, atď..
Opatrenie 6.2.2.20 Aktivity	Rekonštrukcia objektu požiarnej zbrojnice a modernizácia požiarnej techniky. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia objektu.
Opatrenie 6.2.2.21 Aktivity	Podpora využívania alternatívnych zdrojov energií. Personálne a finančné zabezpečenie.
Opatrenie 6.2.2.22 Aktivity	Rozšírenie elektrických rozvodov NN. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výkon pozemných prác. Rozšírenie el. rozvodov.
Opatrenie 6.2.2.23 Aktivity	Prehlbenie dna koryta rieky Brezovica a zväčšenie profilu priepustov popod komunikácie. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia koryta.
Opatrenie 6.2.2.24 Aktivity	Výstavba akumuláčnej nádrže s obsahom 350,0 m3. Vypracovanie technickej dokumentácie.

Výstavba vodojemu.	
Opatrenie 6.2.2.25 Aktivity	Vybudovať dve nové trafostanice. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba trafostaníc.

6. 3 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer

Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Cieľ 6.3.1	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
Opatrenie 6.3.1.1 Aktivity	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov. Zvýšiť enviromentálne povedomie ľudí. Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne. Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.
Opatrenie 6.3.1.2 Aktivity	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci. Ekonomicky motivovať obyvateľstvo. Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.
Opatrenie 6.3.1.3 Aktivity	Zabezpečiť likvidáciu čiernych skládok v obci. Lokalizácia čiernych skládok. Likvidácia skládok.
Opatrenie 6.3.1.4 Aktivity	Výstavba kompostoviska. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výber vhodnej lokality a výstavba kompostoviska.
Opatrenie 6.3.1.5 Aktivity	Výstavba zberného dvora pre separovaný zber. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výber vhodnej lokality a výstavba ZD.

Cieľ 6.3.2	Informovanosť a poradenstvo
Opatrenie 6.3.2.1 Aktivity	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou. Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci. Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia.

Cieľ 6.3.3	Ochrana a racionálne využívanie vôd
Opatrenie 6.3.3.1 Aktivity	Zabezpečiť dostavbu kanalizačnej siete a spustenie čističky odpadových vôd, znížiť množstvo znečisťujúcich látok vo vypúšťaných odpadových vodách na limitovanú úroveň. Výstavba kanalizačnej siete. Nápojenie domácností. Prestavba ČOV.
Opatrenie 6.3.3.2 Aktivity	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach. Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete. Pravidelný monitoring vodovodnej siete.
Opatrenie 6.3.3.3 Aktivity	Obnoviť prirodzené vodozádržné funkcie tokov a inundačných území (obnoviť staré korytá). Rekultivácia existujúcich koryt vodných tokov v obci. Pravidelný monitoring.
Opatrenie 6.3.3.4 Aktivity	Dostavba dažďovej kanalizačnej siete. Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Výkon pozemných prác. Výstavba kanalizácie.
Opatrenie 6.3.3.5 Aktivity	Výstavba protizáplavových opatrení v južnej časti obce. Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba protizáplavových poldrov, hrádz, atď..

Opatrenie 6.3.3.6 Aktivity	Rekonštrukcia brehov rieky Oravice a zamedzenie erózie brehov toku. Analýza súčasného stavu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Spevnenie a regulácia koryt miestnych potokov.
Opatrenie 6.3.3.7 Aktivity	Prehĺbenie dna koryta rieky Brezovica a zväčšenie profilu priepustov popod komunikácie. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia koryta.
Opatrenie 6.3.3.8 Aktivity	Výstavba akumuláčnej nádrže s obsahom 350,0 m3. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba vodojemu.

Cieľ 6.3.4	Ochrana ovzdušia
Opatrenie 6.3.4.1 Aktivity	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti. Obmedziť spaľovanie fosílnych palív. Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.

6. 4 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Cieľ 6.4.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.
Opatrenie 6.4.1.1 Aktivity	Výstavba domu dôchodcov v bývalej materskej škole. Výber vhodnej alternatívny zariadení. Vypracovanie technickej dokumentácie. Realizácia – výstavba / rekonštrukcia budov pre zariadenia poskytujúce sociálne služby.
Opatrenie 6.4.1.2 Aktivity	Výstavba dvoch nájomných bytových domov na južnom okraji obce. Výber lokality. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba nájomných bytov.

Cieľ 6.4.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.
-------------------	---

Opatrenie 6.4.2.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení. Zvýšenie kvality poskytovaných služieb. Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.
Aktivita	
Opatrenie 6.4.2.2	Zabezpečiť aspoň raz mesačne poradňu v obci. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie priestorov.
Aktivita	
Opatrenie 6.4.2.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov. Zabezpečiť v súčinnosti s okresným mestom a spádovou obcou pre oblasť poskytovania zdravotníckych služieb ich maximálnu dostupnosť.
Aktivita	
Opatrenie 6.4.2.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých. Analýza dopytu po uvedených službách. Zabezpečenie personálnych kapacít, priestorov a finančných prostriedkov.
Aktivita	
Opatrenie 6.4.2.5	Zvýšiť úroveň poskytovaných sociálnych služieb. Zvýšenie kvality poskytovaných služieb. Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.
Aktivita	
Opatrenie 6.4.2.6	Podporiť služby pre marginalizované skupiny občanov a týrané ženy. Analýza dopytu po uvedených službách Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie priestorov.
Aktivita	
Opatrenie 6.4.2.7	Zriadenie klubu mladých. Príprava priestorového vybavenia. Príprava materiálneho vybavenia.
Aktivita	

6. 5 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Cieľ 6.5.1	Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry.
Opatrenie 6.5.1.1	Prístavba zariadenia stravovania v základnej škole a nadstavba materskej školy.
Aktivita	Rekonštrukcia miestností. Obstaranie vybavenia.
Opatrenie 6.5.1.2	Modernizácia vnútorného vybavenia základnej školy.
Aktivita	Výber vhodného dodávateľa. Nákup zariadení.
Opatrenie 6.5.1.3	Rekonštrukcia sociálnych zariadení v budove základnej školy.
Aktivita	Rekonštrukcia sociálnych zariadení.
Opatrenie 6.5.1.4	Výbudovanie športových ihrísk pre potreby školy.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba ihrísk.
Opatrenie 6.5.1.5	Rekonštrukcia a rozšírenie priestorov obecnej knižnice.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia priestorov.
Opatrenie 6.5.1.6	Obstaranie počítačového vybavenia a napojenie na internet v priestoroch knižnice.
Aktivita	Nákup výpočtovej techniky.
Opatrenie 6.5.1.7	Zriadenie nových počítačovej učebne pre potreby materskej školy.
Aktivita	Nákup výpočtovej techniky.
Opatrenie 6.5.1.8	Výstavba priestorov pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Zabezpečenie priestorov.

Cieľ 6.5.2. Trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.	
Opatrenie 6.5.2.1 Aktivita	Vybudovanie športovej infraštruktúry pre loptové hry a tenisové kurty. Výber lokality a spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba infraštruktúry.
Opatrenie 6.5.2.2 Aktivita	Rekonštrukcia existujúcej športovej infraštruktúry v obci a dobudovanie šatní. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia infraštruktúry.
Opatrenie 6.5.2.3 Aktivita	Výstavba cykloturistických trás. Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba trás.
Opatrenie 6.5.2.4 Aktivita	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v obci. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 6.5.2.5 Aktivita	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 6.5.2.6 Aktivita	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 6.5.2.7 Aktivita	Podporovať talentovanú mládež. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 6.5.2.8 Aktivita	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiace v oblasti telesnej kultúry. Zabezpečenie personálnych kapacít.

6. 6 KULTÚRA

Strategický zámer

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.

Cieľ 6.6.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.
-------------------	--

Opatrenie 6.6.1.1 Aktivita	Rekonštrukcia kultúrnej infraštruktúry. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia infraštruktúry.
Opatrenie 6.6.1.2 Aktivita	Rekonštrukcia tradičnej architektúry a zriadenie stálych expozícií z pôvodného štýlu života obyvateľov regiónu. Výber vhodných objektov. Výriešenie vlastníckych vzťahov. Rekonštrukcia a vybavenie expozícií.
Opatrenie 6.6.1.3 Aktivita	Prepojiť obce so subjektami cestovného ruchu, agroturistiky. Zabezpečenie personálnych kapacít.
Opatrenie 6.6.1.4 Aktivita	Budovanie remeselníckych dvorov. Výber a rekonštrukcia vhodných budov na alokáciu remeselného dvora. Zabezpečenie personálnych kapacít. Materiálne zabezpečenie remeselných dvorov predmetmi s kultúrohistorickou hodnotou.
Opatrenie 6.6.1.5 Aktivita	Výbudovanie turistických a náučných trás pre žiakov, študentov, rodiny s deťmi, priemerných aj náročných klientov s využitím kultúrno – historického, folklórneho aj prírodného bohatstva. Zabezpečenie personálnych kapacít. Výber vhodných trás. Spracovanie technickej dokumentácie. Realizácia výstavby.
Opatrenie 6.6.1.6 Aktivita	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklórny tanec, hudba a spev, ľudové remeslá, ľudový odev a doplnky, pôvodné bývanie a hospodárenie) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu a agroturistike. Zabezpečenie priestorov, finančných a materiálnych prostriedkov.
Opatrenie 6.6.1.7 Aktivita	Výstavba amfiteátra. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba amfiteátra.
Opatrenie 6.6.1.8 Aktivita	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí – Deň obce, Hody, atď.. Personálne zabezpečenie.

Cieľ 6.6.2**Organizačné zabezpečenie**

Opatrenie 6.6.2.1 Aktivita	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos. Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.
-------------------------------	--

Cieľ 6.6.3**Propagácia v oblasti kultúry**

Opatrenie 6.6.3.1 Aktivita	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme. Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.
Opatrenie 6.6.3.2 Aktivita	Spracovať komplexný informačný bulletin o historickom vývoji a tradíciách obce pre školy aj subjekty cestovného ruchu. Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie bulletinu.
Opatrenie 6.6.3.3 Aktivita	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce. Finančné zabezpečenie. Obsahová analýza www stránky. Priebežná aktualizácia www stránky.

6. 7 CESTOVNÝ RUCH A PUBLIC RELATIONS**Strategický zámer**

Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa obec stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie obce.

Cieľ 6.8.1**Účinná propagácia obce.**

Opatrenie 6.8.1.1 Aktivita	Vytvorenie samostatnej www stránky obce. Finančné zabezpečenie. Obsahová analýza www stránky. Pribežná aktualizácia www stránky.
Opatrenie 6.8.1.2 Aktivita	Spracovať globálnu koncepciu propagácie obce v multimediálnej forme. Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.
Opatrenie 6.8.1.3 Aktivita	Spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi i zahraničnými CK. Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie koncepcie regionálnej spolupráce.

Cieľ 6.8.2**Rekreačno - relaxačné zázemie obce.**

Opatrenie 6.8.2.1 Aktivita	Rozšírenie oddychovej zóny v centre obce. Spracovanie technickej dokumentácie. Vybudovanie zón.
Opatrenie 6.8.2.2 Aktivita	Výstavba náučných chodníkov a inštalácia informačných tabúl. Výstavba chodníkov.
Opatrenie 6.8.2.3 Aktivita	Výstavba športového areálu v rekreačnej zóne. Výber vhodnej lokality. Výstavba infraštruktúry.
Opatrenie 6.8.2.4 Aktivita	Výstavba oddychovej zóny s jazierkami na pravom brehu rieky Oravica. Spracovanie technickej dokumentácie. Vybudovanie zón.
Opatrenie 6.8.2.5 Aktivita	Dobudovanie odpočinkového priestoru v okolí prameňa a kaplnky nad obcou. Spracovanie technickej dokumentácie. Vybudovanie zón.
Opatrenie 6.8.2.6 Aktivita	Výstavba rekreačnej zóny Mlyn. Spracovanie technickej dokumentácie. Vybudovanie zóny.
Opatrenie 6.8.2.7 Aktivita	Výstavba rekreačnej zóny pozdĺž potoka Brezovica. Spracovanie technickej dokumentácie. Vybudovanie zóny.
Opatrenie 6.8.2.8 Aktivita	Výstavba lyžiarskeho areálu. Spracovanie technickej dokumentácie. Vybudovanie lyžiarskeho areálu.
Opatrenie 6.8.2.9 Aktivita	Výstavba ubytovacieho zariadenia penziónového typu. Spracovanie technickej dokumentácie. Vybudovanie zariadenia.
Opatrenie 6.8.2.10 Aktivita	Výstavba stravovacieho zariadenia tradičného typu. Spracovanie technickej dokumentácie. Vybudovanie stravovacieho zariadenia.

Cieľ 6.8.3**Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu.**

Opatrenie 6.8.3.1 Aktivita	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami. Zabezpečenie personálnych kapacít.
Opatrenie 6.8.3.2 Aktivita	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ. Zabezpečenie personálnych kapacít.

7 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

Monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Liesek sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

7.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.1.1	Podpora malého a stredného podnikania	zo strany obce.
Opatrenie 6.1.1.1	Spracovať stratégiu podpory podnikania a zvýšenia informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VÚC, štátu a EÚ.	počet vypracovaných stratégií, počet informovaných subjektov, počet podporených subjektov,
Opatrenie 6.1.1.2	Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu priemyselnej zóny v južnej časti obce - príprava územia a realizácia infraštruktúry.	objem preinvestovaných prostriedkov v SKK, počet novozaložených podnikov, počet novovytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.1.1.3	Vymedziť prenajímateľné obecné priestory pre potrebné služby a remeselné dielne.	m2 zrekonštruovaných plôch pre remeselné dielne, počet novovytvorených pracovných miest, objem vyprodukovanej produkcie v SKK za rok,
Opatrenie 6.1.1.4	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v obce.	výška prostriedkov prerozdelená v rámci podpory, počet vyškoľených remeselníkov, počet novovytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.1.1.5	Zvýšenie kapacít informačných a poradenských služieb a podpora vzdelávania firiem.	počet informovaných subjektov, výška prostriedkov preinvestovaných do zlepšenia informovanosti,
Opatrenie 6.1.1.6	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.	počet nových založených podnikateľských subjektov, počet novovytvorených pracovných miest, ekonomická aktivita obce, miera nezamestnanosti v obci,
Opatrenie 6.1.1.7	Podporovanie zavádzania remeselníckych dielní pre remeslá, ktoré sú pre obce typické.	počet nových založených podnikateľských subjektov, počet novovytvorených pracovných miest, objem vyprodukovaného tovaru/služieb v SKK za rok,
Opatrenie 6.1.1.8	Rekonštrukcia existujúcich zastaralých poľnohospodárskych zón, s dôrazom na zavádzanie nových technológií.	objem preinvestovaných SKK, zvýšenie produktivity, zvýšenie objemu vypestovanej produkcie v SKK, počet pracovných miest udržaných v dôsledku investícií do moderných technológií,
Opatrenie 6.1.1.9	Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.	počet nových založených podnikateľských subjektov, počet novovytvorených pracovných miest, ekonomická aktivita obce, miera nezamestnanosti v obci, objem vyprodukovaného HDP v dôsledku finančnej podpory MSP,
Opatrenie 6.1.1.10	Podpora zriaďovania malých rodinných fariem.	počet zriadených ubytovacích kapacít, počet nových návštevníkov obce, tržby z predaja turistických služieb, počet vytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.1.1.11	Výstavba dvoch nájomných bytových domov na južnom okraji obce.	počet nájomných bytov, celková obytná plocha, počet ubytovaných osôb, počet ubytovaných rodín,
Opatrenie 6.1.1.12	Výstavba nákupného centra v rekreačnej zóne.	Celková predajná plocha v m2, Počet nových pracovných miest,
Opatrenie 6.1.1.13	Zriadenie prevádzky drevovýroby.	zvýšenie produktivity, objem vyprodukovaného HDP v SKK, počet novovytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.1.1.14	Výstavba obecného trhoviska pri obecnom úrade.	Počet predajných miest, Počet stálych predajcov, Počet organizovaných predajných trhov,

Ciele a opatrenia	Merateľné indikátory
-------------------	----------------------

Cieľ 6.1.2	Podpora tradičných odvetví priemyslu	
Opatrenia 6.1.2.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.	zvýšenie poľnohospodárskej produkcie, zvýšenie konkurencieschopnosti produkcie, zvýšenie tržieb z produkcie, počet zachovaných pracovných miest,
Opatrenia 6.1.2.2	Podporovať rozvoj tých odvetví priemyslu, pre ktorých rozvoj sú v okolí regiónu vytvorené ideálne podmienky – hlavne textilný priemysel a poľnohospodárstvo.	výška investícií v SKK, počet nových pracovných miest, zvýšenie tvorby HDP v SKK, tržby z predaja produkcie,
Opatrenia 6.1.2.3	Podpora výroby a podnikateľských subjektov, ktoré využívajú surovínové zdroje regiónu.	počet podporených podnikateľských subjektov, počet nových pracovných miest, tržby z predaja produkcie,

7.2 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry	
Opatrenie 6.2.1.1	Rekonštrukcia zastávok SAD v obci a výstavba dvoch zastávok SAD na ul. Hurčák a na ul. Staničná.	počet zrekonštruovaných zastávok SAD, počet vybudovaných zastávok SAD,
Opatrenie 6.2.1.2	Úprava miestnych komunikácií a výstavba chodníkov.	km novovybudovanej komunikácie, km novovybudovaných chodníkov,
Opatrenie 6.2.1.3	Výstavba cyklotrasy na bývalom vale železničnej trate.	km vybudovaných cyklotrás,
Opatrenie 6.2.1.4	Budovanie miestnych turistických cyklotrás prepájajúcich obce mikroregiónu a historické a prírodné atraktivity.	km vybudovaných cyklotrás,
Opatrenie 6.2.1.5	Výstavba mosta ponad rieku Oravica.	Počet vybudovaných mostov,
Opatrenie 6.2.1.6	Budovanie parkovísk a cestnej infraštruktúry k sociálnej a športovej infraštruktúre.	km novovybudovanej komunikácie, km novovybudovaných chodníkov, počet dočasne vytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.2.1.7	Rekonštrukcia štátnej cesty prechádzajúcej cez obec.	km zrekonštruovanej komunikácie, počet vytvorených parkovacích miest, hustota dopravy,
Opatrenie 6.2.1.8	Predĺženie Urbárskej ulice smerom k cintorínu.	km novovybudovanej komunikácie, km novovybudovaných chodníkov, počet dočasne vytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.2.1.9	Šírkové usporiadanie cesty na ul. Ľ. Jankuláka.	km upravenej komunikácie, km upravených chodníkov, počet dočasne vytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.2.1.10	Úprava komunikácií na uliciach Hradý, a. Bažika, Močiarna a Bliechy.	km upravenej komunikácie, km upravených chodníkov, počet dočasne vytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.2.1.11	Rekonštrukcia a úprava Staničnej ulice a výstavba nových trás ulíc na severovýchode obce.	km upravenej komunikácie, km upravených chodníkov, počet dočasne vytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.2.1.12	Predĺženie Bernolákovej ulice západným smerom s napojením na cestu II./520.	km novovybudovanej komunikácie, km novovybudovaných chodníkov, počet dočasne vytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.2.1.13	Predĺženie Dolnej ulice.	km novovybudovanej komunikácie, km novovybudovaných chodníkov, počet dočasne vytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.2.1.14	Dobudovanie ulice pod Havraňákom, Uhlíny, Hurčák.	km novovybudovanej komunikácie, km novovybudovaných chodníkov, počet dočasne vytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.2.1.15	Výstavba prepojenia Ul. Pri Moste s Tichou ulicou a ulicou Uhlíny.	km novovybudovanej komunikácie, km novovybudovaných chodníkov, počet dočasne vytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.2.1.16	Vybudovanie komunikácie s bezprašným povrchom pozdĺž Brezovického mlyna smerom k lyžiarskemu stredisku v trase existujúcej poľnej cesty.	km novovybudovanej komunikácie, km novovybudovaných chodníkov, počet dočasne vytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.2.1.17	Zlepšiť šírkové usporiadanie a spevniť povrch prepojovacej účelovej komunikácie medzi obcami Liesek a Brezovica.	km upravenej komunikácie, km upravených chodníkov, počet dočasne vytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.2.1.18	Dobudovanie peších chodníkov	km novovybudovanej komunikácie,

	prieťahu cesty II./520.	km novovytváraných chodníkov, počet dočasne vytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.2.1.19	Dobudovanie peších chodníkov okolo ul. Staničnej.	km novovytváraných komunikácií, km novovytváraných chodníkov, počet dočasne vytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.2.1.20	Dobudovanie jednostranných chodníkov popri ďalších miestnych obslužných komunikáciách - Hrad, Dolná, A. Bažíka, A. Hlinku, A. Bernoláková, Za Borom, Staničná, Pod Havraňom, Školská, Nová Hurčák, Uhliny, Tichá, Tri moste, L. Jankuláka.	km novovytváraných komunikácií, km novovytváraných chodníkov, počet dočasne vytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.2.1.21	Výstavba chodníka pozdĺž rieky Oravica.	km novovytváraných komunikácií, km novovytváraných chodníkov, počet dočasne vytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.2.1.22	Výstavba parkoviska pri obecnom cintoríne, základnej škole, kaplnke a ostatných objektoch občianskej vybavenosti.	Počet novovytváraných parkovacích miest,
Opatrenie 6.2.1.23	Výstavba preložky cesty II/520 severne od obce súbežne s telesom bývalej železničnej trate.	km novovytváraných komunikácií, km novovytváraných chodníkov, počet dočasne vytvorených pracovných miest,

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.2.2	Rozvoj občianskej infraštruktúry	
Opatrenie 6.2.2.1	Rozšírenie intravilánu obce vzhľadom na potenciálnu výstavbu IBV, prípadne priemyselné zóny.	m ² upravených plôch pre IBV,
Opatrenie 6.2.2.2	Dostavba miestneho vodovodu.	km novovytváraného miestneho vodovodu, počet pripojených domácností,
Opatrenie 6.2.2.3	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia v jednotlivých obciach.	osvetlenie obce v %, zníženie spotreby elektrickej energie v dôsledku rekonštrukcie verejného osvetlenia,
Opatrenie 6.2.2.4	Dostavba splaškovej kanalizačnej siete v obci.	počet novopripojených domácností, km novovytváraných kanalizačných sietí, m ³ odvedenej splaškovej vody,
Opatrenie 6.2.2.5	Úprava verejných plôch v obci.	m ² upravených verejných plôch, ks vysadených nových okrasných krovín a stromov,
Opatrenie 6.2.2.6	Rekonštrukcia mostov a lávok.	počet zrekonštruovaných mostov, počet zrekonštruovaných lávok,
Opatrenie 6.2.2.7	Dobudovať technologický ČOV.	počet novopripojených domácností, km novovytváraných kanalizačných sietí, m ³ vyčistenej splaškovej vody,
Opatrenie 6.2.2.8	Rekonštrukcia brehov rieky Oravice a zamedzenie erózie brehov toku.	km zregulovaných a upravených koryt miestnych tokov,
Opatrenie 6.2.2.9	Dostavba dažďovej kanalizačnej siete.	počet novopripojených domácností, km novovytváraných kanalizačných sietí, m ³ odvedenej zrážkovej vody,
Opatrenie 6.2.2.10	Výstavba bezdrôtového rozhlasu.	informovanosť obce v %, počet novonainštalovaných reproduktorov,
Opatrenie 6.2.2.11	Rozšírenie elektrických rozvodov VN.	km novovytváraných elektrických sietí, KW/h spotrebovanej el. energie, počet pripojených subjektov,
Opatrenie 6.2.2.12	Rekonštrukcia obecného úradu.	Zníženie koeficientu prestupu tepla, m ² zrekonštruovanej strešnej krytiny, m ² zrekonštruovanej podlahovej krytiny,
Opatrenie 6.2.2.13	Zabezpečenie vysokorýchlostného Internetu.	počet novopripojených domácností, počet pripojených podnikateľských subjektov,
Opatrenie 6.2.2.14	Rekonštrukcia a rozširovanie obecného cintorína.	m ² nového cintorína, počet vysadených krov a drevín, m ² upravených verejných plôch,
Opatrenie 6.2.2.15	Iluminácia historických objektov v obci.	Počet iluminovaných objektov,
Opatrenie 6.2.2.16	Dostavba ekostabilizačnej vegetácie na stržiach, neplodných pásoch pôdy a na nábrežiach potokov.	počet vysadených krov a drevín, m ² upravených verejných plôch, počet nových pracovných miest,
Opatrenie 6.2.2.17	Realizácia a údržba parkovej úpravy v obci.	počet vysadených krov a drevín, m ² upravených verejných plôch, počet nových pracovných miest,

Opatrenie 6.2.2.18	Výsadba stromovej a krovinej ekostabilizačnej vegetácie pozdĺž účelových komunikácií, pozdĺž hraníc blokov pôdy a v stržiach a terénnych depresiách na zamedzenie veternej erózie.	počet vysadených krov a drevín, m ² upravených verejných plôch, počet nových pracovných miest,
Opatrenie 6.2.2.19	Výstavba protizáplavových opatrení v južnej časti obce.	km upravených koryt, počet vytvorených podrov, km vytvorených protizáplavových hrádzi,
Opatrenie 6.2.2.20	Rekonštrukcia objektu požiarnej zbrojnice a modernizácia požiarnej techniky.	Zníženie koeficientu prestupu tepla, m ² zrekonštruovanej strešnej krytiny, m ² zrekonštruovanej podlahovej krytiny, počet obstaranej požiarnej techniky,
Opatrenie 6.2.2.21	Podpora využívania alternatívnych zdrojov energií.	kW vyprodukovanej alternatívnej energie, SKK z predaja energie,
Opatrenie 6.2.2.22	Rozšírenie elektrických rozvodov NN.	km novovybudovanej elektrickej siete, KW/h spotrebovanej el. energie, počet pripojených subjektov,
Opatrenie 6.2.2.23	Prehlbenie dna koryta rieky Brezovica a zväčšenie profilu priepustov popod komunikácie.	km zregulovaných a upravených koryt miestnych tokov,
Opatrenie 6.2.2.24	Výstavba akumuláčnej nádrže s obsahom 350,0 m ³ .	Počet vybudovaných vodojemov, Zvýšenie kapacity vodovodu v %,
Opatrenie 6.2.2.25	Vybudovať dve nové trafostanice.	Počet vybudovaných trafostaníc, Zvýšenie kapacity NN siete v %,

7.3 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.3.1	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom	
Opatrenie 6.3.1.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacrstvových obalov nebezpečných odpadov.	zníženie odpadov v tonách, SKK zo separovaného odpadu,
Opatrenie 6.3.1.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.	objem vyseparovaného odpadu v tonách, SKK zo separovaného odpadu,
Opatrenie 6.3.1.3	Zabezpečiť likvidáciu čiernych skládok v obci.	m ² rekultivovanej plochy čiernych skládok,
Opatrenie 6.3.1.4	Výstavba kompostoviska.	objem uskladneného odpadu v tonách,
Opatrenie 6.3.1.5	Výstavba zberného dvora pre separovaný zber.	objem vyseparovaného odpadu v tonách, SKK zo separovaného odpadu, počet nových pracovných miest,

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.3.2	Informovanosť a poradenstvo	
Opatrenie 6.3.2.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.	počet vypracovaných koncepcií, počet poučených subjektov,

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.3.3	Ochrana a racionálne využívanie vôd	
Opatrenie 6.3.3.1	Zabezpečiť dostavbu kanalizačnej siete a spustenie čističiek odpadových vôd, znížiť množstvo znečisťujúcich látok vo vypúšťaných odpadových vodách na limitovanú úroveň.	m ³ vyčistenej splaškovej vody prostredníctvom ČOV, m ³ odvedenej splaškovej vody kanalizáciou, bm novovybudovanej kanalizačnej siete, počet novopripojených domácností,
Opatrenie 6.3.3.2	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.	bm zrekonštruovaného vodovodu,
Opatrenie 6.3.3.3	Obnoviť prirodzené vodozádržné funkcie tokov a inundačných území (obnoviť staré korytá).	bm obnovených starých koryt,
Opatrenie 6.3.3.4	Dostavba dažďovej kanalizačnej siete.	počet novopripojených domácností, km novovybudovanej kanalizačnej siete,

		m ³ odvedenej zrážkovej vody,
Opatrenie 6.3.3.5	Výstavba protizáplavových opatrení v južnej časti obce.	km upravených koryt, počet vytvorených podrov, km vytvorených protizáplavových hrádzí,
Opatrenie 6.3.3.6	Rekonštrukcia brehov rieky Oravice a zamedzenie erózie brehov toku.	km zregulovaných a upravených koryt miestnych tokov,
Opatrenie 6.3.3.7	Prehlbenie dna koryta rieky Brezovica a zväčšenie profilu priepustov popod komunikácie.	km zregulovaných a upravených koryt miestnych tokov,
Opatrenie 6.3.3.8	Výstavba akumuláčnej nádrže s obsahom 350,0 m ³ .	Počet vybudovaných vodojemov, Zvýšenie kapacity vodovodu v %,

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.3.4	Ochrana ovzdušia	
Opatrenie 6.3.4.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.	Počet domácností s vykurovaním alternatívnymi zdrojmi energie,

7.4 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.4.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.	
Opatrenie 6.4.1.1	Výstavba domu dôchodcov v bývalej materskej škole.	Počet nových sociálnych služieb, m ² plochy pre zariadenie sociálnych služieb, kapacita zariadenia v osobách, využitelnosť kapacity v %, počet klientov, počet nových pracovných miest,
Opatrenie 6.4.1.2	Výstavba dvoch nájomných bytových domov na južnom okraji obce.	počet nájomných bytov, celková obytná plocha, počet ubytovaných osôb, počet ubytovaných rodín,

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.4.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.	
Opatrenie 6.4.2.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.	počet ošetrovaných pacientov,
Opatrenie 6.4.2.2	Zabezpečiť aspoň raz mesačne poradňu v obci.	počet informovaných pacientov,
Opatrenie 6.4.2.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.	zlepšenie dostupnosti v čase, zvýšenie počtu ošetrovaných pacientov,
Opatrenie 6.4.2.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.	počet ošetrovaných pacientov,
Opatrenie 6.4.2.5	Zvýšiť úroveň poskytovaných sociálnych služieb.	zvýšenie kvality poskytovanej služby cez index spokojnosti,
Opatrenie 6.4.2.6	Podporiť služby pre marginalizované skupiny občanov a týrané ženy.	počet novoposkytovaných služieb, počet nových zákazníkov,
Opatrenie 6.4.2.7	Zriadenie klubu mladých.	Počet členov klubu, Počet uskutočnených pravidelných podujatí,

7.5 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.5.1	Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry.	
Opatrenie 6.5.1.1	Prístavba zariadenia stravovania v základnej škole a nadstavba materskej školy.	zníženie koeficientu prestupu tepla, m ² zrekonštruovanej strešnej krytiny, m ² zrekonštruovanej podlahovej krytiny,
Opatrenie 6.5.1.2	Modernizácia vnútorného vybavenia základnej školy.	zlepšenie materiálneho vybavenia,
Opatrenie 6.5.1.3	Rekonštrukcia sociálnych zariadení v budove základnej školy.	Zvýšenie kapacity zariadení, m ² zrekonštruovanej podlahovej krytiny,
Opatrenie 6.5.1.4	Vybudovanie športových ihrísk pre potreby školy.	m ² vybudovaných ihrísk,
Opatrenie 6.5.1.5	Rekonštrukcia a rozšírenie priestorov obecnej knižnice.	M2 pre potreby knižnice, Počet nových miestností pre obecnú knižnicu,

		Počet nových čitateľov,
Opatrenie 6.5.1.6	Obstaranie počítačového vybavenia a napojenie na internet v priestoroch knižnice.	počet obstaraných PC pripojených na Internet, počet uskutočnených kurzov, priemerný počet hodín pripojených na sieť Internet, objem prenesených dát v GB,
Opatrenie 6.5.1.7	Zriadenie nových počítačovej učebne pre potreby materskej školy.	počet žiakov v ZŠ, využitelnosť zariadení v hodinách / rok, zlepšenie výchovno - vzdelávacích výsledkov v %,
Opatrenie 6.5.1.8	Výstavba priestorov pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania.	Počet vybavených budov, Počet uskutočnených školení,

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.5.2.	Trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky	výkonnostného a rekreačného športu.
Opatrenie 6.5.2.1	Vybudovanie športovej infraštruktúry pre loptové hry a tenisové kurty.	m ² vybudovaných ihrísk,
Opatrenie 6.5.2.2	Rekonštrukcia existujúcej športovej infraštruktúry v obci a dobudovanie šatní.	Počet zrekonštruovaných ihrísk,
Opatrenie 6.5.2.3	Výstavba cykloturistických trás.	km vybudovaných trás,
Opatrenie 6.5.2.4	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v obci.	SKK vyčlenených na šport,
Opatrenie 6.5.2.5	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.	SKK vyčlenených na podporu športu, počet podporených podujatí,
Opatrenie 6.5.2.6	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.	počet podporených zdravotne postihnutých,
Opatrenie 6.5.2.7	Podporovať talentovanú mládež.	počet podporených osôb, SKK na podporu športu,
Opatrenie 6.5.2.8	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry.	počet spolupracujúcich FO a PO,

7.6 KULTÚRA

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.6.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.	
Opatrenie 6.6.1.1	Rekonštrukcia kultúrnej infraštruktúry.	počet zrekonštruovaných kultúrnych zariadení, počet zorganizovaných podujatí, počet návštevníkov podujatí,
Opatrenie 6.6.1.2	Rekonštrukcia tradičnej architektúry a zriadenie stálych expozícií z pôvodného štýlu života obyvateľov regiónu.	počet zriadených expozícií, počet návštevníkov expozície,
Opatrenie 6.6.1.3	Prepojiť obce so subjektami cestovného ruchu, agroturistiky.	počet uzatvorených kontraktov, počet kontaktov,
Opatrenie 6.6.1.4	Budovanie remeselníckych dvorov.	počet remeselníckych dvorov, počet návštevníkov, objem vyrobenej produkcie,
Opatrenie 6.6.1.5	Vybudovanie turistických a náučných trás pre žiakov, študentov, rodiny s deťmi, priemerných aj náročných klientov s využitím kultúrno – historického, folklórneho aj prírodného bohatstva.	km vybudovaných turistických trás, počet návštevníkov,
Opatrenie 6.6.1.6	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklórny tanec, hudba a spev, ľudové remeslá, ľudový odev a doplnky, pôvodné bývanie a hospodárenie) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu a agroturistike.	počet zorganizovaných podujatí, počet návštevníkov podujatí,
Opatrenie 6.6.1.7	Výstavba amfiteátra.	počet zorganizovaných podujatí, počet návštevníkov podujatí,
Opatrenie 6.6.1.8	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí – Deň obce,	počet podujatí, počet návštevníkov podujatí,

Hody, atď..

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.6.2	Organizačné zabezpečenie	
Opatrenie 6.6.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.	počet vytlačených a distribuovaných publikácií, zvýšenie návštevnosti kultúrnych podujatí,

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.6.3	Propagácia v oblasti kultúry	
Opatrenie 6.6.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.	počet vytlačených a distribuovaných publikácií, zvýšenie návštevnosti obce,
Opatrenie 6.6.3.2	Spracovať komplexný informačný bulletin o historickom vývoji a tradíciách obce pre školy aj subjekty cestovného ruchu.	počet vytlačených a distribuovaných publikácií, zvýšenie návštevnosti obce,
Opatrenie 6.6.3.3	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.	počet prístupov na www,

7.6 CESTOVNÝ RUCH A PUBLIC RELATIONS

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.8.1	Účinná propagácia obce.	
Opatrenie 6.8.1.1	Vytvorenie samostatnej www stránky obce.	počet prístupov na www,
Opatrenie 6.8.1.2	Spracovať globálnu koncepciu propagácie obce v multimediálnej forme.	počet vytlačených a distribuovaných publikácií, zvýšenie návštevnosti obce,
Opatrenie 6.8.1.3	Spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi i zahraničnými CK.	počet oslovených CR, počet vypracovaných koncepcií,

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.8.2	Rekreačno - relaxačné zázemie obce.	
Opatrenie 6.8.2.1	Rozšírenie oddychovej zóny v centre obce.	m ² oddychových zón, km vybudovaných chodníkov, ks vysadených krov a drevín, ks osadených lavičiek, počet návštevníkov,
Opatrenie 6.8.2.2	Výstavba náučných chodníkov a inštalácia informačných tabúl.	Km vybudovaných chodníkov, Počet osadených tabúl, Počet nových návštevníkov obce,
Opatrenie 6.8.2.3	Vybudovanie športovej infraštruktúry.	m ² ihrísk, počet ihrísk podľa jednotlivých športov, počet návštevníkov,
Opatrenie 6.8.2.4	Výstavba oddychovej zóny s jazierkami na pravom brehu rieky Oravica.	m ² oddychových zón, km vybudovaných chodníkov, ks vysadených krov a drevín, ks osadených lavičiek, počet návštevníkov,
Opatrenie 6.8.2.5	Dobudovanie odpočinkového priestoru v okolí prameňa a kaplnky nad obcou.	m ² oddychových zón, km vybudovaných chodníkov, ks vysadených krov a drevín, ks osadených lavičiek, počet návštevníkov,
Opatrenie 6.8.2.6	Výstavba rekreačnej zóny Mlyn.	m ² oddychových zón, km vybudovaných chodníkov, ks vysadených krov a drevín, ks osadených lavičiek, počet návštevníkov, km vybudovanej komunikácie,
Opatrenie 6.8.2.7	Výstavba rekreačnej zóny pozdĺž potoka Brezovica.	m ² oddychových zón, km vybudovaných chodníkov, ks vysadených krov a drevín, ks osadených lavičiek,

		počet návštevníkov,
Opatrenie 6.8.2.8	Výstavba lyžiarskeho areálu.	počet novovytvorených pracovných miest, objem vyprodukovaného HDP v SKK, SKK z predaja služieb, počet nových návštevníkov obce, celková kapacita vleku, km novej zjazdovky,
Opatrenie 6.8.2.9	Výstavba ubytovacieho zariadenia penziónového typu.	počet novozriadených ubytovacích kapacít, obsadenosť kapacít v osobách/rok, počet nových návštevníkov obce, tržby z predaja turistických služieb, počet vytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.8.2.10	Výstavba stravovacieho zariadenia tradičného typu.	stravovacie kapacity v osobách, počet vydaných jedál/deň, počet nových návštevníkov obce, tržby z predaja turistických služieb, počet vytvorených pracovných miest,

8 AKČNÝ A FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja kraja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť sa bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď..

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných projektových zámerov v réžii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zámery realizovať, kto by mal byť žiadateľom, určuje predpokladané časové rámce.

8.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer				
Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí.				
Cieľ 6.1.1 Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce				
Opatrenie 6.1.1.1	Spracovať stratégiu podpory podnikania a zvýšenia informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VÚC, štátu a EÚ.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie analýzy možností rozvoja podnikateľských aktivít v obci.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
	Analýza a priebežná aktualizácia verejných výdavkových programov pre podporu podnikania.	15	rozpočet obce	podnikateľské subjekty, obec
	Prezentácia foriem podpory podnikateľských subjektov zo strany obce.	podľa potreby	-	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 6.1.1.2	Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu priemyselnej zóny v južnej časti obce - príprava územia a realizácia infraštruktúry.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výkup súkromných pozemkov pre uskutočnenie investičnej výstavby	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty, obec
	Spracovanie technickej dokumentácie.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty, obec

	Realizácia investičnej výstavby prípravy pozemkov – inžinierske siete.	50 000	rozpočet obce, vládne výdavkové programy	podnikateľské subjekty, obec
	Výstavba výrobných a montážnych hál.	50 000	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 6.1.1.3	Vymedziť prenajímateľné obecné priestory pre potrebné služby a remeselné dielne.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia vybraných budov v obcnom vlastníctve a ich príprava na prenájom podnikateľským subjektom.	200	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 6.1.1.4	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v obce.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vytvoriť materiálne finančné a personálne podmienky pre rozvoj tradičných remesiel v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
	Nadviazať spoluprácu vzdelávacích inštitúcií, obce, podnikateľských subjektov a obyvateľov obce pri výučbe a prezentácii tradičných remesiel.	podľa potreby	-	obec, podnikateľské subjekty, obyvatelia
Opatrenie 6.1.1.5	Zvýšenie kapacít informačných a poradenských služieb a podpora vzdelávania firiem.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych a technických kapacít na poskytovanie informačných a poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.1.1.6	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vytvoriť inštitucionálne podmienky na podporu MSP so susednými obcami.	podľa potreby	rozpočet obce	obec, podnikateľské subjekty
	Analýza predpokladov budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec, podnikateľské subjekty
	Tvorba stratégie budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.1.1.7	Podporovanie zavádzania remeselníckych dielní pre remeslá, ktoré sú pre obcetypické.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber a rekonštrukcia vhodných budov na alokáciu remeselných dvorov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce,	obec Liesek
	Materiálne zabezpečenie remeselných dvorov predmetmi s kultúrohistorickou hodnotou.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.1.1.8	Rekonštrukcia existujúcich zastaralých poľnohospodárskych zón, s dôrazom na zavádzanie nových technológií.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vyriešenie vlastníckych vzťahov.	podľa potreby	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
	Návrh alternatív rozvoja existujúcich priemyselných zón.	podľa potreby	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty

	Vypracovanie technickej dokumentácie.	300	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
	Rekonštrukcia priemyselných zón.	35 000	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.1.1.9	Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza možností rozvoja podnikateľských aktivít obcou.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	podnikateľské subjekty, obec
	Spracovanie podnikateľského zámeru obce.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	podnikateľské subjekty, obec
	Príprava podmienok pre založenie podnikateľského subjektu.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	podnikateľské subjekty, obec
	Založenie podnikateľského subjektu.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 6.1.1.10	Podpora zriaďovania malých rodinných fariem.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie podnikateľského zámeru obce.	podľa potreby	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
	Príprava podmienok pre založenie podnikateľských subjektov.	podľa potreby	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
	Založenie podnikateľských subjektov.	podľa potreby	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.1.1.11	Výstavba dvoch nájomných bytových domov na južnom okraji obce.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber lokality.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	350	rozpočet obce,	obec Liesek
	Výstavba nájomných bytov.	40 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.1.1.12	Výstavba nákupného centra v rekreačnej zóne.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	250	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
	Výstavba objektu.	10 000	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.1.1.13	Zriadenie prevádzky drevovýroby.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie podnikateľského zámeru obce.	80	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty

	Príprava podmienok pre založenie podnikateľských subjektov.	15 000	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
	Založenie podnikateľských subjektov.	podľa potreby	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.1.1.14	Výstavba obecného trhoviska pri obecnom úrade.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výstavba trhoviska.	850	rozpočet obce,	obec Liesek
Cieľ 6.1.2	Podpora tradičných odvetví priemyslu			
Opatrenia 6.1.2.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok - poľnohospodárskeho družstva.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora podnikateľov zavádzajúcich výrobu na báze progresívnych technológií, pomoc pri získavaní nenávratných finančných prostriedkov zo Štrukturálnych fondov na tento účel.	20 000	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenia 6.1.2.2	Podporovať rozvoj tých odvetví priemyslu, pre ktorých rozvoj sú v okolí regiónu vytvorené ideálne podmienky.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora rozvojových zámerov súkromnej sféry, ktoré sú v súlade s potrebami rozvoja obce a ktoré sú efektívne z pohľadu tvorby nových pracovných miest.	podľa možností	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenia 6.1.2.3	Podpora výroby a podnikateľských subjektov, ktoré využívajú surovinové zdroje regiónu.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora spracovateľov miestnych surovín finančnými a nefinančnými opatreniami.	podľa možností	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty, obec
	Podpora rozvoja živnostenského podnikania, ktoré sa zameriava hlavne na využívanie miestnej surovinovej základne.	podľa možností	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty, obec
	Vytvorenie vhodného daňového prostredia pre uvedené podnikateľské subjekty.	podľa možností	rozpočet obce,	podnikateľské subjekty, obec

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. Sk)

Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Opatrenie 6.1.1.1	25	21	14	7	6	0	0,6	4	0
Opatrenie 6.1.1.2	100500	82 913	55 275	27 638	25 125	0	2 512,5	17 588	0
Opatrenie 6.1.1.3	200	165	110	55	50	0	5,0	35	0
Opatrenie 6.1.1.8	35 300	22 945	14 120	8 825	8 825	0	0	12 355	0
Opatrenie 6.1.1.11	40350	40 350	28 245	12 105	10 088	0	2 018	0	0
Opatrenie	10 250	6 663	4 100	2 563	2 563	0	0	3 588	0

6.1.1.12									
Opatrenie 6.1.1.13	15 080	9 802	6 032	3 770	3 770	0	0	5 278	0
Opatrenie 6.1.1.14	950	950	665	285	238	0	48	0	0
Opatrenia 6.1.2.1	20 000	16 500	11 000	5 500	5 000	0	500,0	3 500	0
Spolu	222 655	180 308	119 561	60 747	55 664	0	5 083	42 347	0

Časový horizont uskutočnenia**Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia****Cieľ 6.1.1 Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce**

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Opatrenie 6.1.1.1	Spracovať stratégiu podpory podnikania a zvýšenia informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VÚC, štátu a EÚ.										
Opatrenie 6.1.1.2	Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu priemyselnej zóny v južnej časti obce - príprava územia a realizácia infraštruktúry.										
Opatrenie 6.1.1.3	Vymedziť prenajímateľné obecné priestory pre potrebné služby a remeselné dielne.										
Opatrenie 6.1.1.4	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v obce.										
Opatrenie 6.1.1.5	Zvýšenie kapacít informačných a poradenských služieb a podpora vzdelávania firiem.										
Opatrenie 6.1.1.6	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.										
Opatrenie 6.1.1.7	Podporovanie zavádzania remeselníckych dielní pre remeslá, ktoré sú pre obcotypické.										
Opatrenie 6.1.1.8	Rekonštrukcia existujúcich zastaralých poľnohospodárskych zón, s dôrazom na zavádzanie nových technológií.										
Opatrenie 6.1.1.9	Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.										
Opatrenie 6.1.1.10	Podpora zriaďovania malých rodinných fariem.										
Opatrenie 6.1.1.11	Výstavba dvoch nájomných bytových domov na južnom okraji obce.										
Opatrenie 6.1.1.12	Výstavba nákupného centra v rekreačnej zóne.										
Opatrenie 6.1.1.13	Zriadenie prevádzky drevovýroby.										
Opatrenie 6.1.1.14	Výstavba obecného trhoviska pri obecnom úrade.										
Cieľ 6.1.2 Podpora tradičných odvetví priemyslu											
Opatrenia 6.1.2.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok - poľnohospodárskeho družstva.										
Opatrenia 6.1.2.2	Podporovať rozvoj tých odvetví priemyslu, pre ktorých rozvoj sú v okolí regiónu vytvorené ideálne podmienky.										
Opatrenia 6.1.2.3	Podpora výroby a podnikateľských subjektov, ktoré využívajú surovinové zdroje regiónu.										

Časový horizont čerpania zdrojov

Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH

2007	19001	14904	9789	5115	4750	0	365	4097	0
2008	29326	25229	17016	8213	7332	0	881	4097	0
2009	33096	27679	18524	9155	8274	0	881	5417	0
2010	35659	29345	19549	9796	8915	0	881	6314	0
2011	35653	29340	19546	9794	8913	0	881	6313	0
2012	25328	19015	12318	6696	6332	0	365	6313	0
2013	21558	16564	10810	5754	5389	0	365	4993	0
2014	18995	14899	9785	5113	4749	0	365	4096	0
2015	2020	1667	1111	556	505	0	51	354	0
2016	2020	1667	1111	556	505	0	51	354	0
Spolu	222655	180308	119561	60747	55664	0	5083	42347	0

**Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - Operačný program
KONKURENCIESCHOPNOSŤ A HOSPODÁRSKY RAST**

Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvom inovácií	1.1 Inovácie a technologické transfery	ERDF
	1.2 Podpora spoločných služieb a infraštruktúry pre podnikateľov	
	1.3 Podpora inovačných aktivít v podnikoch	
	1.4 Zvyšovanie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike	
	1.5 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu	
	1.6 Podpora tvorby pracovných miest prostredníctvom rozvoja podnikania	
	1.7 Podpora druhospracovateľského potravinárskeho priemyslu	
2 Technická pomoc		ERDF

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - REGIONÁLNY operačný program

Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Infraštruktúra vzdelávania	1.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu (materské, základné a stredné školy)	ERDF
2 Infraštruktúra sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately	2.1 Budovanie nových zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a obstaranie ich vnútorného zariadenia	ERDF
	2.2 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately s cieľom zvýšenia kvality nimi poskytovaných služieb	
3 Infraštruktúra pamäťových a fondových inštitúcií na regionálnej a miestnej úrovni a revitalizácia pamiatkového fondu	3.1. Modernizácia regionálnej a miestnej infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií	ERDF
	3.2 Revitalizácia a hospodárske využitie pamiatkových objektov v území	
4 Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov	4.1 Modernizácia a budovanie regionálnych komunikácií zaisťujúcich dopravnú obslužnosť regiónu	ERDF
	4.2 Regenerácia sídiel	
5 Infraštruktúra cestovného ruchu	5.1 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu	ERDF
6 Infraštruktúra nekomerčných záchranných služieb	6.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a opravy stavebného fondu nekomerčných záchranných služieb a modernizácia ich vnútorného vybavenia	ERDF
7 Technická pomoc		ERDF

8.2 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer				
Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj regiónu a zohľadňujúcej rast kvality životného prostredia.				
Cieľ 6.2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry			
Opatrenie 6.2.1.1	Rekonštrukcia zastávok SAD v obci a výstavba dvoch zastávok SAD na ul. Hurčák a na ul. Staničná.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Rekonštrukcia a výstavba zastávok.	400	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.1.2	Úprava miestnych komunikácií a výstavba chodníkov.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza súčasného stavu miestnych komunikácií.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Rekonštrukcia miestnych komunikácií.	40 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.1.3	Výstavba cyklotrasy na bývalom vale železničnej trate.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	80	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výstavba cyklotrás.	6 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.1.4	Budovanie miestnych turistických cyklotrás prepájajúcich obce mikroregiónu a prírodné atraktivity.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výstavba cyklotrás.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.1.5	Výstavba mosta ponad rieku Oravica.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výstavba mosta.	20 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.1.6	Budovanie parkovísk a cestnej infraštruktúry k sociálnej a športovej infraštruktúre.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výstavba infraštruktúry.	1 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.1.7	Rekonštrukcia štátnej cesty prechádzajúcej cez obec.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	250	VÚC, ŠF EÚ	VÚC
	Rekonštrukcia cestných komunikácií.	10 000	VÚC, ŠF EÚ	VÚC
Opatrenie 6.2.1.8	Predĺženie Urbárskej ulice smerom k cintorínu.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	80	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výstavba infraštruktúry.	2 500	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.1.9	Šírkové usporiadanie cesty na ul. L. Jankuľáka.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Úprava cestnej infraštruktúry.	1 400	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.1.10	Úprava komunikácií na uliciach Hrady, a. Bažíka, Močiarna a Bliechy.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Úprava cestnej infraštruktúry.	5 400	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.1.11	Rekonštrukcia a úprava Staničnej ulice a výstavba nových trás ulíc na severovýchode obce.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	450	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výstavba infraštruktúry.	10 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.1.12	Predĺženie Bernolákovej ulice západným smerom s napojením na cestu II./520.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výstavba infraštruktúry.	4 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.1.13	Predĺženie Dolnej ulice.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výstavba infraštruktúry.	3 500	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.1.14	Dobudovanie ulice pod Havraňákom, Uhliny, Hurčák.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výstavba infraštruktúry.	5 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.1.15	Výstavba prepojenia Ul. Pri Moste s Tichou ulicou a ulicou Uhliny.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výstavba infraštruktúry.	4 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.1.16	Vybudovanie komunikácie s bezprašným povrchom pozdĺž Brezovického mlyna smerom k lyžiarskemu stredisku v trase existujúcej poľnej cesty.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výstavba infraštruktúry.	12 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek

Opatrenie 6.2.1.17	Zlepšiť šírkové usporiadanie a spevniť povrch prepojovacej účelovej komunikácie medzi obcami Liesek a Brezovica.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výstavba infraštruktúry.	5 500	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.1.18	Dobudovanie peších chodníkov prietahu cesty II./520.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výstavba infraštruktúry.	850	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.1.19	Dobudovanie peších chodníkov okolo ul. Staničnej.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výstavba infraštruktúry.	800	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.1.20	Dobudovanie jednostranných chodníkov popri ďalších miestnych obslužných komunikáciách - Hradý, Dolná, A. Bažika, A. Hlinku, A. Bernoláková, Za Borom, Staničná, Pod Havraňákom, Školská, Nová Hurčák, Uhliny, Tichá, Tri moste, L. Jankuláka.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výstavba infraštruktúry.	2 500	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.1.21	Výstavba chodníka pozdĺž rieky Oravica.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výstavba infraštruktúry.	4 500	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.1.22	Výstavba parkoviska pri obecnom cintoríne, základnej škole, kaplnke a ostatných objektoch občianskej vybavenosti.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výstavba parkoviska.	1 500	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.1.23	Výstavba preložky cesty II/520 severne od obce súbežne s telesom bývalej železničnej trate.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1 500	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výstavba infraštruktúry.	80 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Cieľ 6.2.2	Rozvoj občianskej infraštruktúry			
Opatrenie 6.2.2.1	Rozšírenie intravilánov obce vzhľadom na potenciálnu výstavbu IBV, prípadne priemyselné zóny.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Príprava pozemkov a inžinierskych sietí.	7 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.2.2	Dostavba miestneho vodovodu.			

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza technického stavu vodovodnej siete.	podľa potreby	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Liesek
	Výber dodávateľa na výkon prác.	podľa potreby	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Liesek
	Dostavba vodovodných sietí.	4 000	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Liesek
Opatrenie 6.2.2.3	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	80	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Rekonštrukcia a výstavba verejného osvetlenia v obci.	1 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.2.4	Dostavba splaškovej kanalizačnej siete v obci.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Dopracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ,	obec Liesek
	Výkon pozemných prác.	10 000	rozpočet obce, ŠF EÚ,	obec Liesek
	Dostavba kanalizácie.	15 000	rozpočet obce, ŠF EÚ,	obec Liesek
Opatrenie 6.2.2.5	Úprava verejných plôch v obci.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	90	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Úprava verejných plôch.	850	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.2.6	Rekonštrukcia mostov a lávok.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Rekonštrukcia mostov a lávok.	2 500	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.2.7	Dobudovať technologicky ČOV.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ,	obec Liesek
	Dostavba ČOV.	5 000	rozpočet obce, ŠF EÚ,	obec Liesek
Opatrenie 6.2.2.8	Rekonštrukcia brehov rieky Oravice a zamedzenie erózie brehov toku.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza súčasného stavu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek

	Spevnenie a regulácia korýt miestnych potokov.	20 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.2.9	Dostavba dažďovej kanalizačnej siete.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ,	obec Liesek
	Výkon pozemných prác.	7 000	rozpočet obce, ŠF EÚ,	obec Liesek
	Výstavba kanalizácie.	8 000	rozpočet obce, ŠF EÚ,	obec Liesek
Opatrenie 6.2.2.10	Výstavba bezdrôtového rozhlasu.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výber dodávateľa – verejná súťaž.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Inštalácia bezdrôtového rozhlasu.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.2.11	Rozšírenie elektrických rozvodov VN.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	SE, a.s., ŠF EÚ,	SE, a.s.
	Výkon pozemných prác.	podľa potreby	SE, a.s., ŠF EÚ,	SE, a.s.
	Rozšírenie VN rozvodov.	podľa potreby	SE, a.s., ŠF EÚ,	SE, a.s.
Opatrenie 6.2.2.12	Rekonštrukcia obecného úradu.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výber dodávateľa výkonu rekonštrukčných prác.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Realizácia rekonštrukčných prác – zateplenie budovy, výmena okien.	900	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.2.13	Zabezpečenie vysokorychlostného Internetu.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber vhodného riešenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec, obyvatelia
	Výber poskytovateľa Internetových služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec, obyvatelia
	Inštalácia zariadení a pripojenie domácností.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec, obyvatelia
Opatrenie 6.2.2.14	Rekonštrukcia a rozširovanie obecného cintorína.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výkon rekonštrukčných a rozširovacích prác.	400	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.2.15	Iluminácia historických objektov v obci.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Inštalácia osvetľovacej techniky.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.2.16	Dostavba ekostabilizačnej vegetácie na stržiach, neplodných pásach pôdy a na nábrežiach potokov.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výkon pozemných prác.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.2.17	Realizácia a údržba parkovej úpravy v obci.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	60	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výkon pozemných prác.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výsadba zelene.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.2.18	Výsadba stromovej a krovínnej ekostabilizačnej vegetácie pozdĺž účelových komunikácií, pozdĺž hraníc blokov pôdy a v stržiach a terénnych depresiách na zamedzenie veternej erózie.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výkon pozemných prác.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výsadba zelene.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.2.19	Výstavba protizáplavových opatrení v južnej časti obce.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výstavba protizáplavových poldrov, hrádz, atď..	15 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.2.20	Rekonštrukcia objektu požiarnej zbrojnice a modernizácia požiarnej techniky.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	60	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Rekonštrukcia objektu.	750	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.2.21	Podpora využívania alternatívnych zdrojov energií.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.2.22	Rozšírenie elektrických rozvodov NN.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	SE, a.s., ŠF EÚ,	SE, a.s.
	Výkon pozemných prác.	podľa potreby	SE, a.s., ŠF EÚ,	SE, a.s.
	Rozšírenie el. rozvodov.	podľa potreby	SE, a.s., ŠF EÚ,	SE, a.s.
Opatrenie 6.2.2.23	Prehĺbenie dna koryta rieky Brezovica a zväčšenie profilu priepustov popod komunikácie.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Rekonštrukcia koryta.	10 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.2.2.24	Výstavba akumuláčnej nádrže s obsahom 350,0 m3.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	100	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Liesek
	Výstavba vodojemu.	3 000	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Liesek
Opatrenie 6.2.2.25	Vybudovať dve nové trafostanice.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	SE, a.s.
	Výstavba trafostaníc.	7 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	SE, a.s.

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. Sk)

Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Opatrenie 6.2.1.1	450	450	315	135	113	0	23	0	0
Opatrenie 6.2.1.2	40 100	40 100	28 070	12 030	10 025	0	2 005	0	0
Opatrenie 6.2.1.3	6 080	6 080	4 256	1 824	1 520	0	304	0	0
Opatrenie 6.2.1.4	380	380	266	114	95	0	19	0	0
Opatrenie 6.2.1.5	20 350	20 350	14 245	6 105	5 088	0	1 018	0	0
Opatrenie 6.2.1.6	1 150	1 150	805	345	288	0	58	0	0
Opatrenie 6.2.1.7	10 250	10 250	7 175	3 075	2 563	0	513	0	0
Opatrenie 6.2.1.8	2 580	2 580	1 806	774	645	0	129	0	0
Opatrenie 6.2.1.9	1 470	1 470	1 029	441	368	0	74	0	0
Opatrenie 6.2.1.10	5 600	5 600	3 920	1 680	1 400	0	280	0	0
Opatrenie 6.2.1.11	10 450	10 450	7 315	3 135	2 613	0	523	0	0
Opatrenie 6.2.1.12	4 200	4 200	2 940	1 260	1 050	0	210	0	0
Opatrenie 6.2.1.13	3 650	3 650	2 555	1 095	913	0	183	0	0
Opatrenie 6.2.1.14	5 250	5 250	3 675	1 575	1 313	0	263	0	0
Opatrenie 6.2.1.15	4 200	4 200	2 940	1 260	1 050	0	210	0	0
Opatrenie 6.2.1.16	12 350	12 350	8 645	3 705	3 088	0	618	0	0
Opatrenie 6.2.1.17	5 750	5 750	4 025	1 725	1 438	0	288	0	0
Opatrenie 6.2.1.18	1 000	1 000	700	300	250	0	50	0	0
Opatrenie 6.2.1.19	900	900	630	270	225	0	45	0	0
Opatrenie 6.2.1.20	2 750	2 750	1 925	825	688	0	138	0	0

Opatrenie 6.2.1.21	4 700	4 700	3 290	1 410	1 175	0	235	0	0
Opatrenie 6.2.1.22	1 600	1 600	1 120	480	400	0	80	0	0
Opatrenie 6.2.1.23	81 500	81 500	57 050	24 450	20 375	0	4 075	0	0
Opatrenie 6.2.2.1	7 350	7 350	5 145	2 205	1 838	0	368	0	0
Opatrenie 6.2.2.2	4 000	3 300	2 200	1 100	1 000	0	100,0	700	0
Opatrenie 6.2.2.3	1 080	1 080	756	324	270	0	54	0	0
Opatrenie 6.2.2.4	25 000	20 625	13 750	6 875	6 250	0	625,0	4 375	0
Opatrenie 6.2.2.5	940	940	658	282	235	0	47	0	0
Opatrenie 6.2.2.6	2 750	2 750	1 925	825	688	0	138	0	0
Opatrenie 6.2.2.7	5 150	4 249	2 833	1 416	1 288	0	128,8	901	0
Opatrenie 6.2.2.8	20 250	20 250	14 175	6 075	5 063	0	1 013	0	0
Opatrenie 6.2.2.9	15 150	12 499	8 333	4 166	3 788	0	378,8	2 651	0
Opatrenie 6.2.2.10	500	500	350	150	125	0	25	0	0
Opatrenie 6.2.2.12	970	970	679	291	243	0	49	0	0
Opatrenie 6.2.2.14	440	440	308	132	110	0	22	0	0
Opatrenie 6.2.2.15	100	100	70	30	25	0	5	0	0
Opatrenie 6.2.2.16	70	70	49	21	18	0	4	0	0
Opatrenie 6.2.2.17	410	410	287	123	103	0	21	0	0
Opatrenie 6.2.2.18	240	240	168	72	60	0	12	0	0
Opatrenie 6.2.2.19	15 200	15 200	10 640	4 560	3 800	0	760	0	0
Opatrenie 6.2.2.20	810	810	567	243	203	0	41	0	0
Opatrenie 6.2.2.23	10 150	10 150	7 105	3 045	2 538	0	508	0	0
Opatrenie 6.2.2.24	3 100	2 558	1 705	853	775	0	77,5	543	0
Opatrenie 6.2.2.25	7 200	4 680	2 880	1 800	1 800	0	0	2 520	0
Spolu	347 570	335 880	233 279	102 601	86 893	0	15 709	11 690	0

Časový horizont uskutočnenia**Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia**

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Cieľ 6.2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry										
Opatrenie 6.2.1.1	Rekonštrukcia zastávok SAD v obci a výstavba dvoch zastávok SAD na ul. Hurčák a na ul. Staničná.										
Opatrenie 6.2.1.2	Úprava miestnych komunikácií a výstavba chodníkov.										
Opatrenie 6.2.1.3	Výstavba cyklotrasy na bývalom vale železničnej trate.										
Opatrenie 6.2.1.4	Budovanie miestnych turistických cyklotrás prepájajúcich obce mikroregiónu a historické a prírodné atraktivity.										
Opatrenie 6.2.1.5	Výstavba mosta ponad rieku Oravica.										
Opatrenie 6.2.1.6	Budovanie parkovísk a cestnej infraštruktúry k sociálnej a športovej infraštruktúre.										

Opatrenie 6.2.1.7	Rekonštrukcia štátnej cesty prechádzajúcej cez obec.											
Opatrenie 6.2.1.8	Predĺženie Urbárskej ulice smerom k cintorínu.											
Opatrenie 6.2.1.9	Šírkové usporiadanie cesty na ul. Ľ. Jankuľáka.											
Opatrenie 6.2.1.10	Úprava komunikácií na uliciach Hrady, a. Bažíka, Močiarna a Bliechy.											
Opatrenie 6.2.1.11	Rekonštrukcia a úprava Staničnej ulice a výstavba nových trás ulíc na severovýchode obce.											
Opatrenie 6.2.1.12	Predĺženie Bernolákovej ulice západným smerom s napojením na cestu II./520.											
Opatrenie 6.2.1.13	Predĺženie Dolnej ulice.											
Opatrenie 6.2.1.14	Dobudovanie ulice pod Havraňákom, Uhliny, Hurčák.											
Opatrenie 6.2.1.15	Výstavba prepojenia Ul. Pri Moste s Tichou ulicou a ulicou Uhliny.											
Opatrenie 6.2.1.16	Vybudovanie komunikácie s bezprašným povrchom pozdĺž Brezovického mlyna smerom k lyžiarskemu stredisku v trase existujúcej poľnej cesty.											
Opatrenie 6.2.1.17	Zlepšiť šírkové usporiadanie a spevniť povrch prepojovacej účelovej komunikácie medzi obcami Liesek a Brezovica.											
Opatrenie 6.2.1.18	Dobudovanie peších chodníkov prietahu cesty II./520.											
Opatrenie 6.2.1.19	Dobudovanie peších chodníkov okolo ul. Staničnej.											
Opatrenie 6.2.1.20	Dobudovanie jednostranných chodníkov popri ďalších miestnych obslužných komunikáciách - Hrady, Dolná, A. Bažíka, A. Hlinku, A. Bernolákova, Za Borom, Staničná, Pod Havraňákom, Školská, Nová Hurčák, Uhliny, Tichá, Tri moste, Ľ. Jankuľáka.											
Opatrenie 6.2.1.21	Výstavba chodníka pozdĺž rieky Oravica.											
Opatrenie 6.2.1.22	Výstavba parkoviska pri obecnom cintoríne, základnej škole, kaplnke a ostatných objektoch občianskej vybavenosti.											
Opatrenie 6.2.1.23	Výstavba preložky cesty II/520 severne od obce súbežne s telesom bývalej železničnej trate.											
Cieľ 6.2.2 Rozvoj občianskej infraštruktúry												
Opatrenie 6.2.2.1	Rozšírenie intravilánov obce vzhľadom na potenciálnu výstavbu IBV, prípadne priemyselné zóny.											
Opatrenie 6.2.2.2	Dostavba miestneho vodovodu.											
Opatrenie 6.2.2.3	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.											
Opatrenie 6.2.2.4	Dostavba splaškovej kanalizačnej siete v obci.											
Opatrenie 6.2.2.5	Úprava verejných plôch v obci.											
Opatrenie 6.2.2.6	Rekonštrukcia mostov a lávok.											

Opatrenie 6.2.2.7	Dobudovať technologicky ČOV.										
Opatrenie 6.2.2.8	Rekonštrukcia brehov rieky Oravice a zamedzenie erózie brehov toku.										
Opatrenie 6.2.2.9	Dostavba dažďovej kanalizačnej siete.										
Opatrenie 6.2.2.10	Výstavba bezdrôtového rozhlasu.										
Opatrenie 6.2.2.11	Rozšírenie elektrických rozvodov VN.										
Opatrenie 6.2.2.12	Rekonštrukcia obecného úradu.										
Opatrenie 6.2.2.13	Zabezpečenie vysokorychlostného Internetu.										
Opatrenie 6.2.2.14	Rekonštrukcia a rozširovanie obecného cintorína.										
Opatrenie 6.2.2.15	Iluminácia historických objektov v obci.										
Opatrenie 6.2.2.16	Dostavba ekostabilizačnej vegetácie na stržiach, neplodných pásoch pôdy a na nábrežkách potokov.										
Opatrenie 6.2.2.17	Realizácia a údržba parkovej úpravy v obci.										
Opatrenie 6.2.2.18	Výsadba stromovej a krovinej ekostabilizačnej vegetácie pozdĺž účelových komunikácií, pozdĺž hraníc blokov pôdy a v stržiach a terénnych depresiách na zamedzenie veternej erózie.										
Opatrenie 6.2.2.19	Výstavba protizáplavových opatrení v južnej časti obce.										
Opatrenie 6.2.2.20	Rekonštrukcia objektu požiarnej zbrojnice a modernizácia požiarnej techniky.										
Opatrenie 6.2.2.21	Podpora využívania alternatívnych zdrojov energií.										
Opatrenie 6.2.2.22	Rozšírenie elektrických rozvodov NN.										
Opatrenie 6.2.2.23	Prehĺbenie dna koryta rieky Brezovica a zväčšenie profilu priepustov popod komunikácie.										
Opatrenie 6.2.2.24	Výstavba akumulačnej nádrže s obsahom 350,0 m3.										
Opatrenie 6.2.2.25	Vybudovať dve nové trafostanice.										

Časový horizont čerpania zdrojov

Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2007	13200	12034	8241	3793	3300	0	493	1166	0
2008	47371	46070	32044	14025	11843	0	2183	1302	0
2009	51271	49970	34774	15195	12818	0	2378	1302	0
2010	58446	56515	39257	17258	14612	0	2646	1932	0
2011	51694	49937	34680	15257	12923	0	2334	1757	0

2012	18804	17183	11773	5410	4701	0	709	1621	0
2013	35229	33608	23271	10337	8807	0	1530	1621	0
2014	28054	27063	18788	8275	7013	0	1261	991	0
2015	22391	22391	15674	6717	5598	0	1120	0	0
2016	21110	21110	14777	6333	5278	0	1056	0	0
Spolu	347570	335880	233279	102601	86893	0	15709	11690	0

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - Operačný program INFORMATIZÁCIA SPOLOČNOSTI	
Prioritné osi programu	Fond
1 Efektívna elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb vrátane informatizácie zdravotníctva	ERDF
2 Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry	ERDF
3 Zvýšenie prístupnosti k širokopásmovému internetu	ERDF
4 Technická pomoc	ERDF

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - Operačný program DOPRAVA		
Prioritné osi programu	Hlavné aktivity v rámci prioritnej osi (opatrenia)	Fond
1 Modernizácia a rozvoj železničnej infraštruktúry	1.1 Modernizácia a rozvoj železničných tratí (TEN -T + ostatné)	KF
2 Rozvoj cestnej infraštruktúry (TEN -T)	2.1 Výstavba diaľnic (TEN -T)	KF
3 Modernizácia a rozvoj infraštruktúry intermodálnej prepravy	3.1 Výstavba základnej siete verejných terminálov intermodálnej prepravy	KF
5 Modernizácia a rozvoj cestnej infraštruktúry (rýchlostné cesty a cesty I. triedy)	5.1 Výstavba rýchlostných komunikácií	ERDF
	5.2 Modernizácia a výstavba ciest I. triedy	ERDF
6 Rozvoj verejnej osobnej dopravy	6.1 Rozvoj železničnej a autobusovej verejnej osobnej dopravy	ERDF
7 Technická pomoc		KF

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - REGIONÁLNY operačný program		
Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Infraštruktúra vzdelávania	1.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu (materské, základné a stredné školy)	ERDF
2 Infraštruktúra sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately	2.1 Budovanie nových zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a obstaranie ich vnútorného zariadenia	ERDF
	2.2 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately s cieľom zvýšenia kvality nimi poskytovaných služieb	
3 Infraštruktúra pamäťových a fondových inštitúcií na regionálnej a miestnej úrovni a revitalizácia pamiatkového fondu	3.1. Modernizácia regionálnej a miestnej infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií	ERDF
	3.2 Revitalizácia a hospodárske využitie pamiatkových objektov v území	
4 Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov	4.1 Modernizácia a budovanie regionálnych komunikácií zaisťujúcich dopravnú obslužnosť regiónu	ERDF
	4.2 Regenerácia sídiel	
5 Infraštruktúra cestovného ruchu	5.1 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu	ERDF
6 Infraštruktúra nekomerčných záchranných služieb	6.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a opravy stavebného fondu nekomerčných záchranných služieb a modernizácia ich vnútorného vybavenia	ERDF
7 Technická pomoc		ERDF

8.3 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer				
Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.				
Cieľ 6.3.1	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom			
Opatrenie 6.3.1.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšiť enviromentálne povedomie ľudí.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Liesek
	Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne.	20/rok	rozpočet obce	obec Liesek
	Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Liesek
Opatrenie 6.3.1.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Liesek
	Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	obec Liesek
Opatrenie 6.3.2.3	Zabezpečiť likvidáciu čiernych skládok v obci.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Lokalizácia čiernych skládok.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	obec Liesek
	Likvidácia skládok.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Liesek
Opatrenie 6.3.2.4	Výstavba kompostoviska.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	150	rozpočet obce, MŽP SR	obec Liesek
	Výber vhodnej lokality a výstavba kompostoviska.	2 000	rozpočet obce, MŽP SR	obec Liesek
Opatrenie 6.3.2.5	Výstavba zberného dvora pre separovaný zber.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba zberného dvora.	2 500	rozpočet obce, MŽP SR	obec Liesek
Cieľ 6.3.2	Informovanosť a poradenstvo			
Opatrenie 6.3.2.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	obec Liesek
	Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Liesek
Cieľ 6.3.3	Ochrana a racionálne využívanie vôd			
Opatrenie 6.3.3.1	Zabezpečiť dostavbu kanalizačnej siete a spustenie čističiek odpadových vôd, znížiť množstvo znečisťujúcich látok vo vypúšťaných odpadových vodách na limitovanú úroveň.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba kanalizačnej siete.	30 150	rozpočet obce, ŠF EÚ,	obec Liesek
	Napojenie domácností.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ,	obec Liesek
	Spustenie ČOV.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ,	obec Liesek
Opatrenie 6.3.3.2	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia

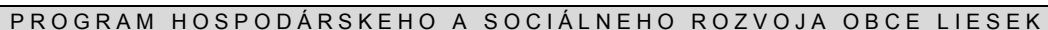
Aktivity	Údržba existujúcej vodovodnej siete.	podľa potreby	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Liesek
	Pravidelný monitoring vodovodnej siete.	podľa potreby	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Liesek
Opatrenie 6.3.3.3	Obnoviť prirodzené vodozádržné funkcie tokov a inundačných území (obnoviť staré korytá).			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekultivácia existujúcich koryt vodných tokov v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Liesek
	Pravidelný monitoring.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Liesek
Opatrenie 6.3.3.4	Dostavba dažďovej kanalizačnej siete.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ,	obec Liesek
	Výkon pozemných prác.	7 000	rozpočet obce, ŠF EÚ,	obec Liesek
	Výstavba kanalizácie.	8 000	rozpočet obce, ŠF EÚ,	obec Liesek
Opatrenie 6.3.3.5	Výstavba protizáplavových opatrení v južnej časti obce.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výstavba protizáplavových poldrov, hrádz, atď..	15 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.3.3.6	Rekonštrukcia brehov rieky Oravice a zamedzenie erózie brehov toku.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza súčasného stavu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Liesek
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Liesek
	Spevnenie a regulácia koryt miestnych potokov.	20 000	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Liesek
Opatrenie 6.3.3.7	Prehlbenie dna koryta rieky Brezovica a zväčšenie profilu priepustov popod komunikácie.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Rekonštrukcia koryta.	10 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek

Opatrenie 6.3.3.8	Výstavba akumulačnej nádrže s obsahom 350,0 m ³ .			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	100	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Liesek
	Výstavba vodojemu.	3 000	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Liesek
Cieľ 6.3.4	Ochrana ovzdušia			
Opatrenie 6.3.4.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obmedziť spaľovaniu fosílnych palív.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	obec, obyvatelia
	Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	obec, obyvatelia

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. Sk)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Opatrenie 6.3.2.4	2 150	2 150	1 505	645	538	0	108	0	0
Opatrenie 6.3.2.5	2 500	2 500	1 750	750	625	0	125	0	0
Opatrenie 6.3.3.1	30 150	24 874	16 583	8 291	7 538	0	753,8	5 276	0
Opatrenie 6.3.3.4	15 150	12 499	8 333	4 166	3 788	0	378,8	2 651	0
Opatrenie 6.3.3.5	15 300	15 300	10 710	4 590	3 825	0	765	0	0
Opatrenie 6.3.3.6	20 250	20 250	14 175	6 075	5 063	0	1 013	0	0
Opatrenie 6.3.3.7	10 150	10 150	7 105	3 045	2 538	0	508	0	0
Opatrenie 6.3.3.8	3 100	2 558	1 705	853	775	0	77,5	543	0
Spolu	98 750	90 280	61 865	28 415	24 688	0	3 728	8 470	0

Časový horizont uskutočnenia													
Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia				2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Cieľ 6.3.1	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom												
Opatrenie 6.3.1.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znížovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.												
Opatrenie 6.3.1.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.												
Opatrenie 6.3.2.3	Zabezpečiť likvidáciu čiernych skládok v obci.												
Opatrenie 6.3.2.4	Výstavba kompostoviska.												

Časový horizont čerpania zdrojov									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2007	6956	6625	4585	2040	1739	0	300	331	0
2008	28956	25851	17608	8243	7239	0	1004	3105	0
2009	28956	25851	17608	8243	7239	0	1004	3105	0
2010	14094	13627	9465	4161	3523	0	638	467	0
2011	9031	8564	5922	2643	2258	0	385	467	0
2012	4431	4100	2818	1282	1108	0	174	331	0
2013	4431	4100	2818	1282	1108	0	174	331	0
2014	1894	1562	1042	521	473	0	47	331	0
2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	98750	90280	61865	28415	24688	0	3728	8470	0

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2007 - 2016	88
-----------------------------------	----

	1.4 Sledovanie a hodnotenie stavu povrchových vôd a podzemných vôd	
2 Ochrana ovzdušia, ozónovej vrstvy a minimalizácia nepriaznivých vplyvov klimatických zmien vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie	2.1 Ochrana ovzdušia	ERDF/KF
	2.2 Minimalizácia nepriaznivých vplyvov klimatických zmien vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie	
	2.3 Ochrana ozónovej vrstvy Zeme	
3 Odpadové hospodárstvo	3.1 Podpora technológií minimalizujúcich vznik odpadov pri výrobe	ERDF/KF
	3.2 Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu	
	3.3 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov	
	3.4 Nakladanie s vybranými druhmi nebezpečných odpadov	
	3.5 Odstraňovanie environmentálnych záťaží a uzatváranie a rekultivácia skládok odpadov	
4 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	4.1 Programy starostlivosti o chránené územia vrátane území NATURA 2000 a programy záchrany pre kriticky ohrozené rastliny a živočíchy vrátane monitoringu druhov a biotopov	ERDF
	4.2 Infraštruktúra ochrany prírody a krajiny	
	4.3 Informačné a propagačné aktivity	
5 Technická pomoc		KF

8.4 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer				
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.				
Cieľ 6.4.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.			
Opatrenie 6.4.1.1	Výstavba domu dôchodcov v bývalej materskej škole.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber vhodnej alternatívny zariadení.	podľa potreby	-	obec Liesek
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	obec Liesek
	Realizácia – výstavba / rekonštrukcia budov pre zariadenia poskytujúce sociálne služby.	15 000	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	obec Liesek
Opatrenie 6.4.1.2	Výstavba dvoch nájomných bytových domov na južnom okraji obce.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber lokality.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Liesek
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Liesek
	Výstavba nájomných bytov.	40 000	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Liesek
Cieľ 6.4.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.			
Opatrenie 6.4.2.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšenie kvality poskytovaných služieb.	podľa potreby	ZP	súkromné subjekty
	Zvýšenie personálnych kapacít v prípade	podľa potreby	ZP	súkromné

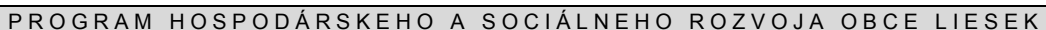
	potreby.			subjekty
Opatrenie 6.4.2.2	Zabezpečiť aspoň raz mesačne poradňu v obci.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Liesek
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Liesek
Opatrenie 6.4.2.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečiť v súčinnosti s okresným mestom a spádovou obcou pre oblasť poskytovania zdravotníckych služieb ich maximálnu dostupnosť.	podľa potreby	Minister. zdravotníctva	obec Liesek
Opatrenie 6.4.2.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza dopytu po uvedených službách.	podľa potreby	Minister. zdravotníctva	obec Liesek
	Zabezpečenie personálnych kapacít, priestorov a finančných prostriedkov.	podľa potreby	Minister. zdravotníctva	obec Liesek
Opatrenie 6.4.2.5	Zvýšiť úroveň poskytovaných sociálnych služieb.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšenie kvality poskytovaných služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, n.o.	obec, n.o.
	Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Liesek
Opatrenie 6.4.2.6	Podporiť služby pre marginalizované skupiny občanov a týrané ženy.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza dopytu po uvedených službách.	podľa potreby	Minister. zdravotníctva	obec, n.o.
	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	Minister. zdravotníctva	obec, n.o.
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	Minister. zdravotníctva	obec, n.o.
Opatrenie 6.4.2.7	Zriadenie klubu mladých.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Príprava priestorového vybavenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Príprava materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. Sk)

Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Opatrenie 6.4.1.1	15200	15 200	10 640	4 560	3 800	0	760	0	0
Opatrenie 6.4.1.2	40350	40 350	28 245	12 105	10 088	0	2 018	0	0
Spolu	55 550	55 550	38 885	16 665	13 888	0	2 778	0	0

Časový horizont uskutočnenia

Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia											
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Cieľ 6.4.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.										
Opatrenie 6.4.1.1	Výstavba domu dôchodcov v bývalej materskej škole.										

Časový horizont čerpania zdrojov														
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB					
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje										
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H
2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2008	13888	13888	9721	4166	3472	0	694	0	0	0	0	0	0	0
2009	13888	13888	9721	4166	3472	0	694	0	0	0	0	0	0	0
2010	13888	13888	9721	4166	3472	0	694	0	0	0	0	0	0	0
2011	13888	13888	9721	4166	3472	0	694	0	0	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2013	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2014	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	55550	55550	38885	16665	13888	0	2778	0	0	0	0	0	0	0

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2007 - 2016

	4.2 Regenerácia sídiel	
5 Infraštruktúra cestovného ruchu	5.1 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu	ERDF
6 Infraštruktúra nekomerčných záchranných služieb	6.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a opravy stavebného fondu nekomerčných záchranných služieb a modernizácia ich vnútorného vybavenia	ERDF
7 Technická pomoc		ERDF

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - Operačný program ZAMESTNANOSŤ A SOCIÁLNA INKLÚZIA		
Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Podpora rastu zamestnanosti a sociálnej inklúzie	1.1 Podpora programov v oblasti podpory zamestnanosti a riešenia nezamestnanosti a dlhodobej nezamestnanosti	ESF
	1.2 Podpora sociálnej inklúzie prostredníctvom rozvoja sociálnych služieb a opatrení sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a zdravotníckych služieb s osobitným zreteľom na marginalizované rómske komunity	
	1.3 Podpora vytvárania rovnosti príležitostí v prístupe na trh práce a podpora integrácie znevýhodnených skupín na trh práce s osobitným zreteľom na marginalizované rómske komunity	
	1.4 Podpora zosúladienia rodinného a pracovného života a starostlivosti o malé deti	
	1.5 Budovanie kapacít a zlepšenie kvality verejnej správy a mimovládnych neziskových organizácií	
3 Technická pomoc		ESF

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - Operačný program ZDRAVOTNÍCTVO		
Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Modernizácia zdravotníctva	1.1 Reštrukturalizácia, rozširovanie a modernizácia zdravotníckych zariadení	ERDF
	1.2 Informovanosť občanov	
	1.3 Zvýšenie informatizácie zdravotníctva	
2 Technická pomoc		ERDF

8.5 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Strategický zámer				
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia škôl. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.				
Cieľ 6.5.1		Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry.		
Opatrenie 6.5.1.1	Prístavba zariadenia stravovania v základnej škole a nadstavba materskej školy.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia miestností.	1 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Prístavba zariadenia.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.5.1.2	Modernizácia vnútorného vybavenia základnej školy.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber vhodného dodávateľa.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Nákup zariadení.	800	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.5.1.3	Rekonštrukcia sociálnych zariadení v budove základnej školy.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia sociálnych zariadení.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.5.1.4	Vybudovanie športových ihrísk pre potreby školy.			

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Liesek
	Výstavba ihrísk.	1 500	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Liesek
Opatrenie 6.5.1.5	Rekonštrukcia a rozšírenie priestorov obecnej knižnice.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	60	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Liesek
	Rekonštrukcia priestorov.	550	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Liesek
Opatrenie 6.5.1.6	Obstaranie počítačového vybavenia a napojenie na internet v priestoroch knižnice.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Nákup výpočtovej techniky.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Liesek
Opatrenie 6.5.1.7	Zriadenie nových počítačovej učebne pre potreby materskej školy.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Nákup výpočtovej techniky.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Liesek
Opatrenie 6.5.1.8	Výstavba priestorov pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Liesek
	Zabezpečenie priestorov.	950	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Liesek
Cieľ 6.5.2	Trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.			
Opatrenie 6.5.2.1	Vybudovanie športovej infraštruktúry pre loptové hry a tenisové kurty.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Výber lokality a spracovanie technickej dokumentácie.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Liesek
	Výstavba infraštruktúry.	3 500	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Liesek
Opatrenie 6.5.2.2	Rekonštrukcia existujúcej športovej infraštruktúry v obci a dobudovanie šatní.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	80	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Liesek
	Rekonštrukcia infraštruktúry.	750	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Liesek
Opatrenie 6.5.2.3	Výstavba cykloturistických trás.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec, podnikateľské subjekty
	Výstavba trás.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.5.2.4	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v obci.			
		Predpokladaný	Zdroje	Oprávnení

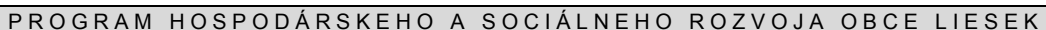
		rozpočet	financovania	žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.5.2.5	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	obec, podnikateľské subjekty
	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.5.2.6	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.5.2.7	Podporovať talentovanú mládež.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.5.2.8	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiace v oblasti telesnej kultúry.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Liesek

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. Sk)

Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Opatrenie 6.5.1.1	30 000	30 000	21 000	9 000	7 500	0	1 500	0	0
Opatrenie 6.5.1.2	800	800	560	240	200	0	40	0	0
Opatrenie 6.5.1.4	1 600	1 600	1 120	480	400	0	80	0	0
Opatrenie 6.5.1.5	610	610	427	183	153	0	31	0	0
Opatrenie 6.5.1.8	1 050	1 050	735	315	263	0	53	0	0
Opatrenie 6.5.2.1	3 700	3 700	2 590	1 110	925	0	185	0	0
Opatrenie 6.5.2.2	830	830	581	249	208	0	42	0	0
Spolu	38 590	38 590	27 013	11 577	9 648	0	1 930	0	0

Časový horizont uskutočnenia

Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Cieľ 6.5.1 Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry.											
Opatrenie 6.5.1.1	Prístavba zariadenia stravovania v základnej škole a nadstavba materskej školy.										
Opatrenie 6.5.1.2	Modernizácia vnútorného vybavenia základnej školy.										

Časový horizont čerpania zdrojov

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - Operačný program VZDELÁVANIE

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - REGIONÁLNY operačný program

Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Infraštruktúra vzdelávania	1.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu (materské, základné a stredné školy)	ERDF
2 Infraštruktúra sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately	2.1 Budovanie nových zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a obstaranie ich vnútorného zariadenia 2.2 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately s cieľom zvýšenia kvality nimi poskytovaných služieb	ERDF
3 Infraštruktúra pamäťových a fondových inštitúcií na regionálnej a miestnej úrovni a revitalizácia pamiatkového fondu	3.1. Modernizácia regionálnej a miestnej infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií 3.2 Revitalizácia a hospodárske využitie pamiatkových objektov v území	ERDF
4 Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov	4.1 Modernizácia a budovanie regionálnych komunikácií zaisťujúcich dopravnú obslužnosť regiónu 4.2 Regenerácia sídiel	ERDF
5 Infraštruktúra cestovného ruchu	5.1 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu	ERDF
6 Infraštruktúra nekomerčných záchranných služieb	6.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a opravy stavebného fondu nekomerčných záchranných služieb a modernizácia ich vnútorného vybavenia	ERDF
7 Technická pomoc		ERDF

8.6 KULTÚRA

Strategický zámer				
Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce tým aj na cestovný ruch.				
Cieľ 6.6.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.			
Opatrenie 6.6.1.1	Rekonštrukcia kultúrnej infraštruktúry.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Rekonštrukcia infraštruktúry.	5 500	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.6.1.2	Rekonštrukcia tradičnej architektúry a zriadenie stálych expozícií z pôvodného štýlu života obyvateľov regiónu.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber vhodných objektov.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Liesek
	Vyriešenie vlastníckych vzťahov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	obec Liesek
	Rekonštrukcia a vybavenie expozície.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	obec Liesek
Opatrenie 6.6.1.3	Prepojiť obce so subjektami cestovného ruchu, agroturistiky.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Liesek
Opatrenie 6.6.1.4	Budovanie remeselníckych dvorov.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber a rekonštrukcia vhodných budov na alokáciu remeselného dvora.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF	obec Liesek

			EÚ	
	Materiálne zabezpečenie remeselných dvorov predmetmi s kultúrohistorickou hodnotou.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.6.1.5	Vybudovanie turistických a náučných trás pre žiakov, študentov, rodiny s deťmi, priemerných aj náročných klientov s využitím kultúrneho – historického, folklórneho aj prírodného bohatstva.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Výber vhodných trás.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Realizácia výstavby.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.6.1.6	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklórny tanec, hudba a spev, ľudové remeslá, ľudový odev a doplnky, pôvodné bývanie a hospodárenie) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu a agroturistike.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov, finančných a materiálnych prostriedkov.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Liesek
Opatrenie 6.6.1.7	Výstavba amfiteátra.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	obec Liesek
	Výstavba amfiteátra.	800	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	obec Liesek
Opatrenie 6.6.1.8	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí – Deň obce, Hody, atď..			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	obec Liesek
Cieľ 6.6.2	Organizačné zabezpečenie			
Opatrenie 6.6.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Liesek
	Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Liesek
Cieľ 6.6.3	Propagácia v oblasti kultúry			
Opatrenie 6.6.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.6.3.2	Spracovať komplexný informačný bulletin o historickom vývoji a tradíciách obce pre školy aj subjekty cestovného ruchu.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Spracovanie bulletinu.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.6.3.3	Propagácia kultúry na Internetu prostredníctvom www stránky obce.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Obsahová analýza www stránky.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek

Priebežná aktualizácia www stránky.	1	rozpočet obce	obec Liesek
-------------------------------------	---	---------------	-------------

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. Sk)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Opatrenie 6.6.1.1	5 750	5 750	4 025	1 725	1 438	0	288	0	0
Opatrenie 6.6.1.7	870	870	609	261	218	0	44	0	0
Opatrenie 6.6.3.2	10	10	7	3	3	0	1	1	0
Opatrenie 6.6.3.3	16	16	11	5	4	0	1	2	0
Spolu	6 646	6 646	4 652	1 994	1 661	0	332	3	0

Časový horizont uskutočnenia											
Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Cieľ 6.6.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obcí a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.										
Opatrenie 6.6.1.1	Rekonštrukcia kultúrnej infraštruktúry.										
Opatrenie 6.6.1.2	Rekonštrukcia tradičnej architektúry a zriadenie stálych expozícií z pôvodného štýlu života obyvateľov regiónu.										
Opatrenie 6.6.1.3	Prepojiť obce so subjektami cestovného ruchu, agroturistiky.										
Opatrenie 6.6.1.4	Budovanie remeselníckych dvorov.										
Opatrenie 6.6.1.5	Vybudovanie turistických a náučných trás pre žiakov, študentov, rodiny s deťmi, priemerných aj náročných klientov s využitím kultúrno – historického, folklórneho aj prírodného bohatstva.										
Opatrenie 6.6.1.6	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklórny tanec, hudba a spev, ľudové remeslá, ľudový odev a doplnky, pôvodné bývanie a hospodárenie) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu a agroturistike.										
Opatrenie 6.6.1.7	Výstavba amfiteátra.										
Opatrenie 6.6.1.8	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí – Deň obce, Hody, atď..										
Cieľ 6.6.2	Organizačné zabezpečenie										
Opatrenie 6.6.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.										
Cieľ 6.6.3	Propagácia v oblasti kultúry										
Opatrenie 6.6.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie regiónu v multimediálnej forme.										
Opatrenie 6.6.3.2	Spracovať komplexný informačný bulletin o historickom vývoji a tradíciách obcí pre školy aj subjekty cestovného ruchu.										
Opatrenie 6.6.3.3	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky mikroregiónu										

Časový horizont čerpania zdrojov									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2007	219	219	153	66	55	0	11	0	0
2008	1662	1662	1163	498	415	0	83	0	0
2009	1662	1662	1163	498	415	0	83	0	0
2010	1657	1657	1160	497	414	0	83	0	0
2011	1439	1439	1007	432	360	0	72	0	0
2012	2	2	1	0	0	0	0	0	0
2013	2	2	1	0	0	0	0	0	0
2014	2	2	1	0	0	0	0	0	0
2015	2	2	1	0	0	0	0	0	0
2016	2	2	1	0	0	0	0	0	0
Spolu	6646	6646	4652	1994	1661	0	332	0	0

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - REGIONÁLNY operačný program		
Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Infraštruktúra vzdelávania	1.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu (materské, základné a stredné školy)	ERDF
2 Infraštruktúra sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately	2.1 Budovanie nových zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a obstaranie ich vnútorného zariadenia	ERDF
	2.2 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately s cieľom zvýšenia kvality nimi poskytovaných služieb	
3 Infraštruktúra pamäťových a fondových inštitúcií na regionálnej a miestnej úrovni a revitalizácia pamiatkového fondu	3.1. Modernizácia regionálnej a miestnej infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií	ERDF
	3.2 Revitalizácia a hospodárske využitie pamiatkových objektov v území	
4 Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov	4.1 Modernizácia a budovanie regionálnych komunikácií zaisťujúcich dopravnú obslužnosť regiónu	ERDF
	4.2 Regenerácia sídiel	
5 Infraštruktúra cestovného ruchu	5.1 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu	ERDF
6 Infraštruktúra nekomerčných záchranných služieb	6.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a opravy stavebného fondu nekomerčných záchranných služieb a modernizácia ich vnútorného vybavenia	ERDF
7 Technická pomoc		ERDF

8.7 CESTOVNÝ RUCH A PUBLIC RELATIONS

Strategický zámer				
Budovať goodwill obce dosiahnuť, aby sa stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky.				
Cieľ 6.8.1		Účinná propagácia obce.		
Opatrenie 6.8.1.1		Vytvorenie samostatnej www stránky obce.		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	10	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	obec Liesek
	Obsahová analýza www stránky.	5	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	obec Liesek

	Priebežná aktualizácia www stránky.	1	rozpočet obce,	obec Liesek
Opatrenie 6.8.1.2	Spracovať globálnu koncepciu propagácie obce v multimediálnej forme.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	obec Liesek
	Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	obec Liesek
Opatrenie 6.8.1.3	Spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi i zahraničnými CK.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	obec, podnikateľské subjekty
	Spracovanie koncepcie regionálnej spolupráce.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	obec, podnikateľské subjekty
Cieľ 6.8.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.			
Opatrenie 6.8.2.1	Rozšírenie oddychovej zóny v centre obce.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
	Vybudovanie zóny.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.8.2.2	Výstavba náučných chodníkov a inštalácia informačných tabúl.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba chodníkov.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Liesek
Opatrenie 6.8.2.3	Vybudovanie športovej infraštruktúry.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber vhodnej lokality.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Liesek
	Výstavba infraštruktúry.	3 500	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Liesek
Opatrenie 6.8.2.4	Výstavba oddychovej zóny s jazierkami na pravom brehu rieky Oravica.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Liesek
	Vybudovanie zón.	8 500	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Liesek
Opatrenie 6.8.2.5	Dobudovanie odpočinkového priestoru v okolí prameňa a kaplnky nad obcou.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	80	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Liesek
	Vybudovanie zón.	800	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Liesek
Opatrenie 6.8.2.6	Výstavba rekreačnej zóny Mlyn.			
		Predpokladaný	Zdroje	Oprávnení

		rozpočet	financovania	žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Liesek
	Vybudovanie zón.	10 000	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Liesek
Opatrenie 6.8.2.7	Výstavba rekreačnej zóny pozdĺž potoka Brezovica.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Liesek
	Vybudovanie zón.	15 000	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Liesek
Opatrenie 6.8.2.8	Výstavba lyžiarskeho areálu.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	450	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
	Vybudovanie lyžiarskeho areálu.	20 000	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.8.2.9	Výstavba ubytovacieho zariadenia penziónového typu.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	250	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
	Vybudovanie zariadenia.	10 000	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.8.2.10	Výstavba stravovacieho zariadenia tradičného typu.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	150	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
	Vybudovanie stravovacieho zariadenia.	5 000	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
Cieľ 6.8.3	Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu.			
Opatrenie 6.8.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce,	obec Liesek
Opatrenie 6.8.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce,	obec Liesek

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. Sk)

Ciele	Oprávnené náklady	Verejné zdroje			Súkromné zdroje	EIB
		Verejné	Fond EÚ	Národné verejné zdroje		

	spolu	zdroje spolu		Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Opatrenie 6.8.1.1	16	16	11	5	4	0	1	0	0
Opatrenie 6.8.1.2	20	20	14	6	5	0	1	0	0
Opatrenie 6.8.1.3	20	20	14	6	5	0	1	0	0
Opatrenie 6.8.2.2	100	100	70	30	25	0	5	0	0
Opatrenie 6.8.2.3	3 700	3 700	2 590	1 110	925	0	185	0	0
Opatrenie 6.8.2.4	8 850	8 850	6 195	2 655	2 213	0	443	0	0
Opatrenie 6.8.2.5	880	880	616	264	220	0	44	0	0
Opatrenie 6.8.2.6	10 250	10 250	7 175	3 075	2 563	0	513	0	0
Opatrenie 6.8.2.7	15 300	15 300	10 710	4 590	3 825	0	765	0	0
Opatrenie 6.8.2.8	20 450	13 293	8 180	5 113	5 113	0	0	7 158	0
Opatrenie 6.8.2.9	10 250	6 663	4 100	2 563	2 563	0	0	3 588	0
Opatrenie 6.8.2.10	5 150	3 348	2 060	1 288	1 288	0	0	1 803	0
Spolu	74 986	62 438	41 735	20 703	18 746	0	1 957	12 548	0

Časový horizont uskutočnenia**Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia**

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Cieľ 6.8.1	Účinná propagácia obcí.										
Opatrenie 6.8.1.1	Vytvorenie samostatnej www stránky obce.										
Opatrenie 6.8.1.2	Spracovať globálnu koncepciu propagácie obce v multimedialnej forme.										
Opatrenie 6.8.1.3	Spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi i zahraničnými CK.										
Cieľ 6.8.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obcí.										
Opatrenie 6.8.2.1	Rozšírenie oddychovej zóny v centre obce.										
Opatrenie 6.8.2.2	Výstavba náučných chodníkov a inštalácia informačných tabúl.										
Opatrenie 6.8.2.3	Vybudovanie športovej infraštruktúry.										
Opatrenie 6.8.2.4	Výstavba oddychovej zóny s jazierkami na pravom brehu rieky Oravica.										
Opatrenie 6.8.2.5	Dobudovanie odpočinkového priestoru v okolí prameňa a kaplnky nad obcou.										
Opatrenie 6.8.2.6	Výstavba rekreačnej zóny Mlyn.										
Opatrenie 6.8.2.7	Výstavba rekreačnej zóny pozdĺž potoka Brezovica.										
Opatrenie 6.8.2.8	Výstavba lyžiarskeho areálu.										
Opatrenie 6.8.2.9	Výstavba ubytovacieho zariadenia penziónového typu.										
Opatrenie 6.8.2.10	Výstavba stravovacieho zariadenia tradičného typu.										
Cieľ 6.8.3	Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu.										
Opatrenie 6.8.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.										

Opatrenie 6.8.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.									
-------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Časový horizont čerpania zdrojov									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2007	8	8	5	2	2	0	0	0	0
2008	5035	3688	2370	1318	1259	0	59	1348	0
2009	14915	11778	7752	4026	3729	0	298	3137	0
2010	18720	15583	10415	5168	4680	0	488	3137	0
2011	18720	15583	10415	5168	4680	0	488	3137	0
2012	13725	11936	8074	3862	3431	0	431	1789	0
2013	3838	3838	2686	1151	959	0	192	0	0
2014	13	13	9	4	3	0	1	0	0
2015	13	13	9	4	3	0	1	0	0
2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	74986	62438	41735	20703	18746	0	1957	12548	0

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - REGIONÁLNY operačný program		
Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Infraštruktúra vzdelávania	1.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu (materské, základné a stredné školy)	ERDF
2 Infraštruktúra sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately	2.1 Budovanie nových zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a obstaranie ich vnútorného zariadenia	ERDF
	2.2 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately s cieľom zvýšenia kvality nimi poskytovaných služieb	
3 Infraštruktúra pamäťových a fondových inštitúcií na regionálnej a miestnej úrovni a revitalizácia pamiatkového fondu	3.1. Modernizácia regionálnej a miestnej infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií	ERDF
	3.2 Revitalizácia a hospodárske využitie pamiatkových objektov v území	
4 Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov	4.1 Modernizácia a budovanie regionálnych komunikácií zaisťujúcich dopravnú obslužnosť regiónu	ERDF
	4.2 Regenerácia sídiel	
5 Infraštruktúra cestovného ruchu	5.1 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu	ERDF
6 Infraštruktúra nekomerčných záchranných služieb	6.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a opravy stavebného fondu nekomerčných záchranných služieb a modernizácia ich vnútorného vybavenia	ERDF
7 Technická pomoc		ERDF

9 ZABEZPEČENIE PHSR

Po schválení PHSR nastáva vlastná realizácia PHSR, jeho opatrení a úloh. Uskutočnenie aktivít uvedených v PHSR predpokladá určité finančné a administratívne zabezpečenie.

9.1 FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PHSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHSR sú:

- vlastné zdroje – rozpočet obce,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- dotácie z výťažku lotérií,
- financie z Národných projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),
- štrukturálne a fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),
- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

9.2 ADMINISTRATÍVNE ZABEZPEČENIE PHSR

Nevyhnutnou podmienkou plnenia programu je administratívne zabezpečenie jeho realizácie. Realizácia vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov samosprávy. Na tento účel sa doporučuje zriadiť nasledovné orgány s prepojením na vlastné ľudské zdroje:

1. Výbor pre PHSR

Poradný orgán zložený zo starostu a poslancov obecného zastupiteľstva. Úlohou výboru bude v intervale minimálne dva krát do roka posúdiť Správu o realizácii PHSR a stav finančného čerpania prostriedkov, dopadovú analýzu PHSR, plán na ďalšie obdobie a navrhovať stratégiu rozvoja a doplnenie úloh a opatrení, ktoré neboli uvedené v PHSR.

2. Komisia strategického rozvoja

Výkonný útvar, zabezpečujúci plánovanie a realizáciu úloh PHSR. Úlohou útvaru bude: vypracovávať projekty, koordinovať projekty, monitorovať realizáciu projektov, vypracovávať dopadové analýzy projektov, spolupracovať s inými partnermi doma a v zahraničí na realizácii projektov, vyhľadávať potenciálne zdroje a partnerstvá na realizáciu úloh PHSR, dohliadať nad ekonomickým čerpaním projektových prostriedkov, zbierať podklady o projektoch v rámci PHSR realizovaných inými subjektami, viesť aktuálnu analýzu demografie a štruktúry ekonomických charakteristík obce, sledovať podnikateľskú klímu a vzájomný vzťah odvetví v obci, poskytovať asistenciu podnikom vytváraním všestranných komunikačných kanálov, atď.

3. Koordinátor pre stratégiu

Bude mať za úlohu: fungovať ako výkonný tajomník, koordinovať realizáciu PHSR, predkladať správy, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PHSR, koordinovať stretnutia, podnety, požiadavky predstaviteľov rozhodujúcich odvetví na území obce, zaznamenávať dôležité trendy v hospodárstve majúce dopad na vývoj obce, podieľať sa na budovaní verejno-súkromných partnerstiev, zúčastňovať sa na dôležitých domácich a zahraničných stretnutiach, konferenciách, zameraných na rozvoj obce.

4. Vlastní zamestnanci

Do realizácie PHSR budú zapojení aj ostatní zamestnanci.

10 MONITOROVANIE PHSR

Monitorovanie PHSR budú uskutočňovať:

- Výbor pre PHSR,
- Komisia strategického rozvoja,
- Koordinátor pre stratégiu,
- Obecné zastupiteľstvo,

10.1 SPÔSOB MONITOROVANIA PHSR

Monitorovanie plnenia PHSR bude vykonávať Komisia strategického rozvoja. Koordinátorovi pre stratégiu pracovníci Útvaru budú pravidelne predkladať správy o postupe realizácie a príprave projektov, o vlastnej činnosti a o iných aktivitách súvisiace s plnením PHSR. Koordinátor pre stratégiu bude predkladať na zasadnutia Výboru Správy o realizácii PHSR, pre posúdenie súladu aktivít s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Výbor vydá k realizácii stanovisko, ktoré sa predloží poslancom na Obecné zastupiteľstvo pri schvaľovaní ročných rozpočtov.

Počas roka sa môže každý poslanec obecného zastupiteľstva oboznámiť s priebehom plnenia PHSR na Útvare strategického rozvoja alebo u Koordinátora pre stratégiu.

10.2 VYHODNOCOVANIE A SPÔSOB MODIFIKOVANIA PHSR

Hlavným hodnotiacim dokumentom PHSR bude *Správa o realizácii PHSR*, ktorú vypracuje Útvar strategického rozvoja.

Spôsob modifikovania PHSR

Predkladať návrhy na modifikovanie PHSR bude v právomoci Výboru pre PHSR. Koordinátor pre stratégiu môže tiež predkladať Výboru návrhy na doplnenie PHSR. Občania a inštitúcie môžu tiež v písomnej forme predložiť Útvaru návrh na modifikovanie PHSR.

Na zasadnutia Výboru v termíne schvaľovania obecného rozpočtu predloží Koordinátor *Dopadovú analýzu plnenia PHSR*.

Doplnenie PHSR sa uskutoční formou vypracovania *Návrhu na doplnenie PHSR*, ktorý bude obsahovať konkrétne nové špecifické ciele, opatrenia, aktivity a úlohy. Návrh sa predloží na schválenie obecnému zastupiteľstvu. Ak doplnenie PHSR bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky, alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie Výboru alebo obecného zastupiteľstva.

11 ZÁVER

PHSR obce Liesek je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

PHSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude pravidelne polročne vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva.

Predmetný PHSR obce Liesek bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:

.....

12 POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Národný rozvojový plán.
2. Národný strategický referenčný rámec 2007 - 2013.
3. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja.
4. Zákon č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
5. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
6. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
7. Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
8. Zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
9. Zákon č. 156/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov.
10. VEDA. Encyklopédia Slovenska. VI zv. Veda, Bratislava, 1982.
10. JAROŠ, J. Tectonic styles of the homelands of superficial nappes. Rozpravy ČASV, Řada matematických a přírodních věd, roč. 81, seš. 6, Academia Praha, 1971.
11. LUKNIŠ, M. A KOL. Slovensko – Příroda. Vyd. Obzor, Bratislava, 1972.
12. MAZÚR, M., LUKNIŠ, M. Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. Čas., 30, 2, Bratislava, 1978.
13. UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 1999 – 2006.
14. Interné materiály obce Liesek.
15. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV, Editori: Mgr. Ľubomír Falt'an, CSC., Doc. PhDr. Ján Pašiak, PhD. 2004, 88 s.
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
17. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník IV. Bratislava. 1961.
18. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník XI. Bratislava. 1972.
19. http://www.sazp.sk/slovak/struktura/copk/chodniky/chkosk3/kapitoly/kap_5.html
20. http://www.mineraly.sk/files/lok/16_safarka.htm
21. http://enviroportal.sk/pdf/spravy_zp/kke02s.pdf
22. <http://www.fns.uniba.sk/zp/knihy/index.htm>
23. Jozef Jakál, Geografický ústav SAV, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava, Slovensko KRASOVÉ FORMY A ICH VÄZBA NA VLASTNOSTI RELIÉFU A KLÍMY V ZÁPADNÝCH KARPATOCH.
24. http://enviroportal.sk/pdf/spravy_zp/kke02s.pdf
25. <http://volcanology.eligeos.org/permvolcincwc-5.html>
26. http://ec.europa.eu/agriculture/publi/reports/ruralemployment/com857_sk.pdf
27. http://www.vupu.sk/ps_poslaniepov.htm
28. <http://skala.szm.sk/prirodnekrasy.html>
29. <http://www.szpb.sk/obvtn/CC.htm>
30. http://enviroportal.sk/pdf/spravy_zp/kke02s.pdf
31. <http://volcanology.eligeos.org/permvolcincwc-5.html>
32. http://enviroportal.sk/pdf/spravy_zp/ktn02s_zloz.pdf
33. <http://www.lexikon.sk/center.php?lng=sk&cls=01&act=02&id=1>
34. <http://skala.szm.sk/prirodnekrasy.html>

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
obce Liesek
Programovacie obdobie 2007 – 2016
2007

Banská Bystrica
© SCARABEO, s.r.o. 2007

www.scarabeo.sk
scarabeo@scarabeo.sk

